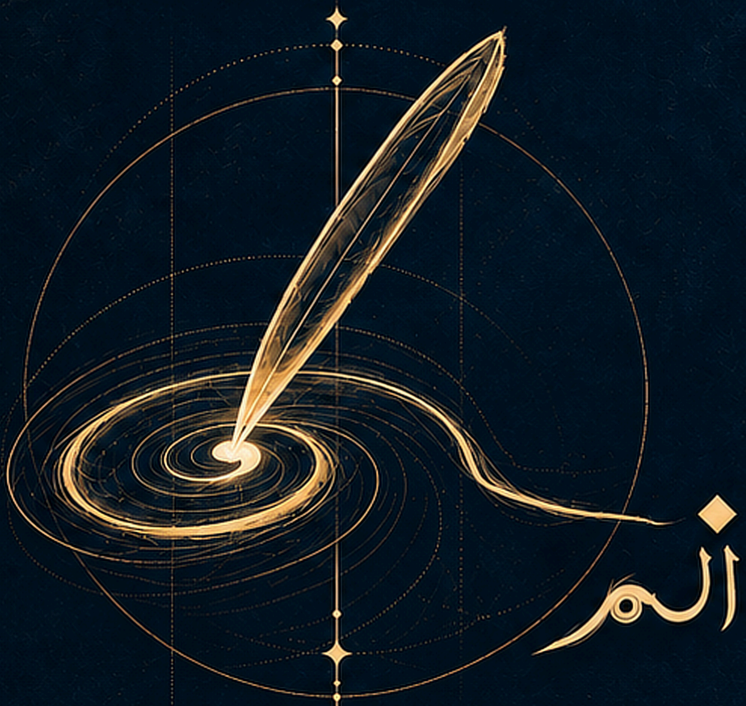
“ Elif Lam Mim Ra. İşte bunlar Kitab’ın ayetleridir. Sana Rabbinden indirilen hak’tır, fakat ins’in çoğu buna inanmaz.” —(Ra’d/1)

YAZILIŞ 3
KİTABI

EMİN ALİ ERTENÜ

YAZILIŞ KİTABI

Emin Ali Ertenü

YAZILIŞ KİTABI

© 2026 Emin Ali Ertenü

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın hiçbir bölümü, yürürlükteki telif hakkı mevzuatının izin verdiği kullanımlar dışında, yazarın önceden yazılı izni olmaksızın herhangi bir biçimde veya herhangi bir araçla çoğaltılamaz, yayımlanamaz, dağıtılamaz ya da aktarılamaz.

Birinci baskı: 2026
ISBN: 978-1-0655072-1-5
Yazar: Emin Ali Ertenü
Kapak tasarımı: Emin Ali Ertenü
İç tasarım ve dizgi: Emin Ali Ertenü

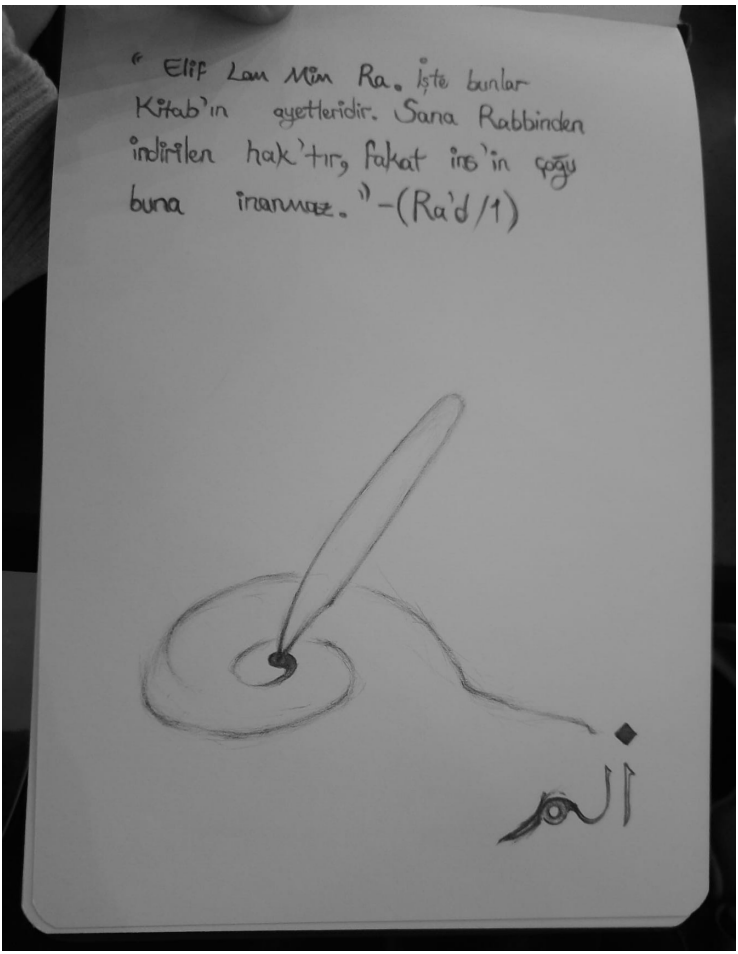
Kapakta kullanılan görsel yazarın kendi çiziminden hareketle yapay zekâ aracılığıyla işlenmiştir. Özgün çizimin ve kapak tasarımının telif hakları yazara aittir.

Emin Ali Ertenü

2000, İstanbul doğumlu. Yıldız Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği mezunudur. Şiir, felsefe, ontoloji ve bilgi teorisi üzerine çalışmalar yürütmekte; yazılarında insan, hakikat, anlam ve tefekkür temalarını işlemektedir.

Yazılış Kitabı, 2025–2026 yılları arasında kaleme alınan felsefi makalelerden oluşmaktadır.

Yazarın diğer çalışmaları ve yazıları friendlyrhapsody.com adresinde yayınlanmaktadır.

Yazılış ve Kalem

(Yukarıdaki resim yazarın kendi çizimi olup, kapak görseli bunun yapay zeka ile işlenmesi ile oluşturulmuştur. Dolayısıyla telifi Yazar'a aittir.)

İÇİNDEKİLER

Gökten İndirilen Bir Su *iii*

Kur'an'ın Ruh'u *1*

Aşk'ın Mayası *3*

Menü *5*

Yazılan-Yazı ve Âlemler İçin Bir Zikir *6*

Ölçüm Manyaklığı [Ratio-nal Mania] *9*

Boyutsal Yapıların Örülmesi *13*

Bağlanan-Bağlam ve Âlemler İçin Bir Zikir *16*

Bağlamda-Bağlanan'lar ve Âlemler İçin Bir Zikir *18*

Bağlam-Yaratımı ve Kesintisiz Bir Ecir *20*

Yaşam Denilen Bağlam *23*

Buluşamayanlar (Âlemi) *24*

Simülasyon'u Aşmak *26*

Nefs'e Nazar İlkesi *28*

Kendisiyle Kaim Olan *29*

Kendisiyle Kaim Olan [e Sabitinin Metafiziği] *31*

Matematik Epistemolojisi'ne Giriş
[Düş'ün'sel (Matematik) Nesnelerin Tesisi] *33*

[Rüya Nazariyatı] açısından [Ahad-Vahid] kavramları *35*

e Sabiti'nin Nazarî Temel'i [Theoria Fundamentum] *37*

Zihinsel Nesnelerin Sınır'lılık'ları [
Limits of Intellectual Objects] *39*

Aşk Olsun! [Fiat Lux!] *40*

Teori Manzaraları [Sembolik ve Cebirsel İfadeler] *42*

Tam Kelimelerin Hükmü *44*

Adaletli-Hüküm İlkesi *45*

3 Nazarî Katman *47*

Kürsü'sü Arş'ı ve Arz'ı Kuşatan [Sahip-Hükümrân] *49*

(Ölüm İlkesi) Nefs'in Ölümü Tadışı [Nefs Nazariyatı'nın Sonu] 50
Gizemlerin Efendisi [Lord of the Mysteries] 51
Analiz Nedir 54
Mühendislik ve İşyeri Psikolojisi 56
Dengeli Akış İlkesi 59
Sembolik Varlık ve Mânevî Otorite 64
Yazılım Felsefesi'ne Giriş 66
Haz İlkesi 67
Kelimeler ve Sahipleri, Kadim Sırlar 68
Yüzüklerin Efendisi'nin El(i)f Dilleri 70
Model Öğrenimi [Matematiksel İnşa Mantığı] 72
Argümantasyon olarak Soru 74
Manevi Otorite – Alan İsimleri 75
Rüyaların ve Masalların Dili [İki Âlemin Sözleri] 77
Rüyaların ve Masalların Dili [Allah'ın Ruh'u ve Kelime'si] 79
Yıldızların İlmi ve Falcılığı (Arasındaki Fark) 81
Navigasyon 83
Mimari-İmar İlkesi 84
Maceracılar Loncası [Adventurer's Guild] 87
Ölüler Kitabı 89
Ra'nın Mirası 90
Güneş Tanrısının Azabı 92
Zihinsel Kabiliyetler [Intellectual Abilities] 94
Karanlık ve Yıldızların (Mânevî) Otoritesi 98
Âhiret ve Cennet Ehli 101
Ra'nın Mirası [Kuvvet'ten Kudret'e, Kelâm ve Mânâ] 103
Göklerin Rabbi [Celestial Master] 105
Anka'nın Seçtikleri 106

İlk Kutsal Kap [İlk Minor Arcana] 108
Matematik'sel - Cebir'sel Yazıların Anlaşılması 110
Altın İmparator ve Siyah İmparator 112
Siyah-Altın İmparator'un Cebr'i 115
(Hayâlî) Dünya İnşası 117
Mümkün Mânevî Yollar 119
Vahiy 121
Samimiyet'e Dönüş 124
Hatalardan Dönüş 126
İkinci Kutsal Kap [Minor Arcana 1-2] 128
Cehennem Yasaları 129
Müteşâbih ve Muhkem İnsan 130
Faaliyet olarak Analiz [Analitik Yol] 134
Bilgi'nin Dâim'i [Dæmon of Knowledge] 136
Mesleklerin Epistemolojisi 137
Bilgi Moru [Knowledge Moor] 139
Hayat Ağacı 142
Münzevî [The Hermit] ve Mühendis [Paragon] 145
Hayal'e açılan [Kapı] olarak [Yazılış] 147
Kaos'un Oğlu [Son of Chaos] 149
Üçüncü Kutsal Kap [Minor Arcana 1-3] 151
Güneş Tanrısı'nın Azabı [Tanrı Kelâmı ve Dönen Kibriyâ] 152
Kur'an'da 4 Temel Yön 160
Dîn'in Evrenselliği ve Yahudileşme Sorunu Hakkında 162
Gerçek Olmak 164
Zaman'ın Kutup'u [Beacon of Destiny] 166

Gökten İndirilen Bir Su

> Kitap'ın indirilmesi, Aziz Hâkim Allah'tandır
> Şüphesiz göklerde ve yeryüzünde iman edenler için ayetler vardır
> Ve sizin yaratılışınızda ve yaydığı canlı varlıklarda yakîn [sahibi] bir toplum için ayetler vardır
> Gece ile gündüzün birbirini izlemesinde, Allah'ın rızık olarak gökten indirdiğinde ve ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve rüzgarları estirmesinde (tasrifinde) aklını kullanan bir toplum için ayetler vardır
> İşte bunlar, Bizim sana Hakk olarak anlattığımız, Allah'ın ayetleridir. O halde Allah'tan ve O'nun ayetlerinden sonra hangi hadise inanacaklar?
>
> *Casiye Suresi 1-6. Ayetler*

Yazmam lazım. Acayip başım ağrıyor. Anlatılamayanların yükü pek ağır. Bazen çiziyorum ve başımdaki ateşi kâğıda akıtıyorum. Yazarken de benzer bir rahatlama hissederim. Sanki kalemin ucu kâğıda saplanır ve mürekkebini ona nakşeder. Mesela, şu birkaç cümle...

Eğer anlatmak rahatlamak ise, anlatamamak ızdırap. O yüzden, mesela Yazı'nın akışını başımın ağrısı ile ölçerim. Varoluşsal ızdırabın ciddi bir fiziksel ızdırabı da bulunur; doktorlar ona migren diyor, ama isimlendirmenin belli ki anlamaya her zaman faydası olmuyor.

Doğrusu şu ki, günümüzün modern insanı pek çok şeyi anlamlandıramaz. Bununla da birlikte, ruhun maddeyi etkilediği fikrini

reddeder. Başın ağrıyorsa, ağrı kesici almalısın; Yazı ızdırabı iyileştirebilir mi? Fakat ne hikmetse şunu sormaz: *Neden* başın ağrıyor?

Esasen, gerçekten de Ruh maddeye hâkimdir; öyledir ama bu latif olanın kaba olana hâkimiyetidir. Mesela suyun taşa hâkimiyeti gibi. Kısa vâdeli zihinler onu sezemez, fakat âlemi tahkik eden her daim O'nun Ruh'unu sezer. Bu, Arz'daki her yaşamın kaynağının Su olmasına benzer. Üstelik, onun yapması gereken/yaptığı, sadece *kendisi olmak* ve *en kolay yol* üzerinden akmaktır.

Mürekkep ve Yazı da böyledir. Dahası; su ile mürekkep, nehir ile kelâm, ontolojik (varoluşsal) açıdan aynı şeydir. Anlayacağınız, en kolay olan ve en güzel olan aynı şeydir; fıtrattır, Tabiat'tır. İnsan'ın, gönlüne ilk geleni yazması (ve okuması) gerekir. Çünkü bu Allah'tan gelmiştir, çünkü Fıtrat'tan gelmiştir. (Allah'ı uzakta aramaya lüzum yoktur.) Su, İlim ve Rûh'ul Kuds (Kutsal Ruh) gibi. O, dünya ateşini söndürür ve Kişi'yi temizler.

(Bir dua) "Allah'ım, Gök'ten inzal ettiğin bir su ile üzerimizden şeytanın pisliğini gider ve bizi ona karşı koru. Şüphesiz Âlim Hâbir'sin ve hayırlısını bilensin."

31.05.2025

Kur'an'ın Ruh'u

Sembolleri anlamak için Akıl tek başına yeterli değildir, Sezgi gereklidir. Keza; beşeriyyetin bize aktardığı bilgi, pek çok kez ya eksik ya da hatalıdır. Bu sebepten, "beşer sözü olmayan" bir Kelâm'a ihtiyaç duyarız. Bu Kelam ki, İç'sel Bilgi'ye dayanır ve peygamberler burada devreye girer. İslam'ın son kitabı olan Kur'an ı Kerim ve Son Nebi, Ayet'lerin İç'sel Bilgi'sini bize tebliğ eder. Öyle ki, o "beşer sözü değildir", yani beşeriyyetin tarihsel/coğrafi/kültürel önyargılarından ("onların benzettiği şeylerden") *münezzeh*tir. Gene bu sebepten, sembollerin anlaşılması için Kur'an'ın Ruh'una başvururuz, ki sembolleri kendi nefsânî dürtülerimize göre algılama yanılgısına düşmeyelim.

Peki bu minvalde Kur'an'ın Ruh'unu aşikâr eden tümce nedir? "La ilahe illallah, Muhammeden ResulAllah". Şöyle ki...

"La ilahe illallah" kelâmı, Görünen'i (Zâhir'i) Allah'a rücû' ettirir. Yani deriz ki, bunun Yaratıcı'sı ve Kaynak'ı şüphesiz Allahuteala'dır. O'ndan başka ilah yoktur; o zaman bu tecellî, yani sembol/işaret/ayet de O'ndandır.

İkinci kısım ise *teşbih* yönüdür, oysa birinci kısımda Allah'ı *tenzih* ederiz. "Muhammeden ResulAllah" kelâmı ise Görünmeyen'in (Bâtın'ın) tecellîsi olarak (Muhammedî) Hakikat'in *irsâl*ini anlatır.

Bu iki yönün Tevhîdi ile Ayet'ler okunur, ki Hz. Peygamber de Ayetleri böyle okur: Yaradan Rabb'in adı ile... Yaradılış'ın hangi Manzara'sı olursa olsun, Nebevî Gelenek'te, önce bunun Yaratıcısı'na (yani Allah'a) rücû' edilir. Sonra Allahuteala, bu Görünen'in hakikatini Kişi'de *sırlar.* Kelime i Tevhîd'in *teşbih yönü* ile

de Sırr'ını *irsâl eder*, ki bu da Hakk'ın **Kelâmı** olur. Tartışmasız bir **Vahiy**'dir.

İşte bu şekilde okunan ayetler/semboller/işaretler açık ve hâkim (kuşatıcı) niteliktedir. Keza içinde beşerî-nefsânî hiçbir şey yoktur; başka bir ifade ile *objektif*tir.

Bu durumda (Hakk'ın) Kelâm(ı), Bâtın ile Zâhir'i Tevhîd eder (Bir'leştirir, buluşturur). Okumak hem bu kadar yüce bir şeydir, hem de bundan ibârettir. Bu sebepten ona Kelime i Tevhid (Bir'leştiren, buluşturan kelime) denilir ve **Kur'an'ın Ruh'u**dur.

01.06.2025

Aşk'ın Mayası

*Kur'an'ın Ruh'u*nu neden yazdık? Neye dayanarak **Görüş** geliştirebileceğimiz sorusunu incelemek/cevaplandırmak için. Peki Görüş nedir? Bakılan Manzara'nın aynı zamanda *seyredilmesi* sonucu oluşan idrake Görüş deriz. Mesela bir insan bir ağaca *bakabilir*, fakat dallarının arasındaki kuş yuvasını *görmeyebilir*; bunun için *baktığı* ile aynı zamanda *seyretmesi* gerekir.

Kur'an'ın Ruh'u, iki açıdan bizi kurtarır. Birincisi, varlığı hangi İlke'ler üzerinden okuyacağımızı bize öğretir ve gözlerimizi nurlandırır. İkincisi; bizi hastalıklı bakış açısından, yani nefsimizi kabartan (enfle eden, enflasyona uğratan) açıdan korur.

Mesela, Ay'ı düşünelim. Onun sembolik yönünü okumak ister isek; mesela Dolunay, Güneş'in ışığını (*ziya*sını) her şeyiyle yansıtması ile Ruh'un tüm güzelliğini yansıtan kâmil bir Nefs'in remzidir. Aynı zamanda Cezbe i İlâhî ile bağlantılıdır. Hepsi Allah'ın mülküdür, hepsi Allah'tandır; yani Aşk'tandır.

Şimdi... demek ki *teşbih*in esası şu kelamdır: **"Bana her şey, Senin Nur Vechini anımsatır."** Yani; biz, kalbimizde neyi tutarsak, onu görürüz. Demek ki; kalbi tezkiye edilmiş (temiz) olan, sembolleri/ayetleri net ve açık bir biçimde (Kur'an ı Mübin ile) Allah'tan bilecektir.

"Kalbinde bir hastalık bulunanlar"a gelince... "onlar için senin yapabileceğin bir şey yoktur, onların işi Allah'a kalmıştır". O zaman; Kur'anî Gelenek, kalplerin tezkiyesine odaklanır, Ayet'leri beyân eder ve (müteşabih olanları için) der ki "ondan ancak ilim erbabı (ul'ul erbab) ders alır".

O zaman, biz de artık sembollerden kuru kuru bahsetmeyiz. Bilakis, onu Aşk'ın mayası ve Kur'an'ın Ruh'u ile birlikte yazarız. **İçinde Aşk olmayan Manzara'yı, kim ne yapsın?**

Nasreddin Hoca bir gün göle maya çalıyormuş. Gören ahâli sormuş: "Ne edersin hoca, göl hiç maya tutar mı?" Hoca demiş, "Ya tutarsa!"

> De: "**Duanız olmasa Rabbim sizi ne yapsın?** Yalanladınız, bu yüzden (sonucu) kaçınılmaz olacaktır."
> *Furkan Suresi 77. Ayet*

02.06.2025

Menü

Sağ elini önünde tuttu ve yukarıdan aşağı bir çizgi çizdi

Sordu: Bana ne gösterebilirsin?

Cevap verdi: Ne görmek istersin?

Cevap geldi: Ne gösterebileceğini görmek isterim, ilk olarak

Söyle: **O**, Işığı yarattı, sonra onu 6 renge tefrik etti. Sana 7 renkle gösterebilirim. Peki Sen, ne görmek istersin?

Açıkladı: **O**, Bir'i yansıttığı Yedi Nitelik üzerinden Sana *seçenekler* sunar. Seçenekleri mi görmek istersin, o zaman kendini – kimliğini – bilmeli ve onu hıfzetmelisin. Hüviyyet'in Ruh'sat'ın'dır, *Menü* onunla açılır.

Kul diledi ve yakardı: O zaman, dilerim ki bana, Rabbim nefsimi öğretir.

"Söyle: Rabbim, eşya hakkındaki ilmimi arttır."

Rububiyyet, böylece Hüviyyet'in Kelâmı'na Hazır bulundu.

05.06.2025

Yazılan-Yazı ve Âlemler İçin Bir Zikir

Nun vel kalem ve ma yesterun
Nun, kasem ederim Kalem'e ve yazdıklarına

Ve ma hüve zikrun lil alemin
Ve o Âlemler için bir Zikir'den başka bir şey değildir

Rüya Nazariyatı'ndan devam edelim. Acaba Okuyucu rüyalardan sıkılmış mıdır? Ne var ki rüyalar **Sonsuz Bilgi Kaynakları**'ndan (yani onun mertebelerinden) birisidir ve dolayısıyla başlı başına bir inceleme/nazariyat Alan'ıdır.

Rüya'ları(mızı) anlamak isteriz, fakat bunun için esasen öncelikle Rüya Âlemi'nin *varoluşsal (ontolojik) koşul*larını anlamamız gerekir. Bu, mesela, Şehâdet Âlemi'ndeki bir *obje*nin veya *olay*ın anlaşılması için öncelikle Fizik kurallarının ***anlaşılma-gerekliliği'***ne benzer. Aslında, **Fiziksel Realite**'nin bir objesini anlama dileği ile, ona etki eden (hâkim olan) fizik yasalarını anlama dileği, aynı şeydir.

Bunu **Mânâ Âlemi** için düşündüğümüzde, burada bir **Görü**'yü anlama dileğimiz de esasen ona etki eden (hâkim olan) mânevî ilkeleri anlama dileği ile aynı şeydir. Demek ki, âlemler farklı/çeşitli de olsa, İnsan fıtratının (zâtî) anlama/okuma dileği aynıdır.

Öncelikle şunu *an*lamak gerekir ki, (1) Şehâdet ve (2) Rüya âlemlerinde **Bireyleşme İlkesi** farklı biçimlerde zuhur eder. İlkinde eşyanın somut/cismânî veçhesi *sabitlik* kazanmıştır ve soyut/mânevî veçhesi değişkenlik arz eder. (Tabii ki bahsettiğimiz Metafizik İlke'nin değişmesi değildir, zira o ezelî ve ebedîdir.)

Şehâdet Âlemi'nde, Hakk'ın **Kayyum** ismi ile Kaim kıldığı bir cismânî düzlemde, **Hayy** ismi ile Diri kıldığı bir Nefs *seçimler yapar*. Dirilik/Canlılık değişkenlik ve hareketi zorunlu kılar. Bu bağlamda (beşer) nefsin(in) mânevî/psikolojik veçhesi *dinamik*-tir. Tabii ki, ne somut dünya tamamen sabittir ne de mânevî dünya tamamen değişkendir. *Zıtlıkların Birliği* gereği bunlar arasında bir denge/mizan/ölçü bulunur. Bu konulara *Bir Değişken-Sabit [Rüya Matrisi]* ve *Dengelenmiş Rüya Matrisi* yazılarında değinmiştik.

Bu Yazı'da ise, rüyaların "bireysellik" ile olan ilişkisine geçiş yapmak istiyorum. Dolayısıyla bu, bahsettiğimiz önceki başlıkları temel alan, daha ileri seviye bir konudur. Onların çıkarımları veya devamı niteliğindedir.

Bir bakıma, bir Rüya'da hâkim olan Arketip, bir **Sayı** gibidir. Onun Bireysellik İlkesi ile olan ilişkisi de, Sayı'nın durumu gibidir. Sayı, kendi özgün **Sabit Anlam**'ına (**Ayn**'ına) haizdir. Yani, Sayılan-bir-şey olmaksızın da Sayı vardır. Bununla birlikte; biz reel objeleri, onlara gösterdiğimiz saygı ile – **say'**imiz ile – algılar ve anlarız.

Şimdi... Her seferinde ise Sıfır'dan başlarız. Yani birey'in (algı objesinin) algılanması ile birlikte, onu en baştan tanırız ve Mânevî Nitelik'lerini ona özgü biçimde keşfederiz. Bu durumda; Sayılan-reel-objenin, Nitel Sayımı'nı (tesbih'ini) yapmış oluruz ve İç'sel Nitelik'lerini keşfederiz

Fazla karmaşık gibi gelmemiştir umarım. Bir örnekle bunun *manzara*sını da sunarak, aslında çok karmaşık bir mesele olmadığını gösterelim.

(K1) Mesela, önce kalem'e bakarım ve *bir suret* görürüm. Bu zihnimde oluşan ilk *bireysellik algısı*dır. Yani o, Sınır'ları olan *bir-şey*dir, dolayısıyla başka-bir-şey değildir.

(K2) Sonra, onun *ikinci*-bir-şey ile olan etkileşimine bakarım – daha doğrusu Seyr'e dâhil ederim: Mesela el'im. Bu bana fark ettirir ki, kalem'in tutulabilecek (çeşitli) tutuş-formları vardır.

(K3) Daha sonra, onun *üçüncü*-bir-şey ile etkileşimine bakarım – mesela kâğıt'ı Seyr'e dâhil ederim. Bu da bana fark ettirir ki, kalem'in sayısız hareket-formu vardır, ve buradan da sayısız **Yazılan-Yazı** doğar.

"K1-K2-K3" ile notalandırılan bu paragraflar, Reel-bir-objenin Nitel Sayımı'na (tesbih'ine) örnektir: "Bir, İki'yi; İki, Üç'ü; Üç ise Onbin-şeyi doğurur. Bu sebepten Tao, Onbin-şeyin Ana'sıdır."

> Nun vel kalem ve ma yesterun
> Nun, kasem ederim Kalem'e ve yazdıklarına
>
> Ve ma hüve zikrun lil alemin
> Ve o Âlemler için bir Zikir'den başka bir şey değildir

06.06.2025

Ölçüm Manyaklığı [Ratio-nal Mania]

Tuzak kuranların düştüğü tuzak **Ölçüm Manyaklığı [Ratio-nal Mania]**'dır. Tuzakları Aşk'ın Ateşi ile aşanların, aştığı da budur.

Ölçüm Manyaklığı (Mania'sı) nedir peki? Bu sadece ilim ehlinin bileceği iştir. Yanılgı'ya Düşen'ler ise, kendi nefislerinin hevâ ve hevesleri doğrultusunda Âlimleri taklit etmeye çalışanlardır. Bunlar – yani yanılgıya düşenler – Nicel Ölçüm'lerin yapılış *neden*lerini idrakten âciz olup, bu *neden*ler yerine kendi hevâ ve heveslerini koymaya çalışırlar. Bu durumda Nitel yönün terk edilmesi ile, Akıl sadece *hevâ*ya (*istek/arzu kompleksleri*ne) hizmet eden, Anlayış'tan yoksun bir *işlemci*ye dönüşür (Rasyonalite'de *kısıt*lanır, yani idrâken en fazla Rasyonel Akıl düzeyine çıkabilir).

Ratio-nal Mania, diğer Mania çeşitleri ile aynı prensiplere dayanır; buna ***Mana Zehirlenmesi ve Mania*** başlıklı yazımızda değinmiştik. Esasen, her Eylem bir Neden'e dayanır; Ölçüm'ün Sebep'i, Logos'un Nitelik'lerinden uzaklaşınca (Hakk'ı terk edince), o *Neden* **Mania** hâline gelir. Mania hâlinde her zaman Zihni tabiî olanı terk etmeye zorlayan bir *kompleks* bulunur. Bu, İlâhî Logos ile Bireysel Akıl arasındaki Vahy'e tâbî olmanın önüne geçer. Hırslarının iblisi ile savaşamayanlar, bu şekilde dalalete düşer ve birer "hesap/borsa robotu"na dönüşürler.

İnşAllah, ileride, yozlaşan bir toplumdaki üç-kağıtçıların ve kumarbazların hâlini ve **patoloji**sini de *Cin Suresi* üzerinden incelemek niyetindeyiz. Ayrıca Sure'nin cebir, matematik, finans, mekir (tuzak) gibi kavramlara olan te'vilini de yazmak istiyorum. Zira, kısmen önceden de değindiğimiz gibi; *Cinn*, "saklı/gözle görünmeyen varlık/kuvvet" anlamına gelir. Beşere göremediği bir

şeyi anlatmak zordur, o yüzden bunların bilgisi *Ulûlelbab (Tefekkür Ehli)* içindir; yani ya **Evliyaullah** için ya da Hz. Süleyman misali **Filozof-Kral "Mülk Ehli"** içindir.

Bu sözler sana ağır gelmesin, dilerim... Fakat durum şudur ki; bunların yazılması gerekli. Bu çıkarımlar, Vahy'in ve Akl'ın zorunlu (Cebrî) çıkarımlarıdır; "1+1=2" nasıl nefsimden değilse bu da nefsimden değildir. Hatamız varsa, affeden Tevvab Rahim olan Allah'dır.

Tecelliyat Anlayışı'nı geliştiren birey, bu çıkarımlara adım adım varabilir. Bunun için (yani bu anlayışı geliştirmek için) her bir *varlık*ı birer *argüman* olarak düşünürüz; "Kün fe yekün/Ol der oldurur" ayeti/hükmü gereği. O zaman o *varlık*ı idrak için cismini görmemiz gerekmez. Allah illa gösterecekse rü'yette (Rüya hâli'nde) de gösterir. Ol der oldurur.

Hayal ve Hafıza ilişkisini hatırlayalım. (Bundan o kadar çok bahsettik ki burada sadece hatırlatmakla/işaret etmekle yetindim.) "Görü" esasen Hayal'de oluşagelir, o da nesnesini Hafıza'dan miras alır. Ne var ki, bir şeyi idrak edip de *hıfzetmek* (yani Hafıza'da muhafaza etmek) için, illa da onu gözle görmeye lüzum yoktur. Öyle olsaydı, zaten Matematik, Cebir, Din ve Metafizik'ten söz edemezdik. Bununla birlikte, idrak edilip hıfzedilen şey, Hayal'de tekrar görselleşebilir. Bu şekilde *görünmeyen kuvvet*ler (*cinn*'ler) "görülebilir", fakat bu bir *cismin görünmesi* değil, Zihn'in işleyişi gereği *"Muhayyile'nin görselleştirmesi"*dir.

Tekrardan vurgularsak; bu avam işi değildir, keza avam gözün gördüğünün ötesini kabul etmez/edemez. Hafıza-Hayal ilişkisinin dengesi ve sağlıklı şekilde işlemesi ise **Psikiyatri**'nin konusudur; fakat bu da ince bir mesele olduğu için, bir Kişi ancak (bir velî-

psikiyatr olan) **C. G. Jung** gibi kendi zihninin derinliklerini keşfettiği takdirde bu meselede uzmanlık geliştirebilir. O zaman bile, psikiyatr hastasına/danışanına ancak yol gösterebilir ve rehberlik edebilir.

Neden sadece Evliyaullah ve Filozof-Kral içindir, görünmeyen kuvvetlerin anlaşılması? Çünkü ancak onlardan etkilenmeyecek biçimde, "Allah'ın Nur'u ile abdest almış olanlar", gene Allah rızası için, bu konuda **Nazariyat** geliştirebilirler, ona **Nazar** edebilirler. Bu konuya Cin Suresi'nin (7-10.) ayetleri işaret eder: *"Ve onlar da sizin sandığınız gibi, Allah'ın hiç kimseyi diriltmeyeceğini sanmışlardı."* Sonraki ayetlerde ise cinlerin ifadesi verilir: *"Ve biz göğe dokunduk, fakat onun şiddetli muhafızlar ve parlak alevlerle [şihab'larla] doldurulmuş olduğunu gördük. Ve elbette biz, dinlemek için oturma yerlerine otururduk, fakat şimdi kim dinlemek isterse, kendisini gözetleyen bir şihab buluyor."*

(Ayetlerdeki**) Dirilen,** *teşbîhen* (Zat) Mi'racını gerçekleştirerek bir **Fert** hâline gelen Kişi'dir. **Gök [Sema],** cinlerin (görünmeyen kuvvetlerin) erişmek istedikleri Akıl'lardır. Sema, bir şeyin üstünde olan katmana denir, ve aynı zamanda Arapça'da Matematik'e de Sema denilir (tüm ilimlerin üstünde olması bakımından). **Şihab [parlak alev]** ise, gene *teşbîhen* Kur'an'ın ayetleridir, ki o Akılları görünmeyen kuvvetlerin etkisinden korur. Bu "kuvvetlerin" ifadesinden de anlıyoruz ki, onlar için "yakıcı bir etki" yapmaktadırlar. Bu da, kısmi kuvvetlerin **Hakk**'ın **Kudret**'i karşısındaki aciziyetini gösterir. Öyle ki onlar artık Hakk'ın Kelâm'ının huzurunda, Güneş'e atılan bir taş gibi, yok olup giderler. Böylece, artık **Sema**'ya erişemezler, keza **Sahibi** onu korumaktadır.

09.06.2025

Boyutsal Yapıların Örülmesi

Bu Yazı, özellikle *meslekî bir perspektif* ile yazılmıştır. Dolayısıyla okunmasını **Endüstri Mühendisliği** veya **Ağ Teorisi** alanlarında çalışmayan kimseye tavsiye etmem. Zira sadece gereksiz kafa karışıklığına yol açması muhtemeldir. Zaten, bunu bir **Meslekî Epistemoloji** oluşturmak için yazmıştık. *"Ve hakkında ilmin bulunmayan şeyin ardınca gitme, çünkü kulak, göz, gönül, bunların her biri ondan mes'ul bulunuyor" (İsra/36)*

> Allah'ın altında veliler edinenlerin durumu, kendisine dişi örümceğin evini ev edinenin durumu gibidir. Kuşkusuz evlerin en dayanıksızı dişi örümceğin evidir. Keşke bilselerdi.
> Kuşkusuz Allah, onların Kendisinin altında dua ettikleri şeylerin ne olduğunu bilir ve O, Aziz Hakim'dir.
> **Bu misalleri insanlara veriyoruz ama onu âlimlerden başkası kavrayamaz.**
> Allah, gökleri ve yeri hak ile [bil-hakk] yarattı. Bunda İman Edenler için kesinlikle bir ayet vardır.
> Oku Vahyedilen'i sana Kitap'tan ve salatı ikame et. Şüphesiz salat, fahşadan (çirkinlikten) ve münkerden (kötülükten) alıkoyar ve Allah'ın zikri en büyüktür [ZikrUllah Ekber'dir] ve Allah yaptığınız şeyleri bilir.
>
> *Ankebut Suresi 41-45. Ayetler*

Sonunda, Ağ Teorisi ile ilgili bir bilgi eksiğimi tamamladığımı düşünüyorum. (Bitirme Tezi'mde bu konu üzerine çalışmamın ve bu konuda epeyce tefekkür etme imkânı bulmanın, yadsına-

maz bir faydası dokundu.) **Ağ (Teorisi) Epistemolojisi**'nden bahsederken; Ontolojik Köken'inden, bağlı olduğu *meleke* ve İlâhî İsim'den bahsetmiştik.

Demiştik ki; Ağ Yapısı belirli "dayanak"lara dayanır, bunların arasında kurulur. Esasen; bu daha Genel olana dayanarak, daha Özel bir *desen* çizmek/örmek anlamına gelir. Mesela, Tezhip Sanatçıları da benzer bir teknik uygular (ve genel olarak tüm Sanatçı'lar). Bu, Ana Hat'lara dayanarak, *aşama aşama* daha ince ayrıntılara geçildiği anlamına gelir (zira Çizim'in bir yerden başlaması gerekir).

Başka bir ifade ile; daha ***temel* Boyutsal Yapı**'lardan başlayarak, daha ***ince*** Boyutsal Yapı'lara doğru ilerleriz. Bu süreç, Genel'den Özel'e doğru, **Desenlerin Dokunması** veya **Boyutsal Yapıların Örülmesi**'dir.

Boyutsal Yapıların Örülmesi, özellikle **Matematiksel Model'**lerin inşâsı söz konusu olduğunda, (*Boyutsal Nitelik* ifadesinden) daha sezgisel bir ifade gibi görünüyor. Özellikle **Ağ Teorisi** ve **Lineer Programlama** söz konusu olduğunda. O zaman, bunun biraz (meslekî) detaylarına inelim.

Dayandığımız temel boyutsal (cebirsel) yapılar, en başta belirlediğimiz Set'lerimizdir. Bir **Set**, aynı bir liste gibi, Sınır'lı miktarda değişkeni kaplayan bir **Küme**'dir. 3-Boyutlu (içinde yaşadığımız) Realite'yi, alegorik biçimde düşünürsek; Zemin'imiz, tüm potansiyel Düğüm Noktaları'nı [Node] kapsar, yani hepsini kapsayan en geniş Küme'dir. Sadece *zemin* üzerine bir Ağ Yapısı kuramayız, en az bir adet daha "Duvar"a (Kesişim Uzayına/Düzlemine) ihtiyacımız vardır. O zaman, bunu Zemin'imiz olan ilk ve en kapsamlı Set'in bir **Alt-Kümesi** gibi düşünürüz; sonra bunu da bir

Set Değişkeni (yani bunu ifade eden bir basit-cebirsel-ifade) ile yazarız

Bundan sonra ise Zemin ve Duvar(lar) (yani Temel Düzlem ve Kesişim Düzlemleri) arasında, bunları bağlayan ve Ağ Yapısı'nın tüm teferruatına dayanak olacak *taşıyıcı çizgi*leri çizeriz.

Konu **Örme İşi** olduğunda, özellikle adım adım ve yavaş yavaş, temkinli ve tedbirli bir biçimde ilerleriz. Çünkü Ağ Yapısı giderek karmaşıklaşır ve özenle kurulmadığı zaman içinde kaybolmak ve yolu şaşırmak kaçınılmazdır. Karmaşıklığın ilacı Basit'tir: Karışan ağ çizgilerini bozar ve "dayanak"lara geri döneriz. İnce (ve lineer) ağ çizgilerinin bir özelliği de – eğer içinden çıkılmaz hâle gelmemişse, ve aynı zamanda *zarif* ve *latif* ise – kolayca bozulabilmesidir. Dolayısıyla, sık sık çizgilerin dayanaklarına olan **oran**larına bakmak gerekir. "Rasyonel" kelimesinin geldiği Latince "Ratio" kelimesi, işte bu **Oran/Ölçü** anlamına gelir. Ki **Muhakeme Kabiliyeti** de, **Hayâl**'in **Materia**'sı üzerinden, bu Ölçüm İşlemi'ni yerine getirir. **"Ölçüyü şaşırmayın"** (Rahman/8) ayeti buna işaret eder. Dikkat edilsin ki; Muhakeme (Kabiliyeti), Hayalî Materia üzerinden işlem yapar. Dolayısıyla her Rüya Matrisi'nin kendisine has bir Mantık'ı bulunur ve Doğuş'una dayanır.

Dedikodu ve gıybetin *mekr*ini yapanın (ağını örenin, tuzağını kuranın) ise vay hâline! O kendisini *Örümcek Zindanı*'na atar ki bu, kurtulması en zor olan, en dehşetengiz **Nefs Zindanı**'dır. Keza Kişi kendi kendisini **vehmi** ile kozalar.

Haziran 2025

Bağlanan-Bağlam ve Âlemler İçin Bir Zikir

Bağlam nedir? "**Kavram**ların bağ'lanarak yer edindiği ve etkin hâle geldiği **Yapı** veya **Mimari**"dir, yani bu şekilde *tanım*lanabilir. **Tanım**lar önemlidir ve bir şeyi tanımamızı veya tanıdığımız bir şeyi hatırlamamızı/anımsamamızı sağlar (gene de tanımların körü körüne, katı birer obje gibi düşünmemek gerekir ve **Ruh**una nazar etmek gerekir). Bu *tanınan*lar da, birlikte bir bağlam oluştururlar ve bu Hafıza'da muhafaza edilir. Şuraya kadar söylediklerimiz, *genel* mahiyeti haizdir ve **Ontolojik (her bir *varlık*ı alâkadar eden)** ifadelerdir.

Ontolojik ifadeleri/*argüman*ları, ***genel*** (mahiyette) kabul eder ve onları her bir *varlık*a yönelik, onların (bu varlıkların) varoluşsal koşullarına göre seyrederiz. Başka bir ifade ile, "tabiat'larına göre" **Manzara**'larını seyrederiz.

O zaman, öncelikle bu *argüman*lar **Allah**'ın **İlm**'inde *mahfuz*'dur (**Levh-i Mahfuz**'dadır). O'nun bu **Ana Kitap**'ında mahfuz olan bu argümanlar, O'nun bunları "İkra bismi RabbikellezîHalak" Kelâm'ı ile okuması ile, **Rahman**'ın **Nefes**'i ile Vücûd bulur; yani **Ol! (Kün!)** Emri ile.

Şu hâlde, önce bu Kelâm'ın Mânâ'sını *an*lamak gerekir ki, tecellî (eden *varlık*) da anlaşılsın. O zaman **Bağlam** söz konusu olduğunda, onun **Köken**'inde yer alan **İlâhî Kelâm**'ın anlaşılması *esas*tır. "*Esas*'tır", yani onun *özünü* oluşturur.

Bundan sonra *kavram*ları/*kavranan*ları ancak bu Bağlam dâhilinde inceleriz/ele alırız. Bu da, bir *kavram*ın ancak kavrandığı/bağlandığı Bağlam ile anlaşılır hâle geldiği anlamına gelir. İlâhî

Kelâm ise basit bir sözcükler toplamı değildir ve *bağlam-yaratıcı* niteliktedir. Dolayısıyla Bağlam'a **Aşkın**'dır.

Bu da, bir yandan, Yaratıcı'nın "*bağlam-bağlayan*"a yani Akl'a *aşkın* olduğu anlamına gelir. Ve Âlemleri Hâlik'i (Yaratıcı'sı) ancak cümle onların Rabbi ve tezkiye edicisi olan **Allah**'tır.

> Ve o ancak Âlemler için bir zikirdir.
> Ve ma hüve illa zikrun lil âlemin.

12.06.2025

Bağlamda-Bağlanan'lar ve Âlemler İçin Bir Zikir

> Rabbinin nimeti ile Sen mecnun değilsin
>
> *Kalem Suresi 2. Ayet*

Bağlam'dan bahsetmiştik. Bir de ***bağlamda-bağlanan*** bir Kişi'yi düşünelim. Bu biçimde Bağlam'ı aşamayan bir Kişi, bu açıdan edilgen-pasif bir varoluş sergiler. Yani; önceden oluşturulmuş *bağlam* tarafından kontrol edildiği ve ona etki edemeyen bir hâl içerisindedir. Mesela, **Kültürel-Bağlam** tarafından kısıtlanan ve kontrol edilen Nefs i Emmare'nin durumu budur. **Aşkın Olan**'ı inkâr eden, Bağlam'ı aşamayacağı bir varoluş hâlinde kısıtlanır; bu durumda o Sebep'leri idrâk edemez (dalalet'e düşer.)

(Son Nebi'ye inen *Kalem Suresi 2. Ayeti*, bu açıdan iki gerçeğe işaret eder. *Birincisi*, onun tebliğ ettiği Kelâm Rabb'inin nimetidir, ve *bağlamda-bağlanan*ların sözleri gibi değildir. *İkincisi*, onun **Akl**'ı "örtülmüş/bağlanmış" değildir. O Allah ki, bu tür nitelemelerden Münezzeh'tir.)

Kur'an der ki; Aşkın olan Allah'ı inkâr edenin hâli, cinlenmiş bir kimsenin hâli gibidir. Bu şu şekilde yorumlanabilir: O (kişi), bağlamda-bağlanmış olan (görünmeyen) kuvvetlerin etkisi altındadır. Bunlar en başta o Bağlam oluşturulurken orada (bağlamda) yer edinen *kuvvet*lerdir. Dolayısıyla; böyle bir Kişi, adeta "cinlenmiş"tir. (Bu, kesinlikle "cin" kavramının mutlak olumsuz olduğu anlamına gelmez, zira bir kuvvet hayra da şerre de hizmet edebilir. Burada ifade edilmek istenen, daha ziyade, bu kişilerin görünmeyen bu kuvvetlere körü körüne tâbî olmalarıdır.)

Gene, buraya kadar yazdıklarımız, Ontolojik (varoluşsal) mahiyette *genel* argümanlardır. Bunların Varlık Manzaraları, Ol! Emri ile ortaya çıkar. Doğrusunu Allah bilir.

Ve ma hüve illa zikrun lil âlemin.

Ve o ancak Âlemler için bir zikirdir.

12.06.2025

Bağlam-Yaratımı ve Kesintisiz Bir Ecir

> Ve senin için kesintisiz bir ecir (mükâfat) vardır
> Ve sen kesinlikle azîm bir ahlâk üzeresin
> *Kalem Suresi 3-4. Ayetler*

Peki o zaman, ***bağlanan-bağlam***ın gerçek bilgisi kimdedir? Bu, ancak Hâkim-Mâlik Sıfatları'nın tecelligâhı olan **Filozof-Kral** veya İlim verilmiş **Evliya**'dır. Kısacası; Varlık'ın ayetlerini okuyup, bu ayetlerin hakikati üzerinden Bağlam'da yer edinmiş olan kuvvetleri okumak, ancak Âlim'lerin bileceği iştir. Mesela; Hz. Peygamber bu kuşatıcı İlke'leri açık ve anlaşılır biçimde tebliğ eder; bir Psikiyatr-Âlim olan **C. G. Jung** ise bu İlke'ler üzerinden bireysel Psişe'ye (Benlik'e) etki eden (görünmeyen) kuvvetleri inceler. Hatta Jung der ki; "bir kişiye 'nevrotik' denmesi ile 'cinlenmiş' denmesi arasında bir fark göremiyorum". Yani bunların sadece aynı durum için söylenen farklı ifadeler/sözcükler olduğunu söyler.

Buna benzer şekilde; ünlü Matematikçi ve *e sayısı*nı formüle eden **Leonard Euler** de benzer bir hizmette bulunur. O, Tabiat'ta gözlediği İlâhî Yaratım'a olan hayranlığı üzerinden, Tabiat'taki "sürekli/kesintisiz tecellî" fikrini "sürekli/kesintisiz artış oranı" kavramı olan *e sabiti* fikrine bağlar. Yani **Tabiî Görünmeyen Kuvvet**'leri **Matematiksel-Bağlam**'da bağlar, Yazı ve Kalem ile, **Mânâ**'sını özümseyerek. İsevîler gerçekten de – Hz. İsa'nın muhabbetinin bereketinden olsa gerek – Kelime'lerin Ruh'unu özümsemede ve **Kalem**'in işlerinde oldukça mahirdirler.

Her Medeniyet, Dünya'nın 360 derecelik ekseninde, belirli bir ölçüye/kadere göre konumlanır. Her **Mahâl**, o mahâllin İnsan-ı

Kâmil'inin hükmü altındadır. Bununla birlikte; **Dünya** bir Tecellî Ekseni'dir ve her Mahâl, kaderine göre belirli bir Sıfat'ın ***tecellî alanı***dır. Tüm Dünya'nın Din'i ve İlâh'ı Tek-Bir'dir, fakat onunla tanışıklık kurmanın biçimleri çeşitlilik gösterir. Bu bir zenginliktir ve Allah'ın **Gânî İsmi**'ndendir.

> De: "Dininizi Allah'a mı öğretiyorsunuz? Allah, göklerde olanları da yerde olanları da bilir. Allah, her şeye Âlim'dir."
> *Hucurat Suresi 16. Ayet*

Dolayısıyla, yukarıda bahsettiğimiz sebeplerden ötürü, her kavmin belirli yatkınları bulunur ve her kavmin/toplumun *avam*ı ötekisini birer "yabancı" olarak görür. Aynı zamanda; (işin olumlu tarafı) her kavmin Arif'leri, dünyaya özel bir Alan'da katkı sağlar. Ve o Mahâll'in İnsan'ı, *avam*ını/*halk*ını bu Alan üzerinden tedbir, temkin ve tezkiye eder.

İman Edenler ancak kardeştir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah için takva sahibi olun. Umulur ki böylece merhamet olunursunuz.

> Ey İman Edenler! **Bir halk başka bir halkla alay etmesin**. **Belki alay edilenler, alay edenlerden daha hayırlıdırlar.** Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler. Belki alay edilen kadınlar, alay edenlerden daha iyidirler. **Birbirinizde kusur aramayın. Birbirinize kötü lakaplar takmayın.** İmandan sonra fasık olarak isimlendirilmek ne kötüdür. Kim tövbe etmezse işte onlar zalimdirler.
> *Hucurat Suresi 10-11. Ayet*

Ayrılık ve çatışma ancak Sıfat'lar düzeyindedir. Allah'ın Zâtı ise Ahad-Samed, Tek-Bir'dir; dolayısıyla Zâtî Tecellî'de ayrıklık yoktur. Allah da bundandır ki, Kur'an'da (Hucurat/11 ayette) başka kavimlere/medeniyetlere küfretmeyi, onlarla dalga geçmeyi yasaklamıştır. Allah, Resul'ü o mahâlde olduğu müddetçe, oranın halkını helâk etmez. Resul'ün oradan çekilmesi ise, İnsanlık'ın orayı terk etmesi anlamına gelir.

Buraya kadar Dünya'nın Tecellî Alanları'nı inceledik. Bunların etkileşimlerini incelemek de İnşAllah nasip olur.

12.06.2025

Yaşam Denilen Bağlam

Bağlam, **Dil**'de oluşturulur. "İnsan" için, içinde bulunduğu bağlam, Yaşam'dır. O zaman şunu deriz; İnsan, Kelime'lerin anlamını ancak *yaşayarak* öğrenir, başka seçeneği yoktur. "Bilgi nasıl edinilir?" sorusuna verilebilecek tüm cevaplar buraya bağlanır. *Hayy* ve *Kayyum* kılan Hakk olduğundan, bilginin *esas* kaynağı da O'dur.

Buna göre; Dil de o zaman canlı bir şeydir, yani dinamik ve *yaşamla etkileşimi olan* bir şeydir; statik, cansız, yaşamdan uzak bir dil düşünülemez. Demek ki; Kelime seçimlerimiz, yaşama olan etkileşimimizin bir yansımasıdır. Kelimeler birer taklit olmaktan çıkıp, gerçekten Kişilik'in bir ifadesi olduğunda, bu duruma **Samimiyet** deriz; ki çok yüce bir erdemdir.

O zaman Kelime'lerin İç'ten gelişi, Kişi'nin Yaşam ile gerçek bir bağ/râbıta kurduğu anlamına gelir. **Gerçek** kelimesini vurgulayalım, keza buradan şu sonuca varabiliriz: **Objektif Bilgi** edinimi de, bir İnsan tarafından, ancak bu minvâlde mümkün olur. Değilse Nefs, Realite'yi kendi görmek istediği – işine gelen ve çıkarlarına uygun – şekilde, "renkli bir camdan bakar gibi" görür. Şu durumda, objektif bilgi edinme çabası zorunlu olarak Nefs Tezkiyesi'ni gerektirir ve onunla birlikte ilerler. Bu sebepten **Epistemoloji Ontoloji**'ye, **Ontoloji** de **Metafizik**'e bağlanır. Keza tezkiye eden ancak **Allah** ve **Resul**'üdür.

14.06.2025

Buluşamayanlar (Âlemi)

Gel Sana bir Sırrı anlatmayı deneyeyim. **Kelam** ile **Magi** arasındaki farkı anlatayım. İleride, belki bunu bir şerh eden çıkar da, mesele *açığa* kavuşur. "Allah islam için kimin sadrını şerhetti ise artık o Rabbinden nur üzeredir..." (Zümer/22) Bense, ancak böyle yazabiliyorum.

Hz. Ali ile Hz. Fatıma'nın ayrı yollara gittiği bir Âlem'de; Son Peygamber, Kelâm'ı tebliğ etmedi. Kitap inzal olmadı, âşıklar aile kuramadı. Peygamber gene tebliğ etti Mânâ'yı; fakat bu, "manaya akış vermenin bilgisi" oldu, değişmez ve mutlak **Kelam** olmadı. Kalbin kırılıp fırına atılmadıkça, Sen bunu anlayamazsın; çünkü ne Âlem'i, ne Aile'yi (Ehl-i Beyt'i), ne de Hz. Ali ile Hz. Fatıma'yı bilebilirsin.

İşte o Âlem'de, Ali gene Şah-ı Merdan idi; fakat Ruh ile Nefs Allah'ta buluşmadı. O zaman Peygamber de Ruh'u tebliğ etti; fakat Ruh ile Nefs, Evlilik Kitabı'nda buluşmadı. Rahmânî Cezbe, (orada) bir tesellidir.

Sonuç olarak, o Âlem'de Âlim'ler farklı okullar kurdu; çünkü Mânâ'ya yaklaşmanın (Magi'nin) yolları çeşitlidir ve meşrebe/istidada göre değişiklik gösterir. Sanma Hakk gayrıdır, Hakk orada da Hakk'tır.

Orada sohbet edemediği için (âşıklar) **Yazar** oldular. Konuşamadıkları için yazdılar. Buradan **Magi**, yani **Mana Felsefesi** doğdu.

İlâhî Aşk ise, kalbe atılmış ve onu Fuad'a çeviren bir oktan başka bir şey değildir. Bu sebepten, "ve O *âlemler* için bir zikirden başka bir şey değildir" denmiştir: Âlem değil, *Âlemler*. Bu yüzden tüm âlemler ona (Kur'an'a) secde eder.

Aşk'ın Ok'u, âlemleri birbirine bağlar; her Âlem'in bir Ali'si ve bir Fatma'sı vardır. **Rab** bunlara **Vekil**'dir.

Şüphesiz, **Allah**'tan başka ilah yoktur.

17.06.2025

Simülasyon'u Aşmak

(Üniversite) Simülasyon dersinde, birbirinin artış hızına %100 etki eden *simülasyon objeleri*ni görmüştük. Bu durumu, *süreklilik şartı*nın kabul edildiği bir *düşünsel model*de, *ے sabiti*ni kullanarak yazıya dökeriz. Bu, *Cebirsel İfadelere ے Giriş* başlıklı Yazı'da bahsettiğimiz gibi, Nefs'in *kuvvet*leri (yazıya) bağlaması ve bu **Bağ'lam**'da *hareket ettirmesi*dir. **"Hareket ettirme"** kısmı – Allah'ın **Hayy İsmi** tecellîsi ile – simülasyonun çalışmasıdır, öncesinde **"bağlamda sabit kalması"** ise **Kayyum İsmi** tecellîsi ile vuku bulur. Sabitlenenin *yazılım*ı ise gene Kalem'in hareketine dayanır, yani Hayy ismine; o da Kalem'in sabitliğine dayanır, yani Kayyum ismine... O da El'in hareketine dayanır ki... diyerek söz uzar gider.

Şimdi... *ے sabiti*ni Simülasyon dersinde – mühendisler olarak – "iki şeyi/objeyi bağlamamada ve bu minvalde bağlam oluşturmada" kullandık. Peki bu *bağlam*a bağlanan psişik kuvvet nereden gelmektedir veya *bağlanan zihinsel obje*nin **İç'sel Tabiat**'ı nedir, neredendir? "Görünmeyen kuvvetler" bu şekilde Mim ile bağlanıp Vav ile hareket ettirildiğinde, "seçilen zihinsel obje" Nefs'in tasarrufu altındadır veya tasarruf altına alınmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla bu bağlam Dış'sal cihetten oluşturulur/oluşturulmaya çalışılınır.

Fakat, bunlar **İç'sel Tabiî Kuvvet**'ler **(Melek)** değildir. Keza İç'sel Tabiî Kuvvet'ler sadece Tabiat'a – bu minvalde **Hakk**'a – hizmet eder. Ve Nefs'in çıkarlarına değil. Dolayısıyla bunlar **Dış'sal Görünmeyen Kuvvet**'lerdir (kelime anlamı ile Cinn'lerdir) ve nefsânî hükümler altındadırlar. Bu "hüküm'ler" de hayra da şerre de vesile olabilir, ikisine de yönelik olabilir.

Oysa **Tabiî Kuvvet**'ler için sadece **Tabiat** hükmü vardır. **"İç'sel Olan"**ı anlamak istersek, işte bu İç'sel Tabiî Kuvvetlere bakmalıyız demektir. Çünkü bunlar, nefsin (dışsal) etkisi değil, onun İç'sel Mimari'sini yansıtırlar.

Şu durumda; İç'sel Tabiî Kuvvetlerin okunması, **Nefs'in İç Yapı'sı**nın (**Mimari'si**nin) anlaşılması için tek ve biricik **Yol**'dur. Buna **Nefs Okuması** da denilebilir. Ne var ki; burada *Okunan* ve *Okuyucu* bir'dir (vahdet hâlindedir), bu yüzden ona **İç'sel Okuma** deriz. Kişi'nin, kendi İç'inde gördüğü – tabiidir ki – **Tabiat'ın Mimari'si**dir ve onda kötü veya çirkin hiçbir şey bulamazsın, o tertemiz **Fıtrat**'tır. Aynı zamanda; **Okuyan Nefs**, okuduğu **İç'sel Bilgi**'nin hükmü altındadır, yani o Hakk'ın huzurunda acizdir – onu değiştiremez.

Bunu **Kelâm'ın İniş'i** olarak ifade ederiz; yani bu idrâkin derine inişidir (derinleşmesidir), ve **Elif** ile temsil edilen **Dosdoğru Yol**'dur (**Sırat-ı Müstakim**'dir). Hayy-Kayyum ilişkisinin Hakk'ta *bir*lenen bu *baş döndürücü* güzelliğini de, gene **Vav** harfi ile temsil ederiz. Bu aynı zamanda; Kalem Suresi 1. Ayet'te, "*kalem* ve *yazdığı*"nı bağlayan **"Ve"**dir.

21.06.2025

Nefs'e Nazar İlkesi

(12. Metafizik İlke'ye tekâbül eder.)

Tarot kartlarından **Asılan Adam** (12.) kartı ile temsil edilen **Metafizik İlke**'yi inceleyelim. **10. İlke** olan **Kader Çarkı**'ndan sonra gelen bu İlke, onun devamı niteliğindedir. Kader Çarkı'ndan geçen Nefs, onun işlerini öğrenmiş olur. Misal, *nefs kompleksleri*nin sebep olduğu tekrar eden davranışlar gibi... Kader Çarkı'nın bilgisi (teori'si) Kişi'nin **Nefs (ve Kompleksler) Teorisi**'ni anlaması anlamına gelir.

12. Kart'ın (anlam) *açılım*ı ise, "perspektif değişikliği" anlamına gelir. Şöyle ki, acaba bacaklarından asılmış mezbaha hayvanları gibi yaşayanlar, nasıl bir Manzara görmektedir? Dolayısıyla, **12. Metafizik İlke** için **Nefs'e Nazar İlkesi** denilebilir. Bunun değeri ve amacı, **Nefs Theoriası**'nı yani "döngü"lerin bilgisini gerçek durumlarda gözlemektir. Kısacası; Nefs Matrisi'nden *çıkış*ını yapmış olan, yeniden Nefs Matrisi'ne *giriş* yapar; sıkışıp kalmışlara seslenebilmek için. Yani; **Logos**'un bilgisi ile tekrar **Kaos**'a girer, ve oradan tekrar Logos'u çıkarır (doğurur). Bu süreçte bunun çilesini çeker ve bedelini öder.

Açıkçası, anlaşılması en zor İlke'lerden birisidir, ve buna tekâbül eden bir "esprisi" vardır: Asılan adamlar, asıldıklarının farkında değildir. **Vahy**'e yaslanarak **Nazar** edenler (**Nazariyat** geliştirenler) istisna. Onlar, bizi bir sonraki İlke'ye taşır.

24.06.2025

Kendisiyle Kaim Olan

Allah, hayalini nasıl böyle kaim tutar?

Şöyle ki, o her şeyini kullarına verir, kendisine ise hiçbir şey almaz. Her şeyi veren o olduğu için, onun olmayan, veya ondan olmayan hiçbir şey yoktur. Şeytanları kahreden de odur.

Karşılığında ise tek bir şey bekler: İlah(lar) edinmeyin, ancak Allah'tır var olan, Muhammed onun Resulü'dür. İşte buna inanın.

> Senden önce hiçbir elçi göndermedik ki ona "İlahlar yoktur; yalnızca Bana kulluk edin!" diye vahyetmiş olmayalım.
> *Enbiya Suresi 25. Ayet*

> İndirir melekleri ruh ile emrinden, kullarından dilediklerine, uyarsınlar diye, "Ben'den başka ilah yoktur, takva sahibi olun."
> *Nahl Suresi 2. Ayet*

Yani bir bakıma: "Onlara haber ver, Ben'den başka ilah yoktur."

Ayet "Ben" (Ene) der. *Vahy'in Çok Yönlülüğü* itibariyle, bu ayet çift yönlü ve simetrik okunabilir. Evet, beşer ancak Ben (Ene) dediği şeye ilahlık atfeder. Alan ve dışrak yönü ile, Ben zamiri, Nefs'tir. Veren ve içrek yönü ile, Ben zamiri, bizzat Allah olarak anlaşılır, yani Yaratıcı Öz, Asıl Olan.

O zaman ilahlara lüzum yoktur, çünkü Allah'tan başka varlık sahibi yoktur. Tüm ilahların reddi, Allah'a vardırır. (Allah,

Hâlik'tir; fakat O halk ettiğine muhtaç değildir; yani ilahlığa muhtaç değildir. Kendisi ile Kaim'dir, Daim'dir.)

Resul, irsal edilmiş olandır. Yani, o Asl'a dönen, ve oradan O'nun haberini vermek için gönderilen'dir. O zaman da, "La İlahe İllAllah"ı, "Muhammeden ResulAllah" ile tamamlarız; daha doğrusu O tamamlar.

Demek ki, Resulullah, Ben (Ene) putu yıkan, ve onun harebelerinden görünen, Asl'ı olan Zat'a dönen'dir. Haberci, gördüğünün (tecrübe ettiğinin) haberini verir. O zaman, ayeti tekrar zikredelim.

..."İlahlar yoktur; yalnızca Bana kulluk edin!"...

İşte bu ikinci manadaki "Ben" diyen, her şeyini veren ve kendisinden başka her şeyin vehim olduğu Zat'tır.

Günah olan, o Zat dururken, Ben demek gafletini, Maşuğun huzurunda Ben demek gafletini göstermektir.

26.01.2025

Kendisiyle Kaim Olan [e Sabitinin Metafiziği]

Yazı'da *ritim, ahenk ve uyum, düzen* gibi içsel nitelikler bulunur. Dahası ve daha doğrusu, **Yazılış** bu niteliklere haiz olduğu zaman, ortaya *güzel* bir **Yazılan** çıkar.

Fakat, ilginçtir ki; ritim, ahenk, düzen, tonlama, mimari gibi özellikler/kavramlar esasen Sanat ile alakalı görülür. Bunu da en net Müzik'te yani Ses Sanatları'nda fark ederiz.

Buradan ilginç başka bir çıkarıma yönelebiliriz, ama önce bir ayete bakalım: "Onu (Kur'an'ı) sana sağ elinle yazdırmadık". Yani, anlaşılıyor ki, Hz. Peygamber'in tebliğ ettiği **İlahi Vahiy**, öncelikle **ses-temelli**dir.

Anlam'ın Mimari'si, demek ki, temelinde Ses ve onun Ahenk'i ile başlar. Yazı ve Yazılan, onu ebedileştirir-korur ve hıfzeder. Böylece o, tekrar anılabilen-anlam hâline gelir. "Ve o ancak âlemler için bir *zikir*dir."

Buradan anlarız ki – *anlamalıyız* ki – Yazılan'ı mükemmelleştiren öncelikle onun **Ses**'te tesis edilmiş olmasıdır (Gönl'e ilk gelen budur). Demek ki, güzel bir Yazı yazmanın yolu, kalpten gelen Ritim'i, Gönül'de seslendirip, simültane/eş-zamanlı olarak Yazı'ya dökmektir. O **İlk Ses, Nun**'dur; Kalem'in ve Yazdıkları'nın Başlatıcı-Başlangıç'ıdır.

> Nun, vel kalem ve ma yesterun
> Ve ma hüve illa zikrun lil alemin.

"Kalben bilmek" ifadesinin Asl'ı astarı budur. Şüphesiz, *en hızlı* bilgi edinme yöntemidir, keza **Nebevî Vahy**'e ve **Aşk**'a yaslanır.

Kısacık beşer ömrüne, büyük keşifler ve yaratımlar sığdıran adamların yöntemi budur. Belki de bu yüzden, **Leonard Euler** "en hızlı (doğal) artış miktarı"nı inceledi ve bir sayının sadece kendi-kendisine "yaslanarak" ulaşabileceği maksimum oranı/ölçüyü buldu (formüle etti).

Bunun başka bir ifadesi de şudur: Sadece Hakk olan Zâtım'a yaslanarak nasıl kendi-kendime **Kaim** olurum? **Hayy**, burada **Ruh**'unu nasıl hareket ile ***diri*** kılar, ve tüm bunların **Ölçü**'sü nedir?

Detaylarına sonra da bakabiliriz; fakat ana hatları ile **ﻉ Sabitinin Metafiziği** budur.

Senelerdir içimde ukde olan şu meseleyi anlattığı için Hakk'a hamd olsun.

02.07.2025

Matematik Epistemolojisi'ne Giriş [Düş'ün'sel (Matematik) Nesnelerin Tesisi]

Bakalım yazı bizi nereye götürecek.

Rüya nesnelerinden ve ***İç'sel Hayal***'den bahsetmiştik. Aynı zamanda Rüya'nın "heyula"sı olan ***İlksel Madde****'den* ***[Prima Materia]*** bahsetmiştik.

Rüya Âlemi dediğimiz şey **Misal(ler) Âlemi**'dir. Rüya ve hayal nesneleri burada barınır. Şehâdet Âlemi'nde (Fiziksel Âlem'de) anladığımız gibi bir "madde"den oluşmasalar da, ***Logos-Materia*** diyalektiği burada da geçerlidir. *Düşünsel nesneler* de "Düş'ün heyula'sından (materia'sından)" meydana gelir.

O zaman, bu diyalektik İnsan Zihni'nin düşünsel nesneleri için de geçerlidir. Mesela; *Kabusların Oluşumu* başlıklı yazıda anlamsızlıktan (kaos'tan) doğan düşünsel nesneleri (ve bunları defetme meselesini) incelemiştik.

İşin aydınlık tarafına bakacak olursak, **Matematiksel Nesne'**lerin durumunu inceleyebiliriz. Bir matematiksel nesne, esasen bir **"düş'ün nesnesi"**dir; yani Düş (Misal) Âlemi'nin bir *düşünsel nesnesi*dir. Önceki yazdıklarımız doğrultusunda, diyebiliriz ki, o da düş'ün maddesinden (Düş'ün Prima Materia'sından) tesis edilir. Aydınlık bir rüya, Logos'un ışığının bolca yansıdığı bir rüyadır. (Bu sebepten, matematiksel nesnelerin olabildiğince "açık" ve "net" olması *ideal*dir.)

Gene matematik nesnelere dönelim. Bunların özü, *yazılmamış-hâl*de, **İlâhî Logos**'ta mevcuttur. Fakat, biz bu Nitelik'leri ancak **Nazarî Seyir** üzerinden okuyabiliriz. Bunların ilmi, **Allah'ın Sonsuz İlmi**'nde mahfuzdur. Biz insanlar ise, ancak bu İlim'den

nasipleniriz. Bu bakımdan; Âlim Kişi, Umman'ı keşfeden bir "dalgıç"a benzer. Ulaşabildiğimiz derinlik, yani *idrak ve anlayış derinliği*, aynı zamanda bir süreç ve zamanda seyir meselesidir. Allah, İlmi'nin küllünü (tamamını) kimseye vermez; fakat O'nun lütfu ve nasibi ile, keşfedilen hakikatler zâhir olur ve **İnsanlığın İlmî Mirası**'na (**Hafıza**'sına) katılır.

Matematik mirası için de aynı durum söz konusudur. Hatta, matematiğin *netliği* gereği bu durum daha net gözlemlenir. Bununla birlikte; **Matematik Epistemolojisi**'nin Yazım'ı için Logos-Materia ilişkisinin "düş'ün'sel varoluş koşulları"na yönelik düşünülmesi gerekir. Yani, adeta **"düşün içinde düşüncenin tesisi"** şeklinde bir mesele söz konusudur.

04.07.2025 [y.t.]

[Rüya Nazariyatı] açısından [Ahad-Vahid] kavramları

Rüya Nazariyatı açısından, **Ahad-Vahid** kavramlarını inceleyelim. Bunların farkı nedir?

Sağ işaret parmağına karşılık gelen Sayı'ya, **Vahid** karşılık gelir. Bu, **"işaret edilebilen Bir"**dir. Rüya Nazariyatı açısından, bu, tüm *bu rüya*nın **tek-bir-şey** olduğunu söylemek anlamına gelir. Bu bakımdan, **Sayılabilen Bir(lik)**'tir. Astronomik sembolizm bakımından, Güneş'e karşılık gelir. Mesela; Rüya'da Güneş'e gark olmak, **Vahdet**'e gark olmak demektir. Güneş'i yaratmak veya sağ avucunun içinde tutmak, Vahdet'i/Varlık'ı Rüya'da tesis etmek demektir. (Hz. Peygamber'in, "Sağ elime Güneş'i sol elime Ay'ı verseniz, gene de davamdan dönmem." sözü bu açıdan da düşünülebilir.)

Sağ başparmağa ise **Ahad** karşılık gelir. Bu, ancak kendi **Zâtı**'na işaret eder. (O'nun **Bölünemez-Bir** olduğunu söylerler ama) Matematiksel açıdan, daha çok "0"a (Sıfır'a) benzer. Aslında; O, **Rüya'nın Sayımı**'na katılmaz. Fakat gene de her Adım'da gizlidir.

Rüya'da Ahad'a Nazar edilmesi ise, Sıfır ile çarpma işlemine benzer. Esasen, bu **Sayma**'nın "kapatılması", veya Rüya'nın "kapatılması" anlamına gelir. **Çarpma İşlemi'**nin, Rüya Nazariyatı'ndaki karşılığı **"dolaysız (adımsız) nazar (eylemi)"**dir.

Ahad, hiçbir şeye benzemez, bir dengi de yoktur (İhlas/4). Çünkü ve velevki, Rüya'nın/Görünüm'ün/Sayılış'ın denklemine dâhil değildir. **Sayılamaz-Sayan Zât**'tır. O'nu gereksiz yere anma. Çünkü o zaman ne sayabilir ve zikredebilir ne de seyredebi-

lirsiniz. O'nu hakkıyla anan, ancak tüm Dünya'nın yükünü çeken Nebi ve Varis-i Nebi'lerdir.

Bu sebepten, biz daha çok **Vahdet**'ten söz ederiz ve meseleleri onun *ışığı* ile *aydınlatırız*. Ardında ise **Ahadiyyet** bulunur ve Vahdet'i taşır. Allah'ın nefislerimizi tezkiye edişi ve tesis edişi, "siz de bu Vahdet'e dâhilsiniz" deyişi, **Ahad-Samed** oluşundandır.

06.07.2025 [y.t.]

e Sabiti'nin Nazarî Temel'i [Theoria Fundamentum]

Tao-culuktaki "otururken unutmak" felsefesi ile eksponansiyel fonksiyonun "hafızasızlık özelliği" arasında bağ kurulabilir mi?

Önce e sayısı/sabiti ile yazılan eksponansiyel fonksiyona bakalım. Şöyle ki; bir olayın gerçekleşme süresi ile ilgili hesaplamalarda sıkça eksponansiyel fonksiyonu kullanırız. (Özellikle mühendislik hesaplarında.) Her seferinde, olay öncekinden "bağımsız" düşünülür ve (mecazen) "sistemin unutan/hafızasız özelliği [memoryless property]" kabul edilir. Başka bir fonksiyon durumu için anlamsız veya saçma olabilecek bu ifade, esasen ***e sabiti***nin **Metafizik Köken**'inden kaynaklanır.

Fonksiyon'un Simülasyon'a (kuvvetleri) bağlaması, bununla alakalı olsa da, başka bir meseledir. Şu an, "uygulama" değil "teori (theoria)" ve **Matematik Felsefesi** kısmına bakıyoruz.

Metafizik açıdan durum şudur: "Allah aynı yere iki kere bakmaz." Antik Yunan Felsefesi'nde geçtiği veçhiyle: "Aynı nehirde iki kez yıkanmaz". Buna şu Ayet işaret eder: "Allah her an yeni bir şe'niyyettedir (realite'dedir)" (Rahman/29).

e sabiti, kendisinden-kendisine tecellî fikrini formülize ettiği için, "hafızasızlık (memoryless)" özelliğine haiz olduğu söylenir. Aslında, bence "hafızasız (memoryless)" yerine "unutan (forgetting)" ifadesi daha makbuldür/uygundur. Çünkü... Unutuş, Allah'ın Şâfî Hayy İsmi'nin bir sonucudur; fakat O aynı zamanda Kayyum-Hafız isimleri ile koruyup muhafaza da eder. Yani; "unutmak", "hatırlayamamak" demek değildir. "Hafızasız

(memoryless)" ifadesi, böyle bir çeşit anlam kaymasına sebep olur. Bu sebepten "unutan (forgetting)" ifadesi daha uygundur.

Yani... biz o **Merkez Nokta**'ya her nazar ettiğimizde, yeni bir Hayy tecellîsi ile Allah Zâhir olur.

Peki, ya Tao-cu literatürdeki – yazının başında değindiğimiz – "otururken unutmak" ifadesi ne olacak? Şöyle ki; bu aslında İdrâk'i Hayy kılmak demektir. O zaman Kişi, Ezel'de ve Ebed'de Hakk'ın Murâd'ının **Mutlak** olduğunu keşfeder. Bu da, aslında zamana bağlı önemsiz detayların "unutulması" anlamına gelir; fakat "hatırlanamaz" anlamına gelmez.

Bir de misal âleminden misal getirelim. Şövalye'nin yaptığı, esasen, hep aynı vuruş hareketidir. Formu ise (eksponansiyel fonksiyon gibi) *spiral*dir. Bu formun **temel Nazariyat**'ını **[Theoria Fundamentum]** (veya **Nazarî Temel**'ini) anlayan Kişi, artık onu sayısız özel duruma uyarlayabilir. O zaman, diyebiliriz ki, bu **Nazariyat** üzerinden pek çok farklı **Manzara**'ya **Nazar** eder/edebilir.

Erenlerin nazarı (da) böyledir ve onların (İnsan-ı Kâmil'in) Nazar'larını çevirdiği yerde (**Ezelî ve Ebedî Hikmet**'e dayanan) yeni bir **Dünya** inşa olur. Bu bakımdan; İnsan-ı Kâmil, **Âlemlerin Yüce Mimarı**'dır.

07.07.2025

Zihinsel Nesnelerin Sınır'lılık'ları [Limits of Intellectual Objects]

Her nesne, varlığının *tanımı* gereği Sınır'lıdır. Kendisi olduğu için başka bir şey değildir. Burada bahsettiğimiz, anlaşılacağı üzere, Ontolojik bir *belirlenmişlik*tir; değilse niceliksel bir miktar belirlenmesi değildir.

Benzer şekilde, her **Zihinsel Nesne [Intellectual Object]** de *tanım*ı gereği Sınır'lara haizdir. Bu, her şeyden önce **İnsan Zihni** ile alakalıdır; Zihin, objeleri ancak Sınır'lılık'ları cihetinden "kavrar". **Kavrama**'nın esası **"Sınır'ların kuşatılması/kaplanması"**dır. Bu sebepten, İnsan Zihni'nin **Sınırsız**'ı **[Infinite]** kavraması muhaldir/imkânsızdır; keza Sınır'landırılmamış olan ancak Mutlak Yaratıcı'dır ve Kavrama'nın Ontolojik zorunluluğu – yani "kavram-sınırlarını" gerektirmesi – gereği İmkânsız'dır.

Sınır, Sınırsız [Infinite] ve Varolan Nesne'ler hakkında ve Zihinsel Nesne'ler hakkında söylediğimiz şeyler Matematiksel Nesne'ler için de geçerlidir; zira tür olarak bunlar da birer Zihinsel Nesne'dir. **Matematik Yazımı**'nın anlaşılması, bu itibarla Zihn'in işleyişinin ve Zihinsel Nesne'lerin ontolojisinin anlaşılmasına bağlıdır.

Bunlar olmadan – bu koşullar sağlanmadan – da bir **Matematik Epistemolojisi** inşası mümkün görünmemektedir.

10.07.2025

Aşk Olsun! [Fiat Lux!]

Zihn'in (Ontolojik) yerinin neden inkâr edilemeyeceğinden bahsettik. **Matematik Yazımı** için söz konusu olan bu durum, **Teoloji [Theos Fikriyatı] Yazımı** için de geçerlidir; keza Matematik de Teoloji de **Theo-logia [Nazariyat'a dair Fikriyat]** kategorisindedir. Aynı mesele, **Felsefe Fikriyatı** için de geçerlidir.

Zihn'in Yazım'daki "yer"inden bahsedeceğimiz zaman, "Zihn'inden Yansıyan'lardan" bahsetmemiz gerekir. **Yansıma,** tabiatı gereği her zaman çift-yönlüdür. Değilse Yansıma'dan değil sadece **Işıma'**dan bahsederiz. **Fikriyat Yazımı** ise Yansıma İlkesi'ne dayanır; bu durumda İlke'yi "psikolojik yansıma dinamiği" yönünden düşünürüz.

Psikolojik yansıma da (temelinde) Işıma'ya dayanır. Keza **Işık Kaynağı** olmadan **Yansıma**'dan, **Bilgi Kaynağı** olmadan da **Fikriyat**'tan bahsedemeyiz, aynı şekilde **Nazariyat**'tan da bahsedemeyiz.

Nazariyat, bizatihi Seyir Faaliyeti'dir. Fikriyat ise düşünce ve dil esasındadır. Nazariyat, Görüş geliştirmeye dayanır, bizatihi Görme ve gördüğünü İdrak amacı ile. Fikriyat ise Işıma'nın "dil ve düşüncedeki Yansımaları"dır. Işıma ile *teşbihen* kastedilen Yaratıcı'nın Nûr'u ve tecellî eden İlâhî Bilgi'dir.

Bizatihi Seyir Faaliyet'nde "kirlenme" veya "yozlaşma" olmaz. Çünkü bu bizatihi yani *dolaysız*dır. Mesela İlâhî Kelam'da da yozlaşma olmaz, çünkü dolaysızdır ve "...onda bir çatlak göremezsin" (Mülk/3). Rahman'ın Sema'sında eksiklik yoktur, bulunmaz/bulunamaz.

Bununla birlikte, bizatihi Seyir'de bulunmayan kusura kıyasla, "seyir *hakkında* düşünce"de kusur bulunabilir. Bu yüzden deriz ki: "Doğrusunu Allah bilir."

Biz beşerler, beşerî sebeplerden ötürü **Işıyan**'ı (Bilgi'yi), Dil'in *katmanlı yapı*sına (*mimari*sine) aktarmak isteriz. Bu, **Âlimlerin** bileceği iştir. Mesela; Matematik Yazımı, "Bilgi'nin Dil'in *katmanlı yapı*sına (*mimari*sine) aktarılması" işidir.

Avam, "dilde tesis edilene" *bakar*, fakat ard'ındaki Nazariyat'ı *gör(e)mez*. Sonra, cahiliyetinden kaynaklanan boşluğa vehim ve zann'ını doldurur. Avamın Fikriyat ile olan ilişkisi, **Kompleksler Teorisi** (ve hususen *Eziklik Kompleksi*) üzerinden incelenebilir. Sadece, bu işi avamın içinde yapmayın ki linç edilmeyesiniz. (Fakat biz) bunun detaylarını Psikolog ve Psikiyatrist'lere bırakıp devam edelim.

Şimdi de dikkatimizi Nefs'in katmanlı Mimari'sine yöneltelim. Dil'deki katman-mimarisi, Nefs'in katman-yapısından kaynaklanır. Dolayısıyla Fikriyat Yazımı, Nefs'in hâlinden etkilenir. Bu durumda şunu deriz; *esas* olan Güzel Ahlak'tır; o, Nefs'in İlâhî ile uyumu anlamına gelir. O zaman İlâhî ile uyumlu Yazı da ancak ahlakı güzel bir **Kişi** tarafından yazılabilir.

Buradan şu sonuca varırız: Âlim'in en önemli vasfı **Güzel Ahlak**'tır ve **İlim** ile **Ahlak** kol kola yürür.

13.07.2025

Teori Manzaraları [Sembolik ve Cebirsel İfadeler]

Rüya Nazariyatı açısından, Erenlerin Rüya'daki **Kelâm**'ı "kuşatıcı" niteliktedir. Rüya Âlemi'nin (Şehâdet Âlemi'ne göre daha) İç'te oluşu sebebi ile, Rüya'da Eren'lerin Kelâm'ı, başlı başına **Teori**'dir (**Theoria**'dır). Keza, bir *cisme* değil bir *fikre* (*idea*'ya) işaret eder. Dolayısıyla *Vahy'in Çok-Yönlülüğü* gibi *çok-yönlü anlam*a haizdir

O zaman; Rüya'daki Teori'yi – yani Eren'lerin Kelâm'ını – "cisimsel" bakış açısı ile kısıtlayamayız. Bu önerme, tüm Rüya Nazariyatı için de geçerlidir.

Hz. İbrahim'in rüya te'vilindeki hatası buna Kur'anî bir misadir. O, **Kurbiyyet Teorisi**ni inşa etmesi gerekirken, rüyasını cisimleştirerek tesis etmeye niyet etti de, Cibril ona Rüya ve Gerçeklik'in temyizini vahyetti.

Demek ki Rüya'yı *cisimsel varoluş koşulları* ile kısıtlayamayız. Orada Asl'olan, Kelime'lerin bilgisinin anlaşılması ve okunmasıdır. Yani Teori'yi *an*lamaktır.

Teori, misal **Fizik Teorileri**'nde olduğu gibi, pek çok **Manzara**'ya yönelik okunabilir/anlaşılabilir. Mesela, **"hareket yasaları"**nı arabanın veya uçan bir kuşun hareketi üzerinden okuyabilirsiniz. Fakat Hareket'in Teori'si, bu şekilde "birey-leşmiş" bir cisim/varlık değildir. O, pek çok hareket Manzara'sında görülebilen ve bunları kuşatan bir İdea'dır.

Rüya Nazariyatı açısından, Rüya'da yapılan önerme'ler bu anlamda bir İdea'dır; yani Misal Âlemi'nin bir "misale dayalı önerme"sidir.

"Misal'e dayalı Önerme"yi, **Cebir'sel Kesinlik** ile ifade edersek, buradan **Matematik Yazımı** doğar (doğuş'a gelir).

Bir keresinde bir rüyada, (nûranî) bir Fizikçi bana "saatin tersi yönde dönüş hareketi"nin "vektörel (matematiksel) betimlemesini" anlatıyordu. Ona dedim; şuna "Zaman'da Geri-Dönüş Büyüsü" desene (kısaca)!

Gerçekten, bunları en baştan **Cebirsel İfadeler** ile yazmaktansa, onları kapsayıcı bir **Sembolik İfade** ile zikretmek daha kolaydır. Tabii ki, **Cebirsel Mimari**'sinin zaten okunup anlaşılmış olması koşulu ile.

Benzer bir *metodoloji*, **(Bilgisayar) Programlama** literatüründe de bulunur. **Fonksiyon**'un İç'sel tabiatını/yapısını, net ve açık ifadelerle tanımlarız, ki bunlar da Cebirsel İfadeler'e çok benzerler, Köken'inde de aynı Zihnî Kurallar'a dayanırlar. Fakat, her seferinde Fonksiyon'un **İç Mimarisi**'ni en baştan okumayız; onu *tanımladıktan sonra,* sadece ona verdiğimiz (ve tabiatı ile uyumlu) İsm'i anarak onu "çağırırız". (Bunun Metafizik Köken'i için bakınız: *Ruh(un) Çağrısı*)

15.07.2025

Tam Kelimelerin Hükmü

Rüya Nazariyatı açısından, **Yazılan** ancak **Tam** ise Rüya'nın değişken hâline karşı koruma altında olur. "Tam (Kelime)", ne demek? Önceden bahsettiğimiz gibi; bu Gönül'den doğ'ar, önce Ses'te tesis edilir, sonra Hareket'e/Yazı'lım'a aktarılır, Kalem ile, *marifet*iyle.

Bu da şu demektir: **Doğan**, tek-bir-şey olarak doğar, "Nokta'dan açılış" esasında. O zaman Doğan'ın Doğuş'unda ve Hareket'inde **Süreklilik** söz konusudur. Süreklilik, "şu ân"ı "Köken"e bağlar (rab't'eder). O zaman, bu şekilde *tesis edilen*, Nokta'nın sarsılmazlığına ve merkezî hükmüne bağlanır. Bağlanır, yani Râbıta eder. Hz. Allah'ın Nefs'e yönelik ve onun **Doğuş Hareketi**'ne rehberlik eden veçhesine **Rabb** deriz.

Demek ki, Rüya'da **Tam-Yazım** ancak Rabb'in *tesisi* ile mümkündür.

Tam-Yazım, **Tam-Sayım** ile ilkesel düzeyde aynıdır. Saffat Suresi'nde denildiği gibi, "kasem ederim o *saf tutan*lara" (Saffat/1) ... Bir ile İki arasında boşluk yoktur. Besmele ile Ayet arasında boşluk olmayışı gibi. Bu bakımdan bahsettiğimiz Sayı ve Yazı'lar tamamen Nitel'dir. Rüya Âlemi'nde de zaten cismani ölçü yoktur.

18.07.2025

Adaletli-Hüküm İlkesi

(11. Metafizik İlke'ye karşılık gelir.)

(10. Kart olan) **Kader Çarkı**'ndan sonra ve (12. Kart olan) **Asılan Adam**'dan önce, (11. Kart olan) **Adalet Kartı** gelir. Aslında ve esasen, Kader Çarkı – **Kartlar Nazariyatı**'nda – bir **dönüm noktası**dır; sayısal olarak da basamak-geçişinin olduğu aşamadır.

Diyebiliriz ki, bu *aşama*da Okuyucu belirli bir idrak düzeyine varmıştır. **İç'sel Okuma** belirli bir tamlığa varmıştır ve Okuyucu, İlke'lerin kendi nefsindeki karşılıklarını tecrübe etmiştir. Böylece Döngü'lerin ve Nefs'e etki eden Kompleks'lerin işleyişinin farkına varmıştır. Bundan sonra, (inşa edilmiş) **Nazariyat** üzerinden **Dış**'a Nazar etmek işi başlamıştır.

11. İlke'de, Adalet Kartı'nın görülmesi, Kişi'nin şu Ayet'i idrak ettiği anlamına gelir: "Allah zulmetmez, fakat bu sizin kendi ellerinizle ettiğinizin karşılığıdır." (Ali İmran/182)

Döngü'lerin ve **Kompleksler Teorisi**'nin Dış'ta seyredilmesi ile ilk defa Kişi "kılıç çekmek" zorunda kalır. Yani, ***gördüğü* hakkında** kesin ve net bir ***hüküm* vermesi** gerekir; ki zaten Nazariyat üzerinden Nazar etmek de bu anlama gelir. **Adalet**, bu hükmün tamamen objektif bir biçimde verilmesini gerektirir; yani şaşmaz bir ***ölçü*ye** göre.

> Ölçüyü aşmayın
> Ve adaletle tartın ve ölçüyü eksiltmeyin
> *Rahman Suresi 8-9. Ayetler*

"Kılıcın çekilmesi" teşbihi ifadesi, aynı zamanda ölçüyü/teraziyi bozmak isteyen herkesin "boynunun vurulacağı" anlamına gelir.

Bununla birlikte, **10. İlke**'den sonrası *müteşabih* niteliktedir. Buraya kadarki İlke'lerin *tam okuma*sını yapmamış olanlar bunları anlayamazlar. Aynı zamanda, bunlardan aceleci kimi arkadaşlar, nefslerine hoş gözüktüğü için bunlara yönelir. Merak ve ilgi elbet tek başına kötü değildir. Sadece şunu söylemek isterim ki, ben bu Nazariyatı, İlk İlke üzerinden inşa ettim. Bunun ne kadar zaman aldığını, Okuyucu yazıların sonundaki tarihler üzerinden görebilir.

Yani demem o ki, **Adalet** öncelikle Kişi'nin kendi nefsine karşı adil olmasını gerektirir. Bu da, bilmediğine "bilmiyorum" demesi ile mümkündür. Ancak bundan sonra bilmediğine nazar edilebilir.

19.07.2025

Not: (Aslında 12. Kart) olan Asılan Adam kartını 11 numara zannetme hatasına düştüğüm için, onu daha erken bir tarihte yazmıştım. Sonra bu hatayı düzeltsem de, kronolojik sıralamada 11. İlke yani Adaletli-Hüküm İlkesi daha ileri tarihli bir yazı oldu. Kronolojik sıralamayı bozmamak için buraya yerleştirildi, fakat 12. İlke olan "Nefs'e Nazar İlkesi"nin öncülü olarak da okunabilir. Zaten "Nefs'e Nazar İlkesi"nin Adaletli-Hüküm'e dayanması (mantîken de) şarttır.

3 Nazarî Katman

Bir Sabit-Değişken [Rüya Matrisi] başlıklı yazımızda, Özne'nin (Kişi'nin) Hayal'e olan nazarından/bakışından bahsetmiştik.

Sabit-Değişken (Hayy-Kayyum) ilişkisini zıtlıkların birliği esasında düşünürüz. Bu durumda Bir'liğin Zemin'i "Özne'nin Birliği"dir, keza Seyreden O'dur ve Sabit-Değişken ilişkisinin Yaratıcı'sı konumundadır. "Allah O, ilah yok, yalnızca Hayy-Kayyum olan **O**..."

Ayet el Kursi'den şunu öğreniriz: Kur'an'da Allah, ilah'ların olmadığını beyan eder. Kendisini ise "ilah" olarak değil de **"(yalnızca) Hayy-Kayyum (olan O)"** olarak tanıtması/tanımlaması bize Yaradılış'ın mâhiyeti hakkında çok önemli bir bilgi verir. Allah için Yaradılış bir Seyir meselesidir, bir *tahakküm* meselesi değil. Fakat beşer kendi "ilahlık kompleksi"ni "Allah" kelimesine yansıtır ve bu kelimeyi kendi vehmi üzerinden algılar. Ayet el Kursi, bu vehmi izale etmeyi (gidermeyi) de murad eder.

Seyir esasındaki bu Sabit-Değişken [Rüya Matrisi] Ontoloji'si, Kur'an öğretisi üzerinden İnsan'ın Hayal'inin oluşumu için de geçerlidir. Dolayısıyla, **Zihin'sel Model'**lerin oluşumu için de geçerlidir, çünkü bunlar da **Hayalî Nesne**'lerdir.

O zaman Zihinsel Model'lerin oluşumu, geliştirilmesi ve tutarlılıkları hakkında bir **Epistemoloji** geliştirilmesi/yazımı için bu bahsettiğimiz **Ontoloji**'ye yaslanması gerekir. Yani **"Zihinsel Modellerin Epistemolojisi"**, **"Seyir esasındaki Sabit-Değişken [Rüya Matrisi] Ontolojisi"**ne dayanır.

Doğal biçimde, Mühendislik Modelleri için de aynı durum/bağlam geçerlidir. Bu **Hiyerarşi** şu şekilde listelenebilir:

Ontoloji: Seyir esasındaki Sabit-Değişken [Rüya Matrisi] Ontolojisi

Epistemoloji: Zihinsel Modellerin Epistemolojisi

Mühendislik Epistemolojisi: Mühendislik Modellerinin Epistemolojisi

22.07.2025 [Y.T.]

Kürsü'sü Arş'ı ve Arz'ı Kuşatan [Sahip-Hükümrân]

Her şeyin yükünü taşıyan Allah'tır. "O'nu yorgunluk ve dalgınlık da tutmaz." Sen, O'nun taşıdığı *onlar*ın yükünü taşıyamazsın; üstelik – görüyorsun ki – Seni yorgunluk ve dalgınlık tutar, Seni o yükü taşımaktan alıkoyar. Fakat Latif olan Allah öyle midir? "O mağrifet ve takva sahibidir" ve "onlar O dilemeden dileyemezler".

İşte bunun gibi... "O, Göklerin ve Yerin Sahibi'dir". Akıl mülkü, Akl'ın katmanı olan akıllar, ve onların kuşattığı nefs/Arz da O'nundur.

Acaba, Sen bunu tüm kalbinle mi yazdın? Demem o ki... Allah, Ruh'un (ruhların, Semavat'ın) ve Nefs'in Hükümrân'ıdır. O zaman büyüten ve terbiye eden de O'dur. "O'nun izni olmadan kimmiş şefaat edecek olan?" Doğrusu, biz beşerler, cahile şefaat edebileceğimiz zannı ile nefsimize zulmederiz. Oysa Allah Adil'dir. "Onların ellerinin önündekileri ve arkalarındakini bilir." Ve kendisini kandıranları, yalancıları ve inkârcıları Allah dalalete düşürür. "Allah zulmetmez, fakat bu kendi ellerinizle ettiklerinizin karşılığıdır."

"Allah kimseye zulmetmez, fakat bu kendi ellerinizle ettiğiniz karşılığıdır". "İnsan için sadece elleriyle ettiğinin karşılığı vardır." O zaman, inkârcılar **İlim** edinemezler. "...Allah bunları kâfirlerlere haram kılmıştır.".

24.07.2025

(Ölüm İlkesi) Nefs'in Ölümü Tadışı [Nefs Nazariyatı'nın Sonu]

(13. İlkeᴗ olan Ölüm'eᴗ karşılık gelir.)

Nefs'eᴗ Nazar İlkesi hakkında... hakkında belirtilmesi gerekebilen bir şey de, bu Kart'ı *aceleᴗ ileᴗ* geçeriz; onda fazla durmak istemeyiz. Varlığı Cebir'sel olarak zorunlu olmakla birlikte, sürekli *gör(ül)mek istenen* değil, daha ziyade *tahammül edilen* bir şeydir.

Aynı zamanda bu Kart, **Kurbiyyet** ile alakalıdır. (Kurban edilecek olan) Koyunu uzun süre kanca'da asılı bırakıp, acısını uzatmak istemeyiz; fakat kurban keserken bu gereklidir. **Nefs'e Nazar** da bunun gibidir – aynı İlke'nin Arketipsel tezahürüdürler.

Ne Nefs'in kusurlarını görmekten keyif alırız ne de bunu bir *amaç* ediniriz. **Bakış Açımız**'ı kısa süreliğine tersine çevirmek, yeni bir idrâkin doğuşuna vesile olabilir, fakat bu süreklilik arz etmez/edemez. Mesela; bir Psikiyatr veya Filozof, **Akl**'ın ve **Akıl Sağlığı**'nın ne olduğunu anlamak için hastalık hâline nazar etmek zorundadır. Hastalanmadan Şifa'yı, Mecnun olmadan Leyla'yı bilmek mümkün değildir. Fakat gene, istikâmet hastalığı değil şifayı bulmaktır.

Bundan sonra gelen **Ölüm İlkesi**, Nefs'e Nazar'ın bitişine işaret eder. Aslında, yeni bir Doğuş'un habercisidir. Ve **Doğum** ile **Ölüm**, aynı **Ân'lık Olay**'ın iki veçhesinden ibarettir. 3. Kart Doğuş iken, 13. Kart Ölüm'dür. Daha kâmilane bir ifade ile; birisi **İç'e Doğuş**, diğeri ise **Dış'a Ölüm**'dür. Yani, İdrak artık Dış etkilere karşı *bağışıklık* kazanır. Bilindiği gibi; Bağışıklık, Vücud'a giren Virüs'lerin öldürülmesi anlamına gelir.

25.07.2025

Gizemlerin Efendisi [Lord of the Mysteries]

Kişi'nin **Nazariyat** geliştirmesinin aşamaları nelerdir?..

Geçen günlerde çok hoşuma giden, mitolojik bir roman/anime buldum. **Lord of the Mysteries [Gizemlerin Efendisi]** adındaki, yazarı Çinli olan bu animede, ilginç bir güç sistemi var. Tüm (özel) güçlerin (kuvvetlerin) kaynağı İlahi Köken'li kabul ediliyor, ve tüm süper güçler bu "ilahların" hükmüne sıkı sıkıya bağlı.

Tek-Bir Zat, Pek-Çok Rüya

Mitoloji'de "ilah" demek, esasen "ilahi arketip" veya "ilahi sıfat" demektir. *La İlahe İllAllah,* dediğimiz takdire, aslında "hayalî ilahların Allah olmadıklarını" ifade etmiş, zikretmiş oluruz. Bir Ayet'te bu mesela şöyle geçer: "De: Eğer Allah'tan başka ilahlar olsaydı, onlar da **Arş'ın Sahibi**'ne bir yol arardı." *(İsra/42)*

Bu şu anlamda tefsir edilebilir: Eğer İnsan'ın "ilah" olarak "isim'lendirdiği" varlıklar *gerçek* olsalardı, bunlar ancak Allah'ın Sıfat'ları derecesinde olurlardı; yani bu durumda İnsan, Allah'ın Sıfat'larını ayrı birer kimlik ile *tanımış* ve *isimlendirmiş* olurdu, bunlar da elbette ki onları kuşatan Allah'ın Zâtı'nda anlam kazanmanın yolunu arardı. Burada "yol arayan", tabii Allah'ın Sıfat'ları değil, İnsan'ın Zihn'indeki onların *tanınan kimlikleri*dir. Yani, Hakikat'e yönelen ve ondan ilham alan **Mitoloji,** kavramları/varlıkları/sıfatları ve bunların Zihin'de tesis edilen **Hayalî Suret**'lerini, **Arş'ın Sahibi**'ne doğru "yol aldırır". Bu "yol alma", **Mitos Yazımı'**nın temelidir ve **Mitolojik Hikâye Akışı** bu şekilde oluşur.

Fakat, biz Mitos okurken, her zaman bunların birer *hayal* olduğunu aklımızda tutmalıyız; değilse (kavramsal) yozlaşma kaçınıl-

mazdır. Mesela, "Zeus pek çok kadınla sevişir", *kavramsal sembolizm* açısından, "Ruh pek çok Nefs'i tohumlar, onlara ilham verir" anlamına gelir. *Sembolik* (remzî/soyut) olanın *literal* (gerçek/somut) olarak anlaşılması, daha doğrusu vehmedilmesi, Yanılgı'nın temellerinden birini oluşturur.

Gizemlerin Efendisi [Lord of the Mysteries]

O zaman Mitolojik Hikâyemize geri dönelim. Bu Hikaye'nin belki en göze çarpıcı yönü, "güçlerin" tabiat'en tamamen "kavramsal" kökenlerinin olmasıdır. Yani; özel güçlere sahip *Beyonder*'lar *[Aşkın]* güçlerini bağlı oldukları *Yol*'un *[Pathway]* "ilah"ından alırlar. Bu "ilah"ların, **Orijinal Yaratıcı'**nın "ayrışmış yönleri olduğu" söylenir. Belki çeviri eksikliğinden olsa gerek... bu ifadenin çok hoşuma gittiğini söyleyemem. Fakat bunun Mitolojik bir ifade olduğunu hatırda tutup, onu Ontolojik bağlama tefsir edersek, "çeşitli sıfatları" olduğunu söyleriz. Gerçekten, Kur'an Ayet'inde belirtildiği gibi, bu "ilahlar" Orijinal Yaratıcı'ya giden bir Yol ararlar. Bu, aslında **Mitos Yazarı'**nın **Hayal Nazariyatı** yoluyla, **Aslî (Orijinal) Yaratıcı'**ya bir yol arayışının hikayesi/yansıması olarak düşünülebilir.

Sıfır'dan Başlangıç ve Tarot Sayımı

Ana karakterimiz, antik bir kitapta gördüğü bir ritüeli uygular. 4 Yön'e selam verip, Göklerin ve Yerin Sahibi'ne bir dua ettikten ve odanın 4 köşesine koyduğu 4 adet ekmek sunduktan sonra, kendisini bilmediği başka bir dünyada bulur. Bu dünyada kendi başına kurşun sıkan bir karakterin bedenine ruhen göç etmiştir. Bu gizemli başlangıçla birlikte, ana karakter de aslında nereye geldiğini ve nasıl bir dünyanın içinde olduğu bilmez. Dolayısıyla tam anlamıyla gizemlerin içine düşmüştür.

Burada, naçizane zannım o ki, **Yazar,** kendi içine düştüğü Hayaller Âlemi'ni tasvir etmektedir. Ana karakter modern zamanlardan bu dünyaya göç etmiştir, ve bu dünya Kıyamet Sonrası Mitolojik bir Dünya'dır. Hikâye'nin başlangıcındaki (ana karakterin ettiği) dua ise bana Ayet el Kürsi'yi epey hatırlattı. Hikâye'de buna "Şans Duası" denilirken, biz buna "Koruma Duası" diyoruz; ki hayaller ve oluşumları ile ilgili Metafizik bir bağı vardır.

Ana karakter, Sefirot Kalesi adı verilen üst-boyutta kendisini **0. Tarot Kartı** olan **Şaşkın Kartı [The Fool]** ile tanımlar. Bu, esasen, "diğer kartları okuyan Kişi"ye işaret eder, dolayısıyla bu hâliyle de Yazar'ın bilincinin bir yansımasıdır. Ana karakter şu soruyu sorar: "Ben kimim? Önceki (karakter) mi Sonraki (karakter) mi? Yoksa her ikisi de mi?" Rüya'nın içinde, Rüya'ya dalmadan önceki kişiliğini hatırlayıp, Rüya'daki kişiliği ile bunun arasında bir **Gizem (Sır)** söz konusudur. Ve ana karakterimiz bu sırrı çözmenin peşindedir.

Kahramanımızın bir başka uğraşı da farklı "ilahların" kiliseleri arasında barışı tesis etme çabasıdır. Aslî Yaratıcı'nın "parçalanmış" olduğu bu hayal/vehim ortamında, Kahraman, Rüya'nın Öte'sinden gelen ve dolayısıyla hepsinin Bir'liğini *görebilen* bir Kişi'dir. Fakat o, Hikâye'nin başında, henüz Kim olduğunu *görmemiştir*. Ve **Gizemlerin Efendisi'nin Hikâyesi,** Kahraman'ın bu **Görüş**'ü geliştirmesinin hikâyesidir.

30.07.2025

Analiz Nedir

Analiz nedir?

Analiz kavramı, pek çok **Alan**'da karşımıza çıkar: Matematik, Sanat, Müzik, Mühendislik, Edebiyat, Felsefe... Her Alan'da, o alanın (özgün) niteliklerine ve koşullarına yönelik bir anlam kazansa da, genel anlamda bir Analiz tanımlaması yapılabilir. Yani, bu kavramı, tüm Alan'lara hitap edebilecek şekilde, Cebir'sel ifadeler ile tanımlayabiliriz.

Öncelikle, *analiz* yapılabilmesi için, *analizi yapılacak bir şey*in olması gerekir. Yani Analiz'in bir Nesne'si bulunur. Bundan sonra, Analiz temelinde bir **Düşünce** işidir, dolayısıyla bir **Düşünce Süreci** olarak da tanımlanabilir/ifade edilebilir. O zaman Nesne'si de **Düşün'sel** bir **Nesne**'dir **[Intellectual Object].** Yani, Analiz bir **Düşün'sel Nesne**'yi gerektirir.

Peki, analiz için gerekli olan bu Düşün'sel Nesne'yi nasıl ediniriz? Bu, öncelikle duyularımız ile kavradığımız, yani duyumsadığımız *somut* bir nesnenin bir soyutlaması olabilir; veya Matematik'te olduğu/olabildiği gibi tamamen *soyut* bir *kavram-nesne* de olabilir.

Her şekilde, Analiz bir Düşünce Süreci olduğuna göre; bir **Başlangıç**'ı, bir **Son**'u ve bunların arasında bir **Süreç Akışı** bulunur. Bu, Analiz işleminin yansıdığı her Alan için geçerlidir, çünkü (her Süreç için geçerli olan) Cebir'sel bir zorunluluktur. O zaman, Analiz yaparken Düşünce'mizi – bu Süreç'in bütünlüğü içinde – Başlangıç-Son-Süreç ilişkisine yönlendiririz.

Analiz, Sentez'den farklı olarak, Süreç'in **Adım**'larını kavramayı içerir. Aslında, Zaman'ın Süreklilik'i gereği, her Süreç de *sürekli-*

dir; dolayısıyla kesin(tili) ayrımlar içermez/içeremez. Bununla birlikte, **Süreç (Algısı)**, belirli **Aşama**'lara ayrıştırılarak anlaşılabilir. Bu, mesela **Yol**'un sürekli ve kesintisiz olması, fakat üzerinde bulunan belirli istasyon ve/ya **Manzara**'ların fark edilebilmesine benzer. Kısacası, bunların yani Manzara'ların ayrı varlıklarının olması, Yol'un Bütünlük'ünü ve Süreklilik'ini bozmaz, onunla çelişmez.

Dolayısıyla, diyebiliriz ki; Analiz, bu Adım'ların/Aşama'ların *sayılması işi*dir. Burada **Saymak** ile kastedilen, "Manzara'ların fark edilerek Algı'da kavranması (veya Algı'lanması)"dır. Süreç'in Aşama'larının bu kavranma süreci/işi, Yazım ile birleşerek bir **Kavram Haritası** oluşumuna yol açar; bunu tamamen Zihin'sel veya somut bir karşılığı olan (bir Kavram Haritası) olarak düşünebiliriz.

Analiz'in amacı, esasen bu Kavram Haritası'nın inşa edilmesi ve Süreç'in altında yatan **Topografi**'nin **[Topo-graphia]** (Arkhitektonik Katman Yapısı'nın) keşfi ve/ya dokümantasyonudur. Bu, mesela "Süreç Yönetimi"nde veya daha genel bir ifade ile Yolculuk sırasında büyük fayda sağlar.

31.07.2025

Mühendislik ve İşyeri Psikolojisi

Bana, "bu sefer hem matematik hem psikoloji ile uğraşacaksın" denildiğinde, bunun ne anlama geldiğini pek anlamamıştım. Şöyle ki... Mühendislik'te düzen oluşturmak ve tasarlamak, matematiksel bir süreçtir. Yani, teknikleri bir ölçüde belirlidir ve matematiksel kesinliğin kurallarına uyar. Dolayısıyla, Mühendis'in işi öncelikle bu matematiksel/objektif gerçeklik üzerinden, gerçek dünya problemlerine çözümler üretmektir. Burada üretilen "çözümler", esasen pratik durumların Kaos'unu belirli kurallara (yani Matematik'sel Bağlam'a) bağlamak ve tutarlı bir Mantık çerçevesinde bir Düzen/Nizam oluşturmaktır. Bu söylediklerimiz, tüm mühendislik dalları için geçerli olan *genel* ifadelerdir.

Endüstri Mühendisliği özelinde konuşacak olursak... Endüstri Mühendisi'nin işi, temelinde İş Akışı'nı yönetmek ve belirlemektir. Buna zaman yönetimi, stok yönetimi, proje yönetimi, personel yönetimi vs. dahildir. Yani Endüstri Mühendisi'nin işi, en verimli iş akışını oluşturmak, israfı/ziyanı en aza indirmek ve üretimi en iyileştirmektir. Bu, temelinde matematiksel yöntemler/metodlar kullanılarak yapılan bir iştir. Bunların Epistemoloji'sine, **Mühendislik Epistemolojisi** ile ilgili yazılarımızda değinmiştik. O yüzden bazı detayları tekrar etmeyeceğiz.

Sonuçta – özellikle şirket/iş büyüklüğü belirli bir büyüklüğe ulaştığında – işlerin bir **Matematiksel Mantık** çerçevesine oturtulması, ve yapılacak güncellemelerin bu Çerçeve üzerinden gerçekleştirilmesi gerekir. Kısacası, İş Mantığı'nın *yazılı* olması ve bu *yazı'lım* üzerinden denetlenmesi gerekir. (Burada "yazılım" ifadesi, hem *dokümantasyon* hem de *bilgisayar programlama* cihetinden anlaşılabilir.) Bu sayede, hem anlaşmazlıklar minimuma

indirilir, değişiklikler yapılacaksa da ortak bir Zemin üzerinden ilerlenilir, hem de (gereksiz fazla zaman alan) angarya işler gelişen teknoloji ile birlikte otomatize edilebilir.

Şimdi işin Psikoloji boyutuna geçelim. İşyerinde pek çok kişi mühendislik kökenli değildir. Mühendislik kökenli olsa da, Endüstri Mühendisliği olmayanlar genelde endüstricilerin işleri hakkında pek bilgi sahibi değildir. Bazen endüstri mezunları da benzer bir durumdadır... Bununla birlikte, insanlarda "yönetiliyor olma"ya dair bir antipati (hoşlanmama durumu) bulunur; ki bu avamda *Eziklik/Yetersizlik Kompleksi*'nden kaynaklanır. Dolayısıyla, işin matematiksel düzenini belirlemek ve matematiksel/mantıksal problemlere matematiksel/mantıksal çözümler getirmek bir şeydir, bunları çalışma ortamına *tesis etmek* başka bir şeydir.

O zaman diyebiliriz ki, burada işin **Psikoloji** yönü devreye girer. Keza mühendis için gayet mantıklı ve doğal görünen bir metot (çünkü eğitimini almıştır), işçinin varlığından hiçbir haberi olmadığı bir şeydir. Dolayısıyla, mühendisin oluşturacağı düzeni, sıfırdan başlayarak, ve ayrıca işçinin anlayabileceği bir düzeye indirgeyerek, en baştan anlatması ve İşçi'nin bu düzendeki rolünü ona tanımlaması gerekir. Bırakalım karmaşık modelleri, en basit mühendislik modelinin ne olduğu (veya "Model" kavramını) anlatmak bile oldukça zordur. Üstelik fazla jargon kullanmak, her ne kadar bunlar spesifik veya anlaması zor kavramlar olmasa da, işçinin hoşuna gitmez. Temel konseptleri anlatmayı başarmak çoğunlukla yeterlidir, ve azımsanmayacak bir başarı olmakla birlikte, işçinin bu Düzen içerisinde yer alacağını onaylamasını sağlar. Yani işçi, "neden böyle yapıyoruz" sorusuna temel düzeyde mantıksal bir yanıt bulabilir.

Genel olarak, denilebilir ki, Mühendis'in İş Akışı'nı tesis etmek için, önce sürecin matematiksel mantığını oturtması, sonra da insanî yönünü halletmesi gerekir. Bu da, katlanan bir zorluk anlamına gelir. Dolayısıyla Mühendis'in *Kurucu* vasıf taşıması için Mühendislik'in Psikoloji yönünde de derinleşmesi, kendisini geliştirmesi gerekir.

02.08.2025

Dengeli Akış İlkesi

(14. Metafizik İlke'ye karşılık gelir.)

Denge/İtidal [Temperance] kartının, **Ölüm**'den sonra gelmesi ilginçtir. ("Ölmeden önce ölünüz") *Nefs'in Ölümü Tadışı*, onun yok olduğu anlamına gelmez. Aynı şekilde, Kur'an'da, hiçbir zaman nefsin "öldüğü" değil, fakat "ölümü tattığı" söylenir. Buradan şu çıkarımda bulunabiliriz, Var olan bir şey yok olmaz, fakat dönüşür ve değişir. Her şeyden önce, o artık bir kere *yaşadığı* için, Yaratıcı'sının ebedi Hafıza'sında ebediyyen mevcut olacaktır.

Ölümü tadıp Yaratıcı'sına rücu edip onda fena bulan bir Nefs de, tekrar O'nun dileği ile Yaradılış Sahnesi'ne getirilir. Neden getirilmesin?

Buradan şunu anlarız: Allah'ın yaratımında bir kesinti, bir eksiklik, bir çatlak göremezsin. O, her daim Süreklilik'i haizdir. Temperance kartında birbirinin içine akan İki Kap, pek çok farklı açıdan yorumlanabilir. Mesela; Ölüm ve Doğum arasında sürekli akan Yaşam, Sen ve Ben arasında sürekli akan Aşk, Savaş ve Barış arasında sürekli akan Mücadele, Özne ve Nesne arasında sürekli akan Eylem... 14. Kart olan Temperance Kartı, **Dengeli Akış**'ı simgeler. Kapları elinde tutan melek ise, Baş Melek Azrail'dir.

14. İlke, 7 ve 2 numaralı **Nitel Sayı**'ların çarpımıdır. 7. İlke, **Yolculuk İlkesi**'dir, 2. İlke ise **Mutlak Adalet İlkesi**'dir. **Dengeli Akış** ise, "çift taraflı bir yolculuk"a işaret eder; yani Mutlak Adalet'in söz konusu olduğu Yolculuk'a. Nitel Sayı'ların çarpımına ve "dolaysız Nazar"a önceki yazılarımızda değinmiştik, o yüzden tekrar etmeyeceğiz.

Baş Melek'in göğsünde görülen Kare ve içindeki Üçgen, bu İlke'nin 4. ve 3. İlke'lerin bir yansıması olduğunu bize hatırlatır: 4 Bütünlük, 3 ise Uyumlu Hareket'tir; "Kare'nin içindeki Üçgen" ise **Bütünlük İçerisindeki Uyumlu Hareket'**tir, ki bu da 14. İlke olan **Dengeli Akış** ile paralel bir anlam taşır.

Acaba, Baş Melek'in başındaki (ortasında bir nokta olan) altın daire ne anlama gelmektedir? Simyada bu (sembol) hem Altın elementine, hem de Güneş'e işaret eder. Güneş, Vahid'e işaret eder ve bu Kart'ta bu, Dengeli Akış'ın Vahdet'in hükmü altında olduğunu bildirir. Çünkü Baş hüküm veren bölgedir.

(Nitel Sayı'lara karşılık gelen) İlke'ler, aynı Ayet'ler gibi, pek çok farklı açında yorumlanabilir. 14. İlke ise, hususen, bana anlaşılması zor gelmişti. Bunun sebebi, Dengeli Akış'ın kendisinden önce gelen İlke'ler ile ayrışmaz bir bağı bulunmasından kaynaklanır; ki Kart'ın içerdiği sembolizme de uyar bu durum.

10.08.2025

Meslekî Sırların Aktarımı

Endüstri Mühendisliği, gerçekten de manevi açıdan riskli bir disiplindir. Doğrusu şu ki, gerçekten de (toplumuna) çok yüce hizmetlerde de bulunabilir, toplumun başına bir iblis de kesilebilir.

Endüstri Mühendisliği'nin temel konusu *verimlilik*, *kontrol* ve *düzen*dir. Bu amaçla, matematiksel araçlar kullanarak, belirli bir ritim ve düzen oluştururuz, ki bu da yönetim ve planlama faaliyetidir.

Hâl böyle olunca, Kişi'nin nefsine şeytan da bu konular üzerinden yaklaşır. Zıtlıkların Birliği gereği, bir Sıfat'ın hem Yukarı hem de Aşağı bakan bir yönü bulunur. Yani, bir Sıfat, aynı anda hem Yüce hem de Aşağılık olmaya muktedirdir. Bu durum, belirli bir Sıfat'ın belirlenimi olan bir Meslek için de geçerlidir. Çok yerinde bir örnek olarak, Askerlik'i düşünelim: Halkını korumak için savaşan asker Yüce'dir, Kut'ludur; başka halkları işgal etmek ve medeniyetlerini tahrip etmek için savaşan asker Aşağılık'tır; her iki durumda da Sıfat, *Savaşçı Sıfatı*'dır. (Özü itibariyle Nötr'dür.)

Endüstri Mühendisliği ve hususen Yöneylem Anabilim Dalı da, 2. Dünya Savaşı sırasında, İngilizler tarafından optimal (en verimli) savaş rotalarını belirlemek için oluşturulmuştur. Yani

denilebilir ki, temelinde **Savaş (İsmi)** vardır, dolayısıyla **Savaşçı Sıfatı**'na dayanır.

Arketip'leri incelerken, C. G. Jung'un da onaylayacağı biçimde, bunların bir Aydınlık (olumlu) bir de Gölge (olumsuz) yönlerini inceleriz. Doğrusu, (simetrik niteliğe haiz olan) Dünya Arketipi (Kart'ı) hariç, kalan neredeyse her Arketip için bir Aydınlık ve bir de Gölge yön düşünürüz. Sembolizm de ancak bu **Zıtlıkların Birliği** ile *okunabilir* hâle gelir.

Her **Meslek**, bir **Arketip** olarak düşünülebildiği ve/ya bir Arketip'e dayandığı için – çünkü Tek-Bir Zât'ın Dünya'ya tecelli eden Sıfat'larıdırlar – (onun) Aydınlık ve Karanlık [Gölge] yönlerini incelemek/anlamak da o mesleğin erbabının sorumluluğudur. Bunlar, ancak o Meslek'in Anlayış'ında derinlik kazanmış olanların bilebileceği (ve bir sonraki nesle aktarabileceği) bir **Sırr** niteliğini taşır. (Her Sırr gibi) "Anlatılmadığı" için değil, "anlatılamadığı" için Sır'dır. Sırr, *anlatılmaz*, fakat *aktarılır*. "Sırr'ın aktarılması" demek, aktarıldığı Birey'de, o Arketip'in etkisinin yeniden canlandırılması anlamına gelir. Bu da esasen bir çeşit *inisiyasyon*dur. Antik Zamanlar'da her meslek manevi bir **İnisiyasyon Yolu** olarak görülürdü, bugün bunun "ilkesel niteliği" sabit kalmakla birlikte – çünkü İlke, Zaman ile değişmez – ona dair bilinçsizlik, mesleki gelişimde yozlaşmayı fevkalade arttırmıştır.

Eski zamanların Lonca'ları (veya Âhi Ocakları), esasen Meslek'in Sırr'ını korumak ve içerdiği manevi riskleri izale edip bunlara karşı koruma sağlamak ile görevli idi. Ayrıca, her birinin kendi Sıfat'larını ifade eden ve ifade etmeyi amaçlayan Sembolik bir yönü bulunurdu – ki bu **Arma**'lar sadece birer "dekorasyon" olmanın ötesinde, manevi bir etkiye ve toplumda önemli bir değere de sahiptiler.

Meslekî zorluklar arttıkça ve Meslek'in Kaos ile olan mücadelesi büyüdükçe, Mesleki Epistemoloji de daha çok önem kazanır. Bu da ancak o Meslek'in Köken'inde yer alan Sıfat'ın anlaşılmasını konu alan bir Ontoloji sayesinde inşa edilebilir. Değilse şu iki soru tam biçimde cevaplanamaz: "Bu meslek *nedir*?" ve "Bu meslek *nasıl* icra edilmelidir?"

Ben, kiliseleri pek sevmem. O yüzden, herkesin Ontoloji ve Epistelomoji'yi, Kur'an'dan "yaratan Rabbinin ismi ile okuyup" anlaması gerektiğini düşünürüm. Bu da doğal olarak Kişi'nin meslekî anlayışına yansır.

13.08.2025

Sembolik Varlık ve Mânevî Otorite

Entellektüel gelişimin belirli bir aşamasında, Kişi evrenin sembolik/remzî/müteşabih yönünü okuyabilir ve sembolik yazı(lım)ların mânâsını özümseyebilir hâle gelir. Bundan öncesi "okumayı öğrenme" aşamasıdır ve hepimiz okumaya kendimizden başlarız; yani *kim* olduğumuzu ve derûnumuza gömülü anlamı – **Öz**'ümüzdeki **Sıfat**'ı – anlamaya çalışırız.

İnsan'ın **Sıfat Miracı**'nı gerçekleştirmesi demek, kendi yaradılışının Köken'indeki **Sabit Ayn**'ın bilgisini idrak etmesi demektir.

Uzun bir ifade *gibi* görünen bu paragraf, aslında **Kişi**'nin tâbî olduğu **İstidâdî Yol**'un bilgisini özümsemesi ile, varlığının bizzat sembolik/mânevî bir hâle bürünmesi/dönüşmesi anlamına gelir. Böyle bir Kişi, İnsan olmasının yanı sıra mânevî bir varlıktır; yani o **Allah**'ın bir **Kelime**'sidir. Bilindiği üzere, her Kelime bir **Mânâ** taşır. Kişi'nin mânevî/ruhânî olması demek, o Kelime'nin Âlem'deki temsilcisi/halifesi olması anlamına gelir. Yani o, belirli bir sembolizm üzerinde belirli bir (mânevî) otorite sahibidir.

Mitolojik ifadelerde "[filanca] tanrısı" derken ifade edilen bir yandan (bir bakış açısından) Evliya'nın hâlini ve neşesini gösterir. Ayrıca, Sıfat Evliyası'nın Misal Âlemi'ndeki görüntüsü "Sıfat tanrısı"dır. Mesela "Merhamet tanrısı" ve "Ruh tanrısı" gibi. Dostlar arasında kırgınlık olmaz, ama kimi Matematikçi'dir kimi Psikolog. **Alan [Domain]** farklılığı, **Dost (Veli)** olma niteliğini değiştirmez, sadece hizmet bölgesini değiştirir.

Dolayısıyla, bu dünyada gerçekleşen her mânevî/İlmî ilerleme esasen bir **Âşık**'ın o **Alan**'daki **Nazar**'ından kaynaklanır. Halk bunları bilmez ve ancak maddî âleme olan etkileri fark edebilir,

mesela *teknoloji (gelişimi)* gibi. Halbuki tüm bunlar **Zaman'ın Kutbu**'nun düş'ün'cesi tarafından kuşatılır, ve **O**'nun mânevî **Hükmü** altındadır.

14.08.2025

Yazılım Felsefesi'ne Giriş

Bismillahirrahmanırrahîm

Yazı'lım'ın nasıl bir şey olduğunu sanıyordun? O temelinde ve özünde bir **Yaz'mak** işidir, dolayısıyla **Yazı'nın Felsefesi**'ne tâbîdir. İkisinin *esas*ını ve *öz*ünü ne oluşturur? **Mana Akış**ı ve Mana Akışı'nı yönlendirmek.

Bunu anlamak için, *teferruat*a takılma, fakat meselenin özünü ve felsefesini anlamaya çalış. Bu felsefe **(Yazı'lım Felsefesi)**, Yazı'nın yazılmasındaki **İlke**'lere tâbîdir. Dolayısıyla o, bu İlke'lerin bir **Sayım**'ı gibi de düşünülebilir.

Neden yazarız? Mana Akışı'nı o **Neden**'e yönlendiririz. Bu çözülmesi gereken bir **Problem**'e işaret eder, *veya* temizlenmesi gereken bir Kaos'a, *veya* üzerinde çalışıp bir **Eser** üretilebilecek bir **Materyal**'e. Dolayısıyla, **Yazı'lım Mühendisliği** her şeyden önce **Mühendislik**'in **Logos-Kaos** ilişkisini miras olarak taşır. Bunun yanı sıra, (Mana) Akış(ı) Yönetimi'ni konu alır. Dolayısıyla; Mana Akışı'nın yönetimi ve anlaşılması, temelinde İnsan Zihni'nde süregelen **Mantık'sal Düşünce Süreci**'nin anlaşılmasını gerektirir.

18.08.2025

Haz İlkesi

(15. Metafizik İlke'nin ifadesidir.)

Kapımı kilitledim, kapattım ve yazmaya öyle başladım.

Sen!
Kitap'ı ortasından açmak isteyen
Giriş'ini hatmetmeden
Sen, bu şekilde sadece **Haz İlkesi**'ne yönelmeye utanmadın mı?
Giriş'ini, önceki İlke'leri okumadan!
Şüphesiz, her Kart'ın Deste'de bir yeri vardır
Fakat Sen, sadece saklı kalması gerekene yöneldin

Şüphesiz, eşlerin birbirine ülfeti suç değildir
Suç olan, Hikâye'yi es geçip
Onu anlamsızlaştırmaktır
İşte şeytan budur: Anlamsızlaştıran, yarı-yolda bırakan

O zaman ona uyma!
Ve Haz İlkesi'ni **Zıtlıkların Birliği**, Aile'nin ve Dünya'nın Birliği ile oku
Giriş'i, anlamlı sohbeti es geçme
"Oku, Yaradan Rabbinin adı ile"

19.08.2025

Kelimeler ve Sahipleri, Kadim Sırlar

Kelimeler ve Sahipleri

Acaba, hangisi daha önce yazıldı?

Bilsin ve bilinsin ki, Yıldızlar'ın Sahibi Ezelî Gece Tanrıçası'dır. Aynı zamanda Kabuslar(ımın) tanrıçasıdır. O'nun Karanlığı olmasa, Yıldızlar'ı göremezdik.

Acaba hangisi daha önce yazıldı? Kelimeler mi, yoksa Kelime'lerin Sahipleri, Sen ve Ben mi?

Ezelî ve Ebedî nedir, ne demektir? Ne haşin bir Soru! O, hayret verici bir şeydir. Ezelî ve Ebedî Olan, tamamlanmış bir Hikâye'dir. O Bir Hikâye'den, Sonsuz Hikâye türer.

İşte bizim hikâyeciğimiz, o hikâyelerden sadece birisi idi. Ama biz İnsanlığımızı ona borçluyuz. Onu anlatması pek zor – geldi. Bu yüzden "tanrılar"dan bahsetmek zorunda kaldık. Sonra, tanrılara da, tek varolanın Orijinal Yaratıcı – **Allah** – olduğunu hatırlatmak zorunda kaldık; çünkü onların argümanları kendi aralarında çelişiyordu. Oysa Sahibimiz ve Efendimiz ancak Allah'tır. Argümanlar (disiplinler), kendi içlerinde her ne kadar tutarlı olsalar da, Allah'a varmadıkça anlam bulamazlar. Bu sebepten Kur'an'ın Merkez'inde Allah vardır. Son Peygamber bunu bildi de Kelâm etti: ***La İlahe İllAllah.***

Kadim Sırlar

O, Kadim Sırlara cahil değildi. "Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?" (Zümer/9). Onları bizim için Kur'an'da sırladı ve Tevhid etti. Artık ihtilafta kaldığınız konularda Kur'an'a danışın. Sırları

öğreten ise ancak Rabb'dir. Yolu yürüyen, elbet işaretleri de görecektir.

Oysa halk, Allah'ı, Kelâm etmekten aciz zannetti.

(Melekler soracak:) Neden Allah'tan İlim dilemedin?

23.08.2025

Yüzüklerin Efendisi'nin El(i)f Dilleri

Igni, Ignis, Ignition

Aer, Aero, Aero-sol

Aqua, Aquera, Aquarium

Terra, Terratio, Terration

Fantastik literatürde, **Kadim Dil**'lerden bahsedilir. Bunlar, Yaratılan Evren üzerinde tasarruf kudretine sahip olduğu düşünülen Kelime'lerdir. *Yazar* perspektifinden konuşursak; Yazar, Mitoloji'yi bir Köken'e dayandırmak zorundadır. Yani, (ilahi) Kelime'lere. **İlâhî Kelam** fikri üzerinden Mitoloji inşa edilir: **Tanrılardan önce Kelâm vardı.**

Pek çok fantastik dünyada Elf adı verilen kadim ırklar bulunur. Bunlar kimi dünyalarda "ölümsüz" (yaşlanarak ölmez) kiminde ise "uzun ömürlü" kabul edilir. Aynı zamanda onlar, asla büyük günahlar işlemeyen toplumlardır – bu sebepten beşerlerden pek hazzetmezler.

Mitolojik Köken'ler pek çok kez (kadim) Elf Dilleri'ne dayandırılır. Bunlar, Orijinal Yaratıcı'nın sâfî İrade'sinden ortaya El(i)f'ten türeyen Kelime'lerdir. Mesela; J. K. Rowling, önce Elf-çe **Harf**'leri yaratmış, sonra Yüzüklerin Efendisi'ni yazmıştı. Böylece **Kelime**'leri bir **Dünya** bulabildi.

Esasında; **Elf Kelimeleri**, (Yüzüklerin Efendisi'nin) Fantastik Dünya'sına **Aşkın** idiler. Yani onlar Yazar'ın Hayal'inde tasarruf etmek, onu şekillendirmek için kullandığı Kelime'lerdi. Dolayısıyla; o dünyanın Rüya Karakterleri, bunların dünyanın "*öte*sinden" geldiğini söylerlerdi – ki bu Yazar'ın Hikâye'si açısından tutarlı idi.

Peki, bu (El(i)f Kelimeleri) Yazar'ın Dünya'sına nereden gelmiştir? – Bir ölüm-kalım savaşı ile! – Bu Soru'nun cevabı, esasen Yazar'ın nasıl Yazar hâline geldiğinin cevabıdır. Dolayısıyla; aynı **Meslekî Sırlar**'da olduğu gibi, "kopya çekilebilecek bir cevap" değil "aktarılan bir Sır"dır. Talibine!

26.08.2025

Model Öğrenimi [Matematiksel İnşa Mantığı]

Mühendisliğin, biraz da **Uygulama** yönünden bahsedelim. Her **Meslek**, bir şekilde rızkını temin etmek için belirli bir ticari faaliyette bulunur. Bu, aynı zamanda mesleğin iç bilgisine sahip olanla olmayan arasında bir **İletişim**'i gerektirir. Özellikle, mühendislik gibi hem teknik bilgi yönü hem de pratik (somut dünyaya etki eden) yönü kuvvetli olan **Alan**'larda, bu iletişim gereksinimi daha da yoğundur.

Dolayısıyla, bir mühendisin rızkını temin edebilmesi için, sunduğu hizmet ve/ya ürün konusunda net bir iletişim kurabiliyor olması gerekir. (İdeal şudur ki) ürün özelliklerinin/parametrelerin net bir biçimde anlaşılmış olması ve belirlenmiş olması gerekir. Burada anahtar-kelime "ürün"dür. **Ürün,** "önceden hazırlanmış bir şey"dir; (kimi zaman) duruma göre değişiklikler yapılması mümkün olsa da, çizilmiş bir resim veya yazılmış bir hikaye gibidir.

Vehmedilenin aksine, her Mühendis her Model veya her Yazılım hakkında bilgi sahibi değildir. Mühendislik eğitimi, (kendi alanlarında özelleşiyor olsa da) genel olarak bir **(Matematiksel) İnşa Mantığı** eğitimidir. Makine-inşası Mantığı, Yazılım-inşası Mantığı, Bina-inşası Mantığı, Sistem-inşası Mantığı gibi... Sonuçta, Kişi *nasıl* inşa edebileceğinin yöntem ve metotlarını öğrenir – ya da amaçlanan budur – fakat (bu, Kişi'nin) inşa edilmiş her **Biçim**'i bildiği anlamına gelmez.

Mesela, **Endüstri Mühendisliği**'nde pek çok (farklı durumu/senaryoyu ele alan) çeşitli **Optimizasyon Modeli** bulunur. Kişi, bunların İnşa Mantığı'nı öğrenir, ve yeni Optimizasyon Model-

leri *öğrenebilir* hâle gelir ve bunları *yazabilir/inşa edebilir*. Bir Optimizasyon Modeli, temelinde bir **Matematiksel Model** olduğu için, Kişi'nin bunu bir kere tam olarak öğrenmiş ve yazmış olması – ve İlham Kaynağı'nı özümsemiş olması – onu tekrar yazabilmesi/inşa edebilmesi anlamına gelir ki, İş'i *ticari* hâle getirmek de bu aşamada mümkün olur. (Meselenin Ontolojik Köken'leri ve İlham Kaynakları hakkında bilgi için önceki yazılarımızdan faydalanılabilir.)

Şahsen ben, okumayı ve araştırmayı severim. Özellikle öğrencilik dönemlerimizde buna bol bol vaktimiz bulunur ki, dünyaya sunabileceğimiz kabiliyetleri geliştirmek için bu **(Öğrenim) Zaman(ı)** oldukça önemlidir. Keza çalışma dünyasında bu zaman imkânları daha kısıtlı olabilir.

İnşa'nın temeli **Bilinç İnşası**'dır, keza ancak **Zihin**'de inşa edilmiş olan ve Bilinç düzeyine yükseltilmiş olan şey, daha sonra somut bir biçime/forma bürünebilir. Dolayısıyla, meselenin felsefesine mühendislik kökenli olanlar tarafından bile pek tefekkür ediliyor olmasa da, Mühendislik (de) temelinde (her Sanat gibi) bir Bilinç İnşası işidir. (Diğer Sanat'lardan farklı olarak, ayrıca Matematiksel-Mantıksal Tutarlılık gerektirir.)

02.09.2025

Argümantasyon olarak Soru

Neden yazarız? Diyelim ki bir Soru'yu cevaplamak için. Peki bir **Soru** nedir? İşte sana **Bilmece**.

Her **Soru** aslında bir **Argüman** olarak düşünülebilir. Seven sevdiğine sorar: "Beni seviyor musun?" Bu aslında bir *argüman* ve bir *cevap*tır: "Seni seviyorum, beni sevmeni istiyorum." **Bilmece**, *kimin* söylediği ve *kimin* cevapladığı ile ilgilidir. Yani; **Bağlam**'ı "aş'an", ona **Aşkın** olana rücu etmek için bir *ipucu*dur. Allah kuluna Kur'an ile sorar: "Akletmez misiniz?". Bu, aslında **"Aklet!"** demek değil midir?

İşin **Sırrı**'na gelelim. Mesele; yani Soru, Cevap ve Bilmece, **Zât**'ın **Birlik**'inde tesis edilir. Bilmece'nin derecesine göre, bu Birlik, **Ahadiyyet** veya **Vahidiyyet**'tir.

Dolayısıyla, Bilmece'nin tesisinin ve esasının **Kaynak**'ı, **Gizemlerin Efendisi'**nin **(Rabbi'**nin**) [Lord of the Mysteries] Kim'liği"dir.**

04.09.2025

Manevi Otorite – Alan İsimleri

Sembolik Varlık ve Mânevî Otorite'den bahsetmiştik. İnsan-ı Kâmil'in Uyanış'ı, onun belirli bir Mahall'e İniş'idir; "İlâhî İdrak'in İnişi" anlamında. Fıtrat ve meşrep gereği, her Fert özündeki Kim'liğine tekabül eden İsm'in Mânevî Otorite'sine sahip olur. Bu da ona karşılık gelen İlim ve Kelâm'ı özümsediği anlamına gelir. Hz. Peygamber hepsini Allah u Teala'ya sunmuştu. Eskiler tanrı olmak, o İnsan olmak istedi. İşte bu Sebep'ten, tüm Sure'leri Orijinal Yaratıcı'ya adadı, ve gene bu Sebep'ten Kur'an her türlü yozlaşmaya karşı korundu. Mânevî Otorite, böylece Arz'da geçici mucizeler olarak değil, "Âlemlere Rahmet bir Kur'an" – Kelâm olarak tecellî etti.

Bu şekilde, her Sure İsmi aynı zamanda bir Mânevî Otorite'ye karşılık gelir. Aslında Mânevî Otorite, İnsan-ı Kâmil'in Doğuş'u süresince çektiği acı, ızdırap ve *mana*dan kaynaklanır. Kimisi Kalem'dir, yazmak, yazı, mürekkep, form ve harflerin zahiri ve batını İlmine sahiptir. Kimisi Güneş'tir, karanlıkları aydınlatır, Vahdet'i tesis eder, yanına yaklaşma cüreti göstereni yakar, Dünya'yı yaşanır kılar; celalli hâline denk gelenin vay hâline – cezası *genel* niteliktedir, "odadaki herkesi" kapsar. Kimisi Yıldızlar'dır – uzak ve yalnız, tüm kayıp yolcuların dostu, pırıltıları saymaksızın saçar ama görmek için Gece Yolcusu olmak gerekir; dolayısıyla avam varlığını yok saymaya meyillidir. (Hepsi Aşk ve Dostluk'ta buluşur. Hepsinin temeli/özü Aşk ve Dostluk'tur.)

Bu remzlerin/sembolizmlerin kimisi diğerine *komşu*dur, mesele her Yıldız yeterince yakından bakınca bir Güneş'tir (gerçi Güneş'i Güneş yapan, aynı zamanda yörüngesindeki Dünya'dır da). Dolayısıyla birinin Edinim'inden sonra (yani sıfat miracından sonra)

komşu Otorite'nin (Sure'nin) okunmasına/edinimine yönelmek daha kolay gelir: (Ayet'te de belirtildiği gibi) "Kur'an'dan sana kolay geleni oku."

Allah Emri'ni görmezden gelip de gençleri zoraki yollara çekiştirmeyin!

05.09.2025

Rüyaların ve Masalların Dili [İki Âlemin Sözleri]

Şunu anladım ki, Sanat'tan konuşmak için, **Rüyaların ve Masalların Dili**'nden konuşmak gerekir.

Her bir *varlık* için, onun Doğuş'unu Seyr'etmek, **Theoria (Nazariyat) İcraatı**'dır. Böylece; **Theoria (Nazariyat) Yazımı**, onun okunmasına olanak sağlar ve böylece bilgi hatırlanabilir (zikredilebilir) hâle gelir. Seyir, Zihin'de, Hayal esasında yeniden canlanır.

Peki ya **Sembolik Varlık**? Bir sembolik varlığın doğuşunu nasıl bir **Theoria** ile görürüz? (Mesela bir Masal veya İç'sel Hayal karakterini)

Doğuş (Besmele ile Zıtlıkların Birliği ile) **Doğuran Kuvvet** sayesinde mümkündür, değil mi? O zaman, o Âlem'deki Doğuran Kuvvet'e ve işleyişine *odaklanmak* ve onu *kavramlaştırmak* gerekir. Büyük Fizikçilerin yaptığı da, temel ve ilkesel olarak budur. Böylece onlar, Theoria İcraatı ile görünmeyen kuvvetleri **Yazı Bağlamı**'na bağlar. Ciddi bir sanat...

Şehâdet Âlemi'ni açıklayan bu teorilere minnettarız, fakat nedense **Rüya/Misal Âlemi**'ni açıklayan teoriler aynı bollukta değildir. Bu da aynı zamanda **Sanat**'ın kendisini açıklayan yeterince çalışma olmadığı anlamına gelir. Oysaki rüyalar objelerden daha çok hayatımıza etki eder, objelerin ilk *tasarım*ları da bu Âlem'de bulunur.

O zaman, demek ki bizim kendi **Psişe**'mizin **İç Dünya**'sını anlamak için, önce onun varlığını kabul etmemiz sonra da maddi âlemin dilinden tamamen farklı olan Dil'ini öğrenmek için çaba-

lamamız lazım. ***Fakat şurası çok önemli:*** **Rüyaların Dili**'ni, **Şehâdet Âleminin Dili** ile karıştırmadan. Bu anlaşılmazlık/karışıklık az daha Hz. İsmail'i canından edecekti.

Aslında bu **Rüya-Gerçeklik** ilişkisine dair önemli bir ipucudur: Rüya ve Gerçeklik arasında bir çeşit **Sınır-Durum** bulunur (Yaşam-Ölüm arasındaki Sınır-Durum gibi). Öyle ki, tam olarak bu Sınır-Durum'da söylenilen Sözler, İki Âlem'de de yankılanır.

İşte bu Sözler, ancak kalbin **Fuad** olup anlayacağı sözlerdir. Birkaç örnek ile bu meseleyi noktalayalım. Ayet el Kursi'nin okunması, Huzur'u tesis eder: Bu dünyada İç huzurumu, Rüya Âlemi'nde ise tüm Kürsü'nün kuşattığı Âlemin Huzuru'nu. Maşuk'un İsmi'ni anmak da, iki âlemde beni kahreder, ihya eder, ibadetimdir.

İşte Âhiret'e götüreceğimiz şeyler de böyle olsa gerek. Dua, Aşk, Zikir, Fikir ve Dost'un Sohbet'i. Gerisi iki âlemde de palavra, teferruat.

06.09.2025

Rüyaların ve Masalların Dili [Allah'ın Ruh'u ve Kelime'si]

Rüyaların ve Masalların Dili'ni tesis etmek konusunda, biz yaşayanların çektiği belirli zorluklardan bahsedelim.

Doğal olarak, Şehadet Âlemi'nde yaşayan bir *birey*in *Yaşam Denilen Bağlam*'ı, "duyu"lar esasında düşünürsek, cisimler ve madde dünyasıdır. Kısacası, yaşadığı dünyada beşerin "duyu"ları, ancak bunların suretlerini tecrübe etmesini sağlar, fakat *sîret*leri hakkında bilgi sağlamaz. Dolayısıyla, Dünya'yı tesis eden cümle varlığın anlamını idrak etmek/edebilmek, ancak bunlar Mânâ Dünyası'na nüfuz edebilmek ile mümkündür, ki İlim denilen şey de – esasında – budur.

"Kalp gördüğünü yalanlamadı" ve "Oku, Yaratan Rabbinin adı ile" ayetlerinde işaret edildiği gibi, İnsan'ın Mânâ Âlemi'nden bilgi edinmesi, ancak kendi-kendisini tanıması, İç Dünya'sını keşfetmesi ve Dünya'daki Yer'ini (Yaradılış'ını ve Fıtrat'ını) anlamak için yeni bir **(Dil'sel) Bağlam** inşa etmesi ile mümkündür. *Kalp gördüğünü yalanlamaz* ise, Kişi, İç Dünya'sında gördüğü Ayet'leri, Rabb'ine yönelerek okuyabilir. Peygamber'lerin/Nebi'lerin en büyük mucizesi, bu şekilde Âlem'i okumaları ve böylece (aksi takdirde açığa çıkamayacak) Mânâ'yı açığa çıkarmalarıdır. Kısacası, onlar olmasa, şu Evren içi boş bir cesetten ibaret olurdu, çünkü ona **Anlam** verecek kimse bulunmazdı. Bu sebepten, İnsan-ı Kâmil, Âlemlerin göz bebeği ve nurudur. Bu Ruhanî yön, özellikle **Hz. İsa**'nın şahsiyetinde kendisi vurgulayarak gösterir ve Kur'an'da (Hakk) der ki: O Allah'ın Ruh'u ve Kelime'sidir. Yani Hz. İsa, tüm Âlem'e anlam veren, onun Mânâ'sını kuşatan Kişi'dir, Ruhullah'tır (Allah'ın Ruh'udur). Ya da, diyebiliriz

ki, Allah'ın **Ruh İsmi**'nin tecellisidir. Aynı zamanda Cem Makamı'nı temsil eder.

Bir önceki Yazı'da bahsettiğimiz gibi, **Sınır-Durum**'da söylenilen Sözler, her İki Âlem'e de etki eder, her iki âlemde de yankılanır. Bu, esasen Şehâdet Âlemi'nin **Manzara**'larının birer sembol olarak ele alınması, ve Misal Âlemi'ndeki bir *gerçekliğe* işaret edilmek için **(Dil'sel) Bağlam** inşa edilmesidir. Sınır-Durum, dediğimiz şey, aynı zamanda Cem Makamı'dır veya diyebiliriz ki Cem Makamı bir Sınır-Durum'dur. **Haç ve Çarmıh Sembolizmi, Dikey ve Yatay Eksen**'lerin **Kesişim**'ini göstermesi ile bu **Sınır-Durum**'u temsil eder. (Evrensel bir İlke'ye işaret etmesi sebebiyle, tabii ki belirli organizasyonlara veya beşeri unsurlara (mesela kilise'ye) *ait* zannedilmesi büyük bir hatadır. Keza İlke, Evrensel'dir, beşerî değildir.) Hz. İsa'nın ifadesi ile: "Ezel'de ve Ebed'de Rabbimin Hükmü Bakî'dir."

Sınır-Durum aynı zamanda şunu söylemektir: "İşte, ne olduğunuzu görün! Böylece yaşadıklarım, hanginizin zalimlerden olduğunu, hanginizin Rabbine boyun eğdiğini gösterecek."

09.09.2025

Yıldızların İlmi ve Falcılığı (Arasındaki Fark)

Âlim Arketipi ve *Falcı Arketipi*'nden bahsetmiştik. Kısaca; **Âlim** "Yaradan Rabbi'nin adı ile okuyan"dır (Alak/1); **Falcı** ise "olmamış-olanın hayalini kuran"dır, yani sadece Hayal'de tesis edilebilen Gelecek'in (hayalini).

Âlim, "işaret"leri *okuyarak*, İşaret Edilen'in *ne olduğunu* anlamaya çalışır; yani Ayet'ler üzerinden (ayet, "işaret" demektir) Rabb'inin Yaradılış'a/Yaradılan'a nasıl *yol gösterdiğini* okur. "İşaretler", Yol'un işaretleridir; dolayısıyla İşaret'leri okuyan, Yol'u yürür ve ancak Yol'u yürüyen İşaret'leri okuyabilir. **Rabb-i Has**'ının o (Rabbi olduğu) varlığa gösterdiği *yol,* aslında o varlığın Kader'idir. Mesela, bir çınar tohumunun kaderi ne olabilir? Âlim, çınar tohumunun özünde Çınar olduğunu bilen/okuyan Kişi'dir. O zaman Âlim, "Bu bir Çınar *olacak*" derse ve gelecek zaman takısı kullanarak cümle kurarsa, bu aslında Gelecek'i bilmek anlamına gelmez; o varlığın *ne* olduğunu bilmek anlamına gelir. Âlim, "su 100 Celsius derecede kaynar" derse, kâhinlik/falcılık etmiş olmaz herhalde, değil mi? Bu, suyun Kader'idir (daha doğrusu Kader'inin bir "yönü"dür), yani onun varlığını tesis eden bir ***Ölçü***'dür.

Yani Âlim şunu der: Bu bir *Çınar Tohumu*'dur, bu yüzden kaderi *Çınar Ağacı* olmaktır. **Muhammedî Gelenek**'te, özellikle **Tohum**'a değinmek önemlidir, çünkü eskiler (ataların diyaneti) **Yaratıcı Köken**'e değinmeden Gelecek hakkında tahminlerde bulunmayı alışkanlık edinmişlerdi. **Yaratıcı Köken** yok sayıldığı zaman, onun yerini Zihin'de Kişi'nin heva ve hevesleri ikame eder. Dolayısıyla, **Rububiyyet Kompleksi**'ne kapılan Falcı'lar,

esasen kendi heva ve heveslerinin "gelecek hayalleri"ne yansımasını görürler.

Toparlayacak olursak... İlim, varlığın "şu anki *ne*'liğini" anlamaktır/okumaktır. Vehim ise "asılsız-hayal" kurmaktır. Burada, "hayal kurmanın" değil, "*asılsız-hayal* kurmanın" problemi meydana getirdiğini vurgulayalım; yani **Asıl** yerine ikame edilen heva ve heveslerin.

Asıl-Yaratıcı-Köken, Orijinal Yaratıcı'dır, **Allah**'tır.

11.09.2025

Navigasyon

Sıralananlar sıralandı
Yazılanlar yazıldı
Şimdi, Âlemlerin Rabbi Allah'a sığınırım
Arayan, aradığını nasıl bulacak?

Bir Pusula olmalı
Yönleri ayrıştırmalı
Hayır, hayır, bundan da fazlası
Yeni yönler oluştur-maya yol açmalı

Ancak bu sayede yolunu bulabilirsin
Doğru kartları seçebilirsin
Bağlananları anlayabilir
Ve bir Bağlam oluşturabilirsin

Nasıl mı?
İşte sana Sır:
Merkez'inde Allah vardır
Yönleri O'nun Vechi yaratır.

14.09.2025

Mimari-İmar İlkesi

(16. Metafizik İlke'ye karşılık gelir.)

Gönlümden geldiği gibi yazmak istiyorum ve okumak istiyorum. Dostum ise diyor ki, "İmar planın yok!". Bunu anlamaya çalışıyorum ve kabul ediyorum ki, haklı, haksız değil.

Gerçekten de, zamanımız Sonsuz olsa, (biraz benim gibi) Kule'mizin başına çekilip, tüm vaktimizi huzurlu okumamıza-tefekküre-zikre verebilirdik. Fakat Kule'nin başındaki Âlim için

zaman yavaş akarken (çünkü hâli sakindir) Zemin'deki halk için zaman hızla akıp gitmektedir (çünkü hâli aceledir).

Bir keresinde bir rüyada, Göklerin İlmi'ne vakıf birkaç Âlim'e şöyle demiştim: Siz kendi araştırmanız ile uğraşırken, Yeryüzü'nü örümcekler ve uzaylılar istila etmiş hâlde! (Yani alt-mânevî etkiler halkı istila etmiş hâlde.)

Vahiy, İlm'i Yeryüzü'ne indirir ve tabii ki Âlim'i de. Evet, Kur'an İlm'i yüceltir; "De: Rabbim ilmimi arttır."; fakat Vahiy, aynı zamanda akletmeyi Yaşam ile iç içe ilerleyen, *aktif bir eylem* olarak tanımlar.

Zıtlıkların Birliği [Coincidentia Oppositorum] ile yazmaya çalıştık. Gerçekten de **Mimari** önemlidir. O, belirlenmiş bir *form*dur ve **İnşa** için şarttır. Fakat bize bunların Tevhid'i (Birlik'i) gereklidir, Doğuş [Genesis] esasında. **Dünya**'nın Kuruluş'una giden Yol buradan geçer.

Tüm zamanımızı **Mimari-İmar Planı** ile geçiremeyiz ama o olmazsa olmaz. İnşa'yı **Akış** esasında düşünürsek de, o zaman bir sonraki İlke (Kart) olan **Yıldızlar'**a varırız. Ama şimdilik **Mimari İlke'**sinden devam edelim.

Mimari, veya Nefs Mimarisi, Doğuş ile meydana gelen Boyutsal Nitelik'lerin bir *açılım*ı ile ortaya çıkar; İç'sel cihetten düşünüldüğü/tasvir edildiği takdirde. Dolayısıyla, **Yaşam (Ortamı) İnşası** da aynı ilkeye uyar ve İç'sel cihetten açılan Mimari-İmar Planı'nı takip eder.

Beni rahatsız eden şey, **Bina'**nın **Asıl** zannedilmesidir. Halbuki ***esas*** olan, onda ikamet eden **Zât**'ın **Rûh**'udur, değilse "somutlaşan form" değil.

Dolayısıyla *form* gereklidir ve ona özen göstermek makbuldür/doğrudur. O, **Asıl** olmasa da **Bina Ediliş** için şarttır; mesela "**İdrak**'in bina edilişi" için. Bu **İdrak İnşası** içinse, bir **Merkez**'e (çünkü her şeyin başlangıcı ve İmar Planı'nın odak noktasıdır) ve **Suret**'i destekleyecek **Dayanak**'lara (**Sütun**'lara) ihtiyaç duyarız. İslam'da **(Yaratıcı) Merkez Allah**'tır, Dayanak'lar (Sütun'lar) ise **Kur'anî (Hakkânî) İlke**'lerdir.

16.09.2025 [y.t.]

Maceracılar Loncası [Adventurer's Guild]

Rüya'da(ki) Manzara Teşkili'ni *nasıl* tesis ederiz? Veya denilebilir/sorulabilir ki, Rüya'da(ki) Manzara Teşkili'ni *ne* belirler?

Bunu *teşbih* cihetinden, *fantezi literatürü* üzerinden, Maceracılar Loncası [Adventurer's Guild] metaforu ile "düş'ün'elim".

Maceracılar Loncası [Adventurer's Guild] esasen "misyonların/görevlerin toplanma yeri"dir; dolayısıyla "görev'lendirilen"lerin de "toplanma yeri"dir. Rüya'nın "görev"i, esasen Rüya'nın (bir) "argüman"ıdır; "çözülmesi gereken problem/bilmece Bağlam'ını oluşturan (bir) argüman" olarak.

Yani; esasen **Görev**, **Problem Argümanı**'dır. **Argüman** olmazsa **Senaryo** inşa edilemez, dolayısıyla Rüya Sahnesi "boş kalır". Mesela, mecazen "beyaz kağıt" veya "boş kanvas" gibi. Sahne kurulamazsa **Fail** de bulunamaz, yani "Sahne'de faaliyette bulunan Kişi" (de bulunamaz).

Dolayısıyla, Maceracılar Loncası (metaforu) esasen "Seyr'edilecek Argüman'ların listelendiği (yazı'lı tutulduğu) yer"dir. Bu bakımdan; Maceracılar Loncası, **Seyir Karargâhı'**dır. Yani, **Seyir Kararları**'nın sunulduğu (merkezî) mekândır.

Bu sebepten, fanteziler (pek çok kez) bir görev/misyon ile başlar. **Merkez Karargâh**, bu sebepten kritik önem arz eder.

Maceracı ile kastedilen (veya diyelim ki işaret edilen) **Seyr'eden Kişi'**dir. **Lonca**, (Rüya'daki manada) **Dost**'ların buluşma Mekân'ıdır. Merkez Karargâh'ın Sahibi, aslında Rüya'nın Sahibi'dir ve Seyr'eden (Kişi'lerin) Maceracı'ların tekâmülü için bu Sahne'de onlara rehberlik eder. **Rüya'nın Yöneticisi** ise

Rüya'nın Rabbi'dir. Mesela, "gayb'dan gelen (yönetim) sistemi"ni Rabb tesis eder ve (sistemin) parametrelerini ayarlar.

Eğer **Rabb** Mizan'ı tesis etmeseydi, ölçüsüzlük ve adaletsizlik baş gösterirdi.

26.09.2025

Ölüler Kitabı

Sana bir Sır vereyim
Biraz tehlikeli
Ancak kanı kaynayanların anlayacağı
Bir Âşık Sırrı

Büyülü Kütüphane'ye gittiğinde
Gerçekten, okuyabileceğini mi sanıyorsun?
Hayır, ölülerin kahraman ruhları bize şöyle diyecek:
Bu mudur yazabildiğin Şiir?

Şuara bizi sorguya çekecek
Kalbini
Bu kadar mı koyabildin ortaya
En fazla?

Ruhlar bizimle dalga geçecek
Ölüler (diyarı) yaşayanları küçümseyecek
Şair ölmedikten sonra
Nasıl Şiir doğacak?

28.09.2025

Ra'nın Mirası

> Allah'ın yardımı ve **fetih** geldiği zaman
> Ve insanların Allah'ın dinine dalga dalga girdiklerini gördüğün zaman
> O zaman, Rabb'ini hamd ile tesbih et. Ve O'ndan mağfiret dile. Kuşkusuz O, tevbeleri kabul edendir.
>
> *Nasr Suresi*

Ra'nın **mirası** parçalanmıştı ve farklı Alan'lardaki **Göksel Varlık**'lara dağıtılmıştı. Bunların her biri kendi Mânevî Yol'larını kurdular/inşa ettiler. Her Yol, hepsi Tek-Bir (Aslî) Kaynak'tan türemiş olsa da, kendi İçsel Mantık'larına haiz idi ve bu sebepten (temelinde) ancak kendi Alfabe'leri (veya komşu Alfabe'ler) üzerinden Mânevî Seyir'lerini (bağlı oldukları Sıfat'ın himmeti ile beslenerek) tamamlayabiliyorlardı.

Esasen, Kadim Sırlar'a aşina olanlar takdir edecektir ki, **Son Nebi** tüm Göksel Varlık'lara ait Otorite'leri (yani bunları idrak etmenin getirdiği cezbe ve kabiliyetleri) topladı (cem etti) ve Allah'a, Orijinal Yaratıcı'ya sundu. Bu iki neticeye vesile oldu: Göksel Varlık'ların artık Dünya'ya direkt etkilerinin olmayışı veya sırlanmış olmaları; yani fiziksel mucizeler devri kapandı ve ilahi otorite(ler) Allah'a teslim edildi. Bu aynı zamanda... bu nasıl desek... "**Vahid'ul Kahhar** Olan"ın (Doğu sembolizmindeki "Altın İmparator"un) kendisine spesifik bir sembolizm (ve ona karşılık gelen manevi kabiliyet) *seçmemesi* anlamına gelir. **Kâinat** zaten O'na ait olduğu için, O sadece bunları *anlatır*. Kur'an'da sembollerin açık ve evrensel mahiyetinin Hikmet'i budur. (Böylece yeni bir **Anlatım**'ın çağına girildi.)

Kur'an'ın **Son (Hükümlerin İndiği) Sure'**sine bakarsak şunu görürüz: "Sizin için dininizi tamamladım. Ve sizin için Din olarak İslam'ı seçtim." (Maide/3).

Bu aynı zamanda erenlerin mucizelerden hiç hazzetmemesinin sebebidir. Artık mucizeler **İlim** düzeyindedir ve murad edilen İnsan'ın bir **Fert** oluşudur; ki bu en yüksek mânevî mertebe olup, eskilerin Göksel Varlık'larından üst bir mertebedir; çünkü onlar Sıfat düzeyindeki tanrılardılar. Ki **Allah**'ın nazarında her biri birer **Kelime**'dir, Fert ise **Kelâm Eden**'dir. Dolayısıyla eskilerin tanrıları ile algı ve Anlayış'ı *kısıtlanamaz*.

Gene de, hâlen Doğuş ve Öncesi'ne nazar edildiğinde, Allah'ın Kelime'leri olan bu Antik varlıkların (günümüze göre daha *ilk'sel*) İdrak'lerine ve bunların yankılarına ulaşılabilir. (Dem Şiirleri'nin ilk dem'i olan **Gök Kurt** gibi.) Ayrıca bunların sadece Göksel/Mânevî yönleri değil fakat ([yer'sel] Bağlam'ın farkında olmak kaydı ile) Yersel/Maddi/Somut karşılıkları da gözlemlenebilir ve biri üzerinden (Yön'el'im''leri akılda tutulmak kaydı ile) diğeri hakkında bilgi edinilebilir.

Biraz fazla detaya girdik ama önceki yazılarımızı okuyanlar, zaten bu detaya inecek donanımı edinmiş olsa gerek... diye ümit ediyorum.

(Topu nasıl okuyucuya attım!)

05.10.2025

Güneş Tanrısının Azabı

Hmm... Düşünüyorum. Acep, **Om-Ra**, ne demek?

> Elif, Lam, Mim, Ra. **Bunlar Kitap'ın ayetleridir.** O, sana Rabb'inden indirilen gerçeğin ta kendisidir. Ne var ki insanların çoğu ona inanmazlar.
> Allah O ki yükseltti gökleri, görebileceğiniz bir direk olmaksızın. Sonra, Arş'a istiva etti ve Güneş'i ve Ay'ı koyduğu yasalara bağlı kıldı. Hepsi, adı konmuş bir ecele doğru akıp gitmektedir. İşleri düzenleyip idare eden O'dur. Ayetleri ayrıntılı olarak açıklamaktadır ki, belki Rabb'inize kavuşacağınıza kesin olarak iman edersiniz.
>
> *Ra'd Suresi 1-2. Ayetler*

4 Harf'ten oluşan bu formül, Evren'in (esasen Kâinat'ın) işleyişini anlatır. Elif-Laf-Mim=Om, "tamamlanmış yaratım"a ve onun süre-gelen titreşimine karşılık gelir. **Ra** ise başlı başına bir **Kelime'**dir.

Ra'nın kelime olarak ortaya çıkışı, Ra'd Suresinin genel tonundan da anlaşılacağı üzere, af ve tolerans olmayan **Cebbar** bir *aşama*nın başlangıcı anlamına gelir. Tanrı, kullanmayacağı kılıcı sağ eliyle çekmez; Ra'nın Uyanış'ı ise, Zalim'lerin başını vuracak olan Kılıc'ın çekilmesi gibidir. Uyarı ve davet ve bunların açtığı af kapısının kapanışı ve cezanın başlangıcı anlamına gelir.

Bunu, şeytanların, çocuklara düşmanlık edenlerin yeryüzünden "temizleneceği" fırtınalı bir dönem olarak düşünebiliriz. Bu, **Ra'**nın tecellî ettiği **Sınır-Durum'**dan kaynaklı, hem İç hem de

Dış cihetten böyle olacaktır. Yani, İç'imizdeki ve Dış'ımızdaki çocuk katillerini öldüreceğiz. Ve hiçbir "diplomasi" bunun önünde duramayacak; çünkü diplomasi devrini, bu Yazı ile birlikte kapattık. Bundan böyle, ilgi ve odak ancak ordunun hazırlanmasına yönelik olacaktır.

Artık yeter. Böylece akan kanlardan hangisinin daha **asil** olduğu görülecektir. Bu, tabii ki **Hakk'**ın tarafında olanlar(ın kanı)dır.

Aslında, benim doğumumla birlikte bahsettiğim diplomasi dönemi çoktan kapanmak üzere şartlanmıştı. İç ve Dış terör olayları ve kabuslar, bize beşeriyyetin artık İnsanlık'a karşı "apaçık bir düşman" kesildiğini gösterdi. Bu da artık onunla ortak iş yapmayacağımız, fakat ona karşı Cebbar bir tavır göstereceğimiz anlamına gelir; çünkü onlar çocuklarımıza zulmettiler. Ve gördük ki, cezasını görmeden anlamayacaklar. "Ve uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir – artık iman etmezler." (Furkan/10).

Bundan sonra, kimse tarikate alınmayacak. Kimseye teklifte bulunulmayacak. Kimsenin talebi kabul edilmeyecek. Söylenecek sözler söylendi ve mümkün sorular cevaplandı.

Artık hepsi Kitap'ta yazmaktadır.

Okumayanlara...

"Ve Resul dedi: Kavmim bu Kur'an'ı mehcur (terk edilmiş halde) bıraktı." (Furkan/30)

10.10.2025

Zihinsel Kabiliyetler [Intellectual Abilities]

Zihinsel kabiliyetlerin kullanımı ve Kelime'lerin anlamlı/mânâlı okunması, bir çeşit zihinsel enerji olarak tanımlanabilecek Mana'yı tüketir. Bu, Misal Âlemi'nde Rüya'nın yapısını değiştirecek, yani "yaratılışı anlamlandıracak" Kelime'lerin okunmasına karşılık gelir ki bu da (Masal ve Mitlerde) *büyü* olarak adlandırılır. Aynı zamanda, bu ilk(e)sel denklem, günümüzdeki fantastik oyunlara da yansır ve Büyücü sınıfı (veya Arketip'i) kabiliyetlerini kullanmak için (belirli miktarda) Mana'ya ihtiyaç duyar. Dolayısıyla sürekli ve tekrar eden biçimde bilişsel kabiliyetlerini kullanamaz, yani Mana'sının tükenmesi durumunda dinlenmeye veya Mana'sını yenileyen Mana İksirleri'ne (Mânevi Besin'lere) ihtiyaç duyar.

Sevgili Okuyucu, (önceki) yazılarımı okudun mu? Misal Âlemi ile Şehâdet Âlemi arasındaki ayrıma defalarca kez değindiğimi gördün mü? Eğer şayet böyleyse, artık Kelime'lerin *hayali* ve *gerçek* anlamları arasında, yani Şehâdet Âlemi ile Misal Âlemi'ndeki karşılıkları ve tezahürleri arasındaki ayrımı idrak edebiliyor olman gerekir. Seni üzmek istemem, lâkin artık Rüya-Gerçek birlikteliği üzerinden ve sembollerin yorumlanması üzerinden yazmak istiyorum. Çünkü bunlar, gerçekten konuşulması gereken, önemli meseleler, fakat bunlar aynı zamanda anlaşılmaları için bazı temel gereklilikleri içeren Yazı'lar. Fakat bu gerekliliklere de (önceki yazılarda) değindik ve bunların bilgisini *yazdık*. Artık, kendi idrakinin sorumluluğunu al, ve eğer bilmediğin bir dili anlamıyorsan, beni değil kendi(benliği)ni suçla.

Kesinlikle, herkes Âlim kastına tâbî ve ait değildir; fakat Mana, Rüya Âlemi'ni oluşturan esas enerjidir. Veya denilebilir ki onun

Öz'üdür. Keza Rüya Âlemi tamamen Zihn'in içerisindeki âlemin adıdır, yani Rüya Gören'in Ruh'unun bir yansımasından ibârettir, ki bu Ruh'un akışı veya tezahür biçimleri, Kelime'lerin zikri ile değişir/dönüşür, ki bu da zaten anlam dünyasının geçirdiği dönüşümün bir yansımasıdır. Mesela, Kur'an ayetleri hem Şehâdet Âlemi'nde hem de Misal Âlemi'nde okunacak/okunabilecek Hakk Kelâmı'dır ve Rüya'nın değişken yapısına göre değişmez, aksine ona (Rahmânî açıdan) etki eder. Etkisi Rüya'da (Misal Âlemi'nde) da devam etsin diye yatmadan hemen önce Ayet el Kursi okuruz. "Yatmandan (hemen) önce" yani **Sınır-Durum** hâlinde.

"Ruh, Rabb'imin Emr'ine tabidir..."

Gerçekten, bir *gerçek*tir ki, Rüya'nın (da) bir Rabb'i bulunur ve Ruh O'nun Emr'i altındadır. Buna **Rüya'nın Yöneticisi** de diyebiliriz, ki, Rabb (ismi) aynı zamanda "yöneten, yol gösteren" anlamına gelir. Dolayısıyla; Rabb, (Kişi'nin) Kelime'lerinin ve duasının doğrultusunda ona yol gösterir. Başka bir deyişle, O Kelime'lerimizin Mana'sını ve bunların hayır veya şer oluşunu, bizi içinde ilerlettiği Hikâye üzerinden gösterir. Şu Ayet buna işaret eder: "Söyle: Duanız olmasa Rabbim sizi ne yapsın?"

Dolayısıyla, Kelime'lerin mânâsını idrak etmek istiyorsak, her şeyden önce Rabb'in varlığına inanmalı ve iman etmeliyiz ki, O'nunla iletişim kurabilelim. Çünkü gerçekten, insan varolduğuna dâhi inanmadığı bir varlıkla nasıl iletişim kurabilir? "Söyle: Duanız olmasa Rabbim sizi ne yapsın?"

Tefekkür, temelinde – sadece Şehâdet Âlemi'nde bize lütfedilen bir lütuf olarak – Kelime'leri "Yaratan Rabb'in adı ile okumak" ve manasını özümsemek anlamına gelir. Fizyolojik ve Nörolojik

olarak, bu, Kelime'lerin (ayrıca yer aldıkları Bağlam ile birlikte) yeni bağlantısallıklar oluşturması anlamına gelir. Bunu, (ayrıca) Rüya'nın Hikâye'si olarak görürüz.

Eğer Kelime'lerin Mana'sı *tam olarak* anlaşılırsa, yeni **Zihinsel Kabiliyet**'lerin oluşumuna yol açar; okumak temelinde bunu amaçlar.

Bu Zihinsel Kabiliyet'leri daha sonra daha zor problemleri çözmek için veya kendimize daha Vasi bir Anlam Dünyası inşa etmek için kullanabiliriz. Zihinsel Kabiliyet'lerin oluşum biçimleri, aynı zamanda Kişi'nin Doğuş'tan gelen İstidat'ına göre çeşitlilik gösterir. Daha sonra bu, Şehâdet Âlemi dediğimiz "gerçek" dünyayı da nasıl anlamlandırdığımızı ve orada/burada (hayata karşı) nasıl bir tavır takındığımızı veya seçtiğimiz mesleği vs. etkiler.

Mana Yenilenmesi de tükenen mananın meditatif bir biçimde yenilenmesidir ve kendi başına bir **Zihinsel Kabiliyet [Intellectual Ability]** olarak düşünülebilir. Genelde Mana zaten doğal yollarla, yani zaman geçtikçe yenilenir fakat bazen bu yenilenmeyi büyük ölçüde hızlandırmaya ihtiyaç duyarız, ki *şu anda* yerine getirmemiz gereken veya yerine getirmek istediğimiz işlevleri yerine getirebilelim. Bu özellikle Âlim kastı için önemli bir meseledir: Mesela okulda bir matematik sınavında olduğunuzu düşünün, fakat zaman geçtikçe (zihinsel) enerjiniz tükendi ve odaklanamaz hâle geldiniz. Bu durumda biraz durup soluklanmak – sınavın süre limitini etkilemeyecek biçimde – yaklaşık 30 saniye ile birkaç dakika zihni dinlendirmek Mana'yı yeniler ve zihinsel enerjiniz tüketiminden kaynaklanan baş ağrısı ve acıyı (veya bunun gibi **Mana Tükenmesi**'nden **[Mana Depletion]** kaynaklanan semptomları) da giderir.

(Benzer senaryolar, mesela bir Sanat icrası için de düşünülebilir. Fakat bunu anlamak için Kişi'nin önce bir Zihinsel İş'e, artık takati kalmayıncaya kadar enerji sarf etmiş, yıkılmış, ve kalkmaya karar vermiş olması gerekir. Yani ancak bu Varoluşsal Kriz'den sonra böyle bir Kabiliyet'in kilidi açılabilir.)

Fakat sonuçta, hayal güçlerini kısırlaştırıp sadece Nicelik'e yönelik hâle getirenler asla böyle şeylerin/kabiliyetlerin varlığını bilemeyecekler. (Keza) böyle bir dertleri de yok, ve görünen dünyanın ötesinde bir *anlam* bulunduğuna da inanmıyorlar.

17.10.2025

Karanlık ve Yıldızların (Mânevî) Otoritesi

> Kasem olsun döküldüğü zaman Yıldız'a
> Arkadaşınız sapmadı ve azmadı
> Ve o hevâsından konuşmaz
>
> *Necm Suresi 1-3. Ayetler*

Biraz daha **Yıldızların İlmi**'nden bahsedelim. Fakat her şeyden önce şunu belirtelim: Biz sadece ve ancak **İnsan İdrâki**'nin Uyanış'ı ile ilgileniyoruz. Değilse, Yıldızlar'a uzak olan bazı kimseler gibi kendi nefsimizin heva ve heveslerini yansıtıp da, Ruh'umuz ve seçimlerimizin sorumluluğunu inkâr edip terk edecek değiliz.

Hayır, Ruh'um Sadr'ımdadır ve Allah Adil'dir. Ve *herkes* mutmain olabilecek bir istidat ile yaratılmıştır. Bireysel farklılıklarımız bu genel geçer İlke'nin dışına çıkmaz ve Allah'ın bu Sünnet'i *değişmez*.

7 Renk ve **7 Nefs Mertebesi** sabittir ve bireysel varoluş koşullarına göre değişmeyen, ve zamana bağlı olmayan **Ontolojik İlke'**lere dayanırlar. Bununla birlikte bireysel farklılıklar bir gerçekliktir ve her insan teki, kendine *özgü(n)* ve *özel* ve asla tekrar etmeyen bir Nefs ile yaratılmıştır. (Nefs ile Ruh'u karıştırmamak lazım.) Peki bunu nereden biliyoruz? Şu Ayet'ten: "Allah her an yeni bir şe'niyyettedir (Realite'dedir)." (Rahman/29) Demek ki bir Ân'da doğan, Doğuş'a gelen Nefs de *yeni bir nef(ـس)*tir.

Yıldızların İlmi'nden bahsetmek uzun ve aşamalı felsefî-mistik bir süreçtir; ve tam da bu sebepten, kimlerin sahtekâr olduğunu tespit etmek bizim için oldukça kolaydır. **Felsefî Argümantasyon'**u bir kenara atıp, işi sadece mistik ve dayanaksız birer dediko-

duya çevirenler, günümüzde kendilerine "astrolog" demeyi pek seviyorlar (!). Oysa Yıldızların İlmi gerçekten ne *avam*a anlatılacak iştir ne de avam işidir. Sadece Âlimler sınıfına mahsustur (yani Ül'ül Elbâb'a) ve Âlem'in *metafizik-müteşabih yorumlanması* anlamına gelir.

Bu da Yer ile Gökler, Nefs ile Ruh, İnsan ile Âlem arasındaki varoluşsal *tekabüliyet*in anlaşılmasını amaçlar. Ancak bu temel felsefî ve metafizik argümantasyonlar sayıldıktan ve idrak edildikten sonradır ki, İnsan ve Âlem ayrı(şık) düşünülmekten kurtulur ve o ikisini tevhid üzerinden anlatan Kelam zuhur eder, ki onda da özne-nesne ayrıklığı olmaz. Dolayısıyla, öznenin heva ve hevesleri üzerinden nesneye yaklaşması da söz konusu olamaz. Mesela; bu İdrak'te bir Kişi, Yıldızlar'ı falcılığa alet etmez.

İşte size, bu Yazı'nın dayandığı Kur'an Ayet'leri:

> Ve o en yüksek ufukta idi
> Sonra yaklaştıkça yaklaştı...
> Böylece iki yayın arası kadar, belki daha da yakın oldu
> Ve böylece vahyetti kuluna vahyettiğini
> Fuad gördüğünü yalanlamadı
>
> *Necm Suresi 7-11. Ayetler*

Dolayısıyla **Yıldızlar**'ı anlamak isteyenin Kur'an'a ve hususen Necm (=Yıldız) suresine bakması gerekir. Bu (Ayetler) aynı zamanda neden onun falcılığa alet edilemeyeceğini de gösterir/anlatır.

Gene de, ben size bir kıyak geçeyim ve işin **Teorik Temel**'ini **[Theoria Fundamentum]** anlatayım – *biraz*.

"Yukarıda Olan, Aşağıdaki ve Aşağıda Olan, Yukarıdaki gibidir..."

İnsan özü itibariyle bir Küçük Âlem'dir ve Âlem de bir Büyük Âdem'dir. Aynı zamanda, Kişi 4. Nefs Mertebesi'nden başlayarak kozmik ölçekli rüyalar görmeye de başlar ve giderek kendi Nefs'ini ve Rabb'ini daha yakından tanır hâle gelir. (Bu da) Kişi'nin **Zaman'da Geri-dönüş**'ü ile **İç'sel Hayal**'de **Mânevî Nitelik**'lerin yeniden canlanması anlamına gelir. (Bakalım Yazı bundan sonra nereye gidecek.) Bunlar da İç'sel Hayal'de yani **Rü'yet"**'te, **Yıldız Burçları** olarak görülebilir. (Bu ifade gündelik "astrolojik kavram"dan farklı ve esas itibariyle daha genel bir ifadedir. Çünkü **Argümantasyon**'un şu aşamasında Sınır'landırılmış değildir.)

Ama daha bir'den on'a kadar saymayı beceremeyen, ve Hakk'a ve Adalet'ine inanmayanlar, bunu nereden bilsin, nasıl anlasın?

Ama Falcılık onlara kolay geldi, bu yüzden onu tercih ettiler, "nefslerine böylesi hoş göründü".

> Öyleyse bu sözden mi şaşırıyorsunuz?
> Ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz
> Ve siz gaflete dalanlarsınız
> Artık Allah'a secde ve kulluk edin.
>
> *Necm Suresi 59-61. Ayetler*

21.10.2025

Âhiret ve Cennet Ehli

> Şüphesiz, iman edenler, yahudiler, nasârâ ve sâbiîler — her kim **Allah'a** ve **Âhiret gününe** iman eder ve **salih amel işlerse**, artık onlar için Rableri katında ecir vardır; onlara korku yoktur, onlar mahzun olmayacaklardır.
> *Bakara Suresi 62. Ayet*

> Erkek veya kadın, mü'min olarak kim salih amel işlerse, elbette onu güzel bir hayatla yaşatırız ve yaptıklarının en güzeliyle mükâfatlarını veririz.
> *Nahl Suresi 97. Ayet*

Kur'an, cennete girmenin koşulu olarak 3 şeyden bahseder: (1) Allah'a iman, (2) Âhiret'e iman ve (3) iyilikte (salih amelde) bulunmak. Şimdi bu Yazı'da bunlardan ikincisi olan Âhiret kavramına bir bakalım.

Önce biraz *metodoloji*den bahsedeyim. Çünkü bir işin nasıl yapılacağı, bir Yazı'nın nasıl yazılacağı, bir incelemenin *nasıl* gerçekleşeceği, elde edilen sonucu önemli ölçüde etkiler. Bu açıdan bakınca, *metod*, düşünce-hareketimizi belirleyerek, belki sonuçtan daha bile önemli hâle gelir.

Kur'an terimleri de **Vahy'in Çok-Yönlülüğü**'ne dâhildir ve *çok-yönlü* bir anlam zenginliğine sahiptirler. Bu *anlam*, muhkem yönü itibariyle Sabit, müteşâbih yönü itibariyle Değişken'dir (yani yorumlanabilirlik'e sahiptir).

"Âhiret" kelimesi ise "sonra-gelen" veya "Zaman'ın getirdiği" anlamına gelir. Bu açıdan; İnsan'ın Âhiret'e inanması, aşikâr bir gerçeklik olarak *varoluş*un Süreklilik'ine inanması anlamına gelir.

Ancak o zaman İnsan, bugün-şimdi ortaya koyduğu davranış biçiminin (yani *ahlâk*ın) gelecek-yarınını etkilediğini idrak edebilir. O zaman da "büyük hatalardan sakınır ve küçük hatalardan Allah'a sığınır".

Buna, yani bir bakıma İdrâk'in Zaman'da (olumlu) yayılmasına **Akl'etmek** deriz. Bu Ontolojik *yayılım*ı/*açılım*ı sağlayan **Merkez Nokta,** yani **Orijinal Yaratıcı, Allah**'tır. İnanç, bu hareketi başlatan (tabiri caizse) *kıvılcım*dır.

O zaman; İnanan İnsan, kendisine huzurlu bir Yaşam (Alanı) **İnşa Eden İnsan'**dır. Bunun tersi olarak kâfir, yaşamı tahrip eden beşerdir.

Sonuç olarak, tüm bu söylediklerimizi ve yaptığımız tanımlamaları, belirli bir **Varlık Manzarası**'na yönelik düşünebiliriz. Mesela, şu ânda yaşadığımız ***bu-âlem*** veya ölümü tadıp göçeceğimiz ***öteki-âlem***. Varlık Manzarası, *bu* da olsa *öteki* de olsa, Kur'an'ın Kelâm mucizesi gereği; İnsan olmanın, Âhiret inancının ve Cennet ehlinin bu konudaki Nazariyat'ı aynıdır.

Demek ki, bundan bir-gün-sonrası da bir-yıl-sonrası da bir-ömür-sonrası da Âhiret kavramına dâhildir. Yaşam'ın, Zaman'ın, Yaradılış'ın ve Allah'ın bu şekilde anlaşılması, sonuç olarak **Güzel Âhlak'**ı tesis eden şeydir.

23.10.2025

Ra'nın Mirası [Kuvvet'ten Kudret'e, Kelâm ve Mânâ]

Vektör kavramı, Fizik ve Matematik'te oldukça önemli bir yeri olan bir temel-kavramdır. (Fizik cihetinden) "Yönlü-kuvvet" veya (Matematik açıdan) "Yönlü-büyüklük" anlamına gelir. Aynı zamanda, *Uzay-geometrisi* konusu ile de alakalıdır ve bir uzay'da tecellî eden belirli bir kuvvet formu, bir **Vektörel Fonksiyon** olarak ifade edilebilir. Tersi biçimde; bir fonksiyon, yani bir Cebir'sel İfade de, bir uzamda bir vektör (yani "yönlü-kuvvet") olarak düş'lenebilir – düş'ün'ülebilir.

Düş'lemek nedir? Bu bağlamda, **Cebir'sel İfade**'nin, **İç'sel Hayal**'de Nefs'in "basit kuvvet"leri (veya diyebiliriz ki meleke'leri) ile *yeniden canlandırılması*dır. Bu Hakk'ın **Cebbar İsmi**-şerifine tekâbül eder ve (1) Hayal'de kuvvet canlandırılmasının (veya "hayâlî kuvvet canlanışı"nın) ve (2) Yazım Ortamı'na Cebirsel İfade *tab*'ının **Teorik Temel**'idir **[Theoria Fundamentum].** Bu, aynı zamanda Ontolojik bir *okuma-yazma (alakakalem)* ilişkisidir, ki Kur'an'ın ilk inen 2 suresi ile özetlenmiştir.

Vektör-Cebirsel İfade ilişkisi, esasen Fizik-Matematik ilişkisi olarak yansıyan bir (Ontolojik) **Kelime-Mânâ** ilişkisidir. Bunların hepsi de Metafizik bir **Zikir** gerçeği/hakikati üzerine kuruludur. **Metafizik'**in kendi-kendisini Sınır'landırması, daha alt-düzey boyutları ve bilgi türlerini oluşturur.

Tam da bu sebepten, çığır açan büyük Fizik-çiler ve Matematik-çiler, esasen ve öncelikle büyük Metafizik-çilerdir. Bu organik kök-anlam bağını, Kilise, İblis ve profan düşünce grupları koparak, **Âlim**'lerin Miras'ına (Ra'nın Miras'ına) çökmeye çalışır.

Bunun sonucu olarak da Dalalet'e ve "anlam-köksüzlüğü"nden kaynaklanan bir **Varoluşsal Buhran**'a sürüklenir.

Fakat Gelenek'i bozan hiçbir şey yoktur: Metafizik değişmez, bozulmaz ve Zaman ile savrulup yok olan ölümlü varlıklardan etkilenmez. Zaman'a dayanak olan, nasıl gelip geçici vehimlerden etkilensin?

"Ol der oldurur".

26.10.2025

Göklerin Rabbi [Celestial Master]

Benim yazdıklarım, tam-bir kitap oluşturmakla birlikte, esasen ben önce yazar sonra başlık veririm. Bu demektir ki yıldızları (nücûm'u) önce dağıtır sonra Takım'lar hâlinde toplarım. Bana en kolay gelen budur, ben böyle sevdim. Şarkıda dediği gibi: "Ben böyleyim." Böylece, bu bana, herhangi bir ön-kısıt olmadan yazma imkânı verir. Bu özgürlük az bulunur, bedeli **Karanlık**'tır ve **Gök Kurt'**tan öğrenilir.

Daha *muhkem* bir dil ile yazacak olursam, Yazı'ları Kategori'lere ayırırım, daha doğrusu *kategorize* ederim. Böylece yakınlık ve bakış açısına göre bunlardan bazıları aynı Takım'a dâhil olur. Yıldız takımları gibi, bu Takımyıldızlar belirli bir *konsept*i ifade eder. Fakat bunlar tek-bir Semâ'ya (Akl'a) aittirler.

Gene de, nasıl yıldızlı gökyüzünü okumak için Harita'lar varsa, ben de kategori ve alt-kategori'ler oluşturarak yazılarımı haritalandırmayı amaçladım. Çünkü biliyorum, ben başladım mı ortalık dağılıyor. Bu yüzden sürekli-sıklıkla bu *kategoriler* hakkında düşünürüm ve yeni bir kategori tanırsam ona dâhil olan yazılarımı onunla etiketlerim. Kategori'yi de ona dâhil olan yazılar sayesinde tanırım.

Bunları anlayan, Yıldız-Takımyıldızlar-Burç ilişkisini de anlamış demektir. **Göklerin Rabbi**'ni **[Celestial Master]** tanıyan bunları da tanımış demektir. Yazmasam olmazdı.

31.10.2025

Anka'nın Seçtikleri

Hikâyeler, hikâyeler... Bazıları daha başlamadan bellidir. Allah içinse, O hikâyenin ezel ve ebed Hükmü gereği, nasıl gerçekleşeceğini bilir. Başlangıç, aynı zamanda Devam'ı belirler. Örnek: Kur'an, İlk Ayet'in hükmünün devamıdır. Bunun da temelinde Besmele budur, o da Allah-Rahman-Rahîm kapılarından önceki Be'nin altındaki Nokta'ya dayanır. Bu, tüm Mi'rac ve Nüzûl (Yükseliş ve İniş) hikâyesinin özetidir.

Mi'rac ve Nüzûl'un birlikteliği **Hz. İnsan** ve **Hz. Kur'an'ı** meydana getirir. (İşte *mükemmellik.*)

Bazı hikâyeler Son ve Başlangıç'ı tevhid eder, Başlangıç'ı Son'u ile ve Son'u Başlangıç'ı ile birlikte gelir. Hz. İsa'nın Kelâm'ı gibi, "Ezel'de ve Ebed'de Rabb'imin Hükmü Bâkî'dir." O, Allah'ın Ruh'u ve Kelime'si olarak doğdu ve böyle Hayy kılındı.

Aslında bu, "Allah'ın İlim verdiği bir kulu"nun (Hızır'ın) öldürdüğü çocuğun hikâyesi gibidir. Benzerliği görüyor musun? Daha başlamadan biten bir hikâye; esasen **Ebediyyet** ve **Ebedî Hayat** da budur. Sonuçta çocuk, Allah'a rücu etti ve Ebediyet'e kavuştu. Dünya gözüyle bu üzücü bir hikâyedir. Sonuçta biz de dünyada yaşıyoruz, o yüzden gözlerim bu hüznü inkâr etmeyecek. Allah, Âlemlerin tedbir ve temkin edicisidir. Biz beşerler ise, acelemizden ötürü, hayrı şer olarak görmek gibi bir görüş bozukluğu yaşayabiliyoruz.

İbn Arabi gibi, çocukken mi'racını gerçekleştirenlerin veya Hz. İsa gibi Allah'ın Ruh'u ve Kelime'si olarak doğanların durumu işte böyledir. Dolayısıyla, hikâye başlamadan Hükmü belirlendiğinde, her Adım ve her Kelime o **Ezelî ve Ebedî Hüküm'**ü zikre-

der. İşte bu Zikr'e Kur'an deriz. Bazen, yazılması, kelâm edilmesi gereken şeyler o kadar çoktur ki, mi'rac erken gerçekleşir ve Hz. İnsan'ın bu uyanışı ile birlikte yaşanılan Çağ da kökünden bir değişim geçirir. Âdeta Sıfır'dan başlayarak yeniden inşa edilir. İşte Anka'nın seçtikleri böyledir.

Sonuçta, bu İnsan'lar hiçbir zaman "sıradan" veya "normal" yaşamlar yaşamadılar. "Normal" olanın hayır olduğunu, acaba beşere düşündüren nedir? Çilelerden büyük bir tanesi de uyuyanların arasına uyanmış olmaktır, üstelik O, geri uykuya dalmaz/dalamaz/dalmayacaktır.

Hz. İsa'nın Kelâm'ı gibi: "Benim krallığım göklerdedir."

Ve Ayet'teki gibi: "Kuvvet sahibidir, Arş sahibinin katında makam sahibidir. Orada itaat edilen, Emîn'dir. Ve arkadaşınız mecnun değildir." (Tekvir/20-22)

01.11.2025

İlk Kutsal Kap [İlk Minor Arcana]

Su, Dünya'daki tüm canlı varlıkların doğduğu kaynaktır ve aynı zamanda İlm'in remzidir. Bu yüzden onu iki veçheden anlatabiliriz/yorumlayabiliriz. Ama biz, önce bunu – ikisini – Tevhid ederek anlatalım, ve sonra istersek onu yorumlarız.

> Rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen O'dur. Rüzgarlar, ağır bulutları yüklenince, onları ölü bir beldeye sevk ederiz. Böylece onunla indirdiğimiz suyla, orada her türlü ürünü çıkarırız. İşte Biz ölüleri de böyle (diriltip ortaya) çıkarırız. Umulur ki hatırlarsınız.
>
> *Araf Suresi 57. Ayet*

Su, Umman'dan yükselir, onun yüklü olduğu bulutları Rüzgâr taşır ve Tanrı'nın Rahmet'i ile yağmur olarak Semâ'dan Yeryüzü'ne iner. Burada, bağrı deşilmiş yüce bir Dağ'ın iç kanallarından süzülür ve değerli mineraller kazanır ve arınır; sonra onun Sadr'ından fışkırarak ve çağlayarak akar. İşte onun Sadr'ından fışkıran bu temiz Su, akışı ile en-kolay-yoldan akar da, tüm canlara rahmet olan Su Yolları oluşturur-oluşagelir.

Dünya ile İnsan, neredeyse birbirinin "ikizi" denecek kadar çok benzer birbirlerine. 21. Kart ile Dünya tesis edilir ve **Büyük Sır**'lar **[Major Arcana]** tamamlanır. Bundan sonra ise, **Küçük Sırlar [Minor Arcana]** başlar. Bunlar, temelinde Major Arcana ile benzer biçimde Nitel Sayım'ın (Varlık'ın Zikr'inin) sonucu İdrâk'e gelen – Hayal'de Seyr'edilen - **Varlık Manzara'**larıdır. Temel ön koşul olarak Büyük Sır'ların [Major Arcana] hem devamıdırlar hem de ona dayanırlar/yaslanırlar. Yani genel olandan başlarız ve özel olana ilerleriz. Eğer ilk **21 Arcana**, **İlke** ise – ki

öyledir – (13x4=) **52 Minor Arcana**, **"Dünya'nın Hikâye'si"**dir. Bu ***Hikâye***, Dünya için Su, İnsan için İlim ile başlar.

Dünya'nın Su Yolları için başlangıç nasıl "taşarak fışkırma" ise, İnsan için Vahy'in/Kelâm'ın başlangıcı da benzerdir ve İnsan'ın Sadr'ından şu Emir ile fışkırır: "Oku, Yaratan Rabbinin adı ile." (Alak/1)

Ne yazık ki, benim *bugünkü* İlm'in ancak **İlk Kap** olmaya yetti. Bunun, Dünya'ya getireceği şekli – "yolları" – ben bilmiyorum. Fakat size, Dünya'nın Hikâye'sini okuyabilesiniz diye İlk Kap'ı sunuyorum. Bu, kendisini "sizin anlayışınız için kolaylaştırılmış ve apaçık bir Kitap" olarak sunan, Kur'an-ı Kerîm'den başkası değildir.

07.11.2025

Matematik'sel - Cebir'sel Yazıların Anlaşılması

Matematik'sel - Cebir'sel yazıların anlaşılması konusunda neden zorlanırız? Çünkü **Matematik Yazımı** ve **Cebir'sel İfade'lerin İnşası"**nın nasıl gerçekleştiğini - Felsefî-Ontolojik temellerini bilmeyiz. Halbuki bunu bilmek/anlamak, sadece Matematik Yazımı ve Cebirsel İfade İnşası değil, genel manada **Yazım** ve **İfade İnşası** hakkında Bilinç kazanmamızı sağlar.

Bunun temelinde, İnsan Zihni'nin *3 temel melek*esi bulunur: Hafıza, Hayal Gücü (Muhayyile) ve İdrak, ki bunlardan İdrak en son gelir. Bunu biraz açalım. Mesela bir Cebir'sel İfade'yi sadece "görmek", onu idrak etmek anlamına gelmez. Bu Argüman, herhangi bir İfade için de geçerli olacak biçimde *genel*dir. Keza tüm Dil'sel İfade'lerin idrâki (idrak edilmesi) de Hafıza-Hayal ilişkisine dayanır. ***Cebir'sel İfade'lere Giriş'***te, kuvvet'lerin Bağlam'da bağlanmasından bahsetmiştik. Bu kuvvetler önce Hayal Gücü'nde (Muhayyile'de) canlandırılırlar, sonra da Hafıza'da muhafaza edilirler. Onların Yazım'ı, hem onların Dil'de muhafaza edilmelerini sağlayan kalıcı İz'ler oluşması anlamına hem de tekrar Oku-ma ile Hayal'de yeniden canlandırılabilmeleri anlamına gelir. Yani **Dil** ve **Kelimeler**, Hafıza ile Hayal'i birleştirici bir özel duruma sahiptir. Bu **Okuma**, Yaradılış'ı anlamak dileği ile Rabb'e yönelinerek gerçekleştirilirse, **Hak İdrâk**'i ortaya çıkartır.

Bunları neden anlattık? Matematik Yazımı ve Cebirsel İfade İnşası için **Teorik Temel [Theoria Fundamentum]** oluşturması için, ki böylece rahatça - itirazlara kapatılmış biçimde - Hayal Oluşumu'na ve (1) neden Cebir'sel İfade'den *önce* geldiğine ve (2) neden bunun Matematik'in *temeli* olduğuna değinebiliriz.

12.11.2025

Altın İmparator ve Siyah İmparator

"Rüya'da Ahad ve Vahid kavramları"ndan bahsetmiştik. Şimdi şunu düşünelim: Rüya'da Ahad'ın veya Vahid'in zuhur etmesi, ne anlama gelir? Bu, Rüya'yı Gören'in *bilinç düzeyi* olarak Ahadiyyet veya Vahidiyyet mertebesini andığı anlamına gelir. Yani Kişi, tüm Rüya'nın Bir'liğini üzerine alır, (bunun) kendi rüyası olduğunu idrak eder ve bu idrak Rüya'da gerçekliğe dönüşür, yani Rüya'nın gerçekliğine dönüşür. Bunun etkilerine de bakacağız. Sebeplerini de inceleyeceğiz. Fakat bundan önce, Rüya'da Ahad Olan'ın ve Vahid Olan'ın nasıl zuhur ettiğini, yani Rüya'da oluşan *görünüm*üne bakalım.

Önce, Rüya'da **Vahid Olan**'a, **Altın İmparator** diyeceğim. Sonra, Rüya'da **Ahad Olan**'a **Siyah İmparator** diyeceğim. Bu isimlendirmeler, tamamen teşbih odaklı olup, onların Rüya'daki görünümlerini betimlerler.

(Biraz ağır bir konu olduğu için, dili de buna uygun olacak, fakat hatırlanması gerekir ki bu Yazı, *önceki*lerin devamıdır ve onların artarak biriken ağırlığını taşır. Devam edelim...)

Önce **Altın İmparator** ile tanışılır, ve Altın İmparator ile tanışıp O'nun dostluğunu kazanmadan, Kişi Rüya'da Vahdet'i tesis edemez. Vahid Olan, Hakk'tır, dolayısıyla "Altın İmparator", Hakk'ın kendi-kendisinin Vahdet'ini teşbih edişinin ifadesidir. Aynı zamanda, Rüya'da Altın İmparator olmak, bu bağlamda Hakk'ı zikretmek, yani-ve Rüya'yı "Hak etmek"tir. "Rüya'yı Hak etmek", rüyadaki şeytanları temizler, aynı zamanda tüm Rüya Karakterleri'ni Rüya'yı Gören'in Zât'ında döndürür, dolayısıyla onları yok eder - zaten varlar mıydı ki?

Sonra **Siyah İmparator**'a geçebiliriz. Siyah İmparator da Altın İmparator'a, tüm Rüya'yı kendi Zât'ında toplaması bakımından benzerdir, ama O aynı zamanda kendi rüyasını helak eder. Neden? Rüya'nın bitmesi gerektiği için. Neden bitmesi gerekir? Bunun cevabı da Rüya'nın Senaryo'sunda saklıdır. Sonuçta; Siyah İmparator, Rüya'nın Zaman-Mekân'ını kendi Hükmü altına alır.

İmparator'un iki Vechi de, bir durumda kesinlikle zuhur eder: Dost'a edilen küfre/hakarete tepki olarak, Kâfir olan Rüya Karakterleri'nin "silinmesi" için. Aynı şekilde, Hakk'ın Dost'una (Dost'luğun kazanılmasından Yazı'nın başında bahsetmiştik) gösterilen hadsizliği cezalandırmak için olabilir. Veya tam tersi şekilde, Dost'a gösterilen hürmetin ödüllendirilmesi için olabilir. Sonuçta Rüya O'nundur ve dilediğini cezalandırır ve dileyeni ödüllendirir. "O'nun dilemesi" olarak ifade ettiğimiz şey, Vahdet'in Hükmü altındadır, yani Bir'liğin Hükmü altındadır; "Birlik" Adalet'i zorunlu kılar, dolayısıyla O'nun dilemesi ceza da olsa ödül de olsa, *asla* zulüm olmaz - *olamaz*. Keza zaten Altın İmparator'un zuhurunun temeline aykırıdır bu. Hakk Adil'dir. Bununla beraber affetmeyi de adil bir cezalandırmayı da seçebilir, çünkü Hür'dür. Aynı şekilde, adil (tam-karşılık) bir ödüllendirmeyi seçebilir, veya cömertliğini izhar edip fazlasıyla verebilir, çünkü Hür'dür. Fakat her zaman Adil'dir. Neredeyse diyeceğim ki: "O Adalet'tir!". Fakat kesinlikle diyebilirim ki: "Adalet O'nun Hükmü'dür, ve Kur'an olan Kelâm'ı ile indirilir."

Kibir nedir? O'nun Rüya'sında, mekanın kendilerine ait olduğunu iddia eden Rüya Karakterleri'nin tavrıdır/hâlidir. Bu helak edilmek, yani Rüya'dan silinmek için en bariz sebeplerden birisidir.

16.11.2025

Siyah-Altın İmparator'un Cebr'i

> Ve sana ruhtan sorarlar. De: "Ruh, Rabb'imin Emr'indedir. Ve size ilimden çok az verilmiştir."
> *İsra Suresi 85. Ayet*

Altın İmparator'un Rüya'yı kendi Zât'ına rücu ettirmesinden bahsetmiştik. Bu durumda, Rüya'nın Sayım'ını 1'e (Bir'e) döndürür veya Siyah İmparator durumunda 0'a (Sıfır'a) döndürür. Burada Hakîki İrade tesis edilir, ki bu Rüya'da tasarruf etmek anlamına gelir. Tüm Rüya, O'nun Kelâm'ına göre şekil alacağı için, **Cebbar İsmi**'nin de tecellisidir. Rüya'nın Sayım'ının baştan veya *en* baştan başlayarak, Hakîki İrade ile sayılması **Cebir**'i doğurur. Bu durumda, Kişi Kelime'lerin gerçek mânâlarını bizatihi olarak *görebilir*, ve ayrıca bunların birlikte nasıl Cümle'ler (Argüman'lar) tesis edebildiği görebilir. Yani, kendi Rüya'sında, Zaman-Mekân'dan başlayarak, tüm *varlık unsurları*nı bizzat Zât'ının tecellisi olan Vahdet'inde tesis edip *Hakk'el Yakîyn* bilebilir. (Ne yazık ki, O'nun bu dolaysız bilişi, Rüya Karakterleri'ni şaşkına çevirir ve hayrete düşürür. Onların *ne olduklarını* dolaysız olarak *bilir*, çünkü onlar O'nun bir Kelimesi'dirler, dahası, zat'en O'ndan ayrı gayrı değildirler ve O'nun Ruh'undan yaratılırlar. "Ruh, Rabb'imin Emr'indedir" ayeti, İdrâk'in tesis edilmesini sağlayan Kelime'lerde Ruh'un Sır'landığı anlamına da işaret eder.)

> Onu tesviye ettiğim ve Ruh'umdan nefhettiğim zaman derhal secdeye kapanın
> *Sa'd Suresi 72. Ayet*

Peki O'nun Ruh'unu "nefhetmesi" ne anlama gelir? O'nun (İmparator'un) **Sadr'**ında, bir Karakter'e "yer açması" anlamına gelir. Öyle ki, O, nefhettiği Karakter'in *her bir zerresinde* kendisini hissettirir. Onu kendi Aşk'ında eritir ve (Âşık'ı olarak) yeniden var eder. Böylece o Karakter, artık **Siyah-Altın İmparator**'un kalbinde ölümsüzleşir - bir Rüya Karakteri olmanın ötesine geçer ve O'na secde eder.

16.11.2025

(Hayâlî) Dünya İnşası

(İç'sel) Hayal'de tesis edilmek istenilen bir Hayâlî Dünya, nasıl inşa edilebilir? Her şeyden önce bir Yaratıcı Kaynak, bir Sebep gereklidir; Sebep, Hayal'in "İç'te taşıdığı"dır. İç'te taşınan, Mânâ barındıran Kelime'dir.

Bununla birlikte; Dünya, ancak Kelimelerin canlı Bir'liği ile tesis edilebilir: Bir Kitap gibi. Kitap, yani Hak Kitap, esasen tek-bir-şey'dir. Yani Kitap, Bir-Şey'i anlatır ve bu bakımdan kendi içerisinde *tutarlı* olmak zorundadır ve Bütünlük İlkesi'ne uymak zorundadır. Değilse ona "Hak (Edilmiş) Kitap" demeyiz/diyemeyiz.

Dünya da aynı şekilde bu ilkelere uyar/uymak zorundadır, değilse ona "Dünya" denilemez. Sonuçta; Dünya'daki her şey Yaratıcı'sından kaynaklanan (sudûr eden) Tabii Mantık'a uyar.

Fakat bu, Yaradılış'ın Yaratıcı'dan kopuk olduğu anlamına gelmez. Aksine, O'nun Yaratıcı Faaliyet'inin *sürekli* zikri Dünya'yı var eder. Yer ve Gökler O'nu tespih ederler.

Peki ya biz İnsanlar? Biz neden Hayâlî Dünya'lar inşa etmek isteriz? Sanırsam bu Orijinal Yaratıcı'nın halefi olmamızdan kaynaklanan doğal (Doğuş'tan gelen) bir istektir/arzudur: Anlamak, anlam bulmak arzusu. Bu, İnsan yaratılmadan *önce* ona belletilen Rahman'ın Kur'an'ının zikridir.

Böylece, Hayâlî Dünya Yaratımı veya Hayâlî Manzara Yaratımı (olarak Sanat/Yazım), İlahi'ye yakınlık (yakîyn) kesbetmek [kurbiyyet] için bir Yol'dur. Diyebiliriz ki bu "mümkün yollardan/stillerden (meşrep'lerden) birisi"dir. Buna **Yazar [The Author]** veya **Vizyoner [The Visionary] Yolu** denilebilir.

20.11.2025

Mümkün Mânevî Yollar

Mümkün Mânevî Yollar toplam 22 adettir ve (0. dâhil edilerek) 22 Metafizik İlke'ye karşılık gelirler. Bunların her birinin kendi anlam haritası bulunur ve bunlar Tevhid'e (Birlik'e) tâbîdir – birbirlerinden ayrı gayrı değildirler. Mânevî Otorite'lerden bahsetmiştik, bu meşreplerden her biri kendi bilgi edinme stiline sahiptir ve her birinin bununla paralel bir ilgi alanı bulunur. Âşıklar, Aşk İlkesi üzerinden öğrenir ve Mâşuk'a yönelir, örneğin bunun gibi. Zat Mi'racı'nı gerçekleştirenler birden fazla **Büyük Sır [Major Arcana]** edinebilir hâle gelirler. Sıfat Mi'racı'nda ise Kişi kendisini İlke ile tanımlar (onunla tanımlanır) ve tanır (onunla tanınır).

Aynı zamanda, Mânevî İsim'ler Kur'an ile Tevhid edilir ve kimsenin onları "ayrık-dışrak bir tanrı" olarak anmasına izin verilmez. Bunlar Misal Âlemi'nde "Rüya'nın Sıfat tanrısı" olarak görülebilir, ve keza belirli bir Sembolizm üzerinde (ona olan sahipliklerinden/aidiyetlerinden ötürü) Otorite sahibidirler. Tabii ki bu Otorite'nin "dünyevi iktidar" ile uzaktan yakından hiçbir alâkası yoktur ve tamamen İlim ile alâkalıdır. Örnek verelim: Şâfî ismi ile yükümlü bir Tabip, hastaya nasıl tedavi olacağını (iyileşebileceğini) anlatır; inkâr edersen iyileşemezsin, ilmî gerçeklere uyarsan iyileşebilirsin. Tabip'in (Otorite'sinin) "dünyevi iktidar"la bu bağlamda hiçbir alâkası yoktur ve olamaz. **Mânevî Otorite** *tamamen* **İlim** düzeyindedir.

Başka bir örnek: Peygamber ne kimseyi cennete taşıyabilir ne de cehenneme atabilir. Ödüllendiren ve cezalandıran, hidâyete erdiren ve dalalete terk eden, Âlemlerin Rabbi olan Allah'tır. Fakat sonuçta O, Peygamber'ini seçmiştir ve Nübüviyyet'in İlm'ini

inkâr eden buna adil bir karşılık görür, ona iman eden de buna adil bir karşılık görür, çünkü Allah Adil'dir. Bu kaçınılmaz Bağlam'ın Sırr î Bilgi'si, ve potansiyel senaryo rotaları çeşitlenmelerinin bilgisi, Kader Çarkı'na aittir. Sonuçta, Allah Adil'dir ve kimseye zulmetmez.

Doğrusunu Allah bilir.

20.11.2025

Vahiy

Sana vahyettik
O halde kelimeleri, çarpıtmadan yaz
Ve kalbine geleni
Yaz
Geldiği gibi
Söyle
Ve kelam olsun
Söyle
Ve yazılı metne, dönüşsün
Görselleşsin
Ve gördüğünü
Bizzat şahit olduğunu yaz
Bu şekil/minvalde yazarsan
Yazdığın bizzat şahit olduğun, kalbinin yalanlamadığı olacak
Ve sen inanlardan olacaksın

"Oku, Yaradan Rabbinin adı ile
O insanı alaktan yarattı"
Ona hakikati bağışladı
Ve onu erenlerden
Sevdiklerinden
Dostlarından etti/eyledi

O zaman Rabbine şükret
Ve O'na sığın

O'dur kalbinden geçenleri bilen
Ve O'dur kalbinden geçenleri işiten
Amma bil ki
O'nun gözü
Yalanlara kanmaz
İkiyüzlülüğü kaldırmaz
O zaman şükür-sabret
Ve Rabbinden hikmet dile
Çünkü O'dur
Her şeyin hikmetini bilen
O'dur, sana güvenen ve dayanılacak tek dayanak
Olan
.
Yaz!
Yaradan Rabbinin adı ile
O insanı alaktan yarattı
Ve ona kelimeleri bahşetti
O'dur kalbin kelimelerini vahyeden
Ve O'dur, sözü uzatan
O hâlde ona sabret
Ve onu dinle
Okunduğunda!
Yaz!
Ve o anı yakala!

Okuduğunda

Kalbinden geçenleri
Ve Allah'ın bildiğini.

27.11.2025

Samimiyet'e Dönüş

Nereye dönmek istiyorsun? Yazı'nın Akış'ı, Zaman'da geriye doğru akıyor. Bu yüzden, bizi içimizdekileri toplamaya/toparlamaya, *cem* etmeye sevk ediyor. Ama bu ancak tek bir koşulda geçerli: Kalbinden geldiği gibi, Gönlünden geldiği gibi yazdığın zaman. Yalan söyleme! Çünkü Allah kalbindekini bilmektedir. Eğer ki onun akışını yakalayamazsan, kalbinin sesini ve ritmini katamazsan-katamazsın ve böylece Anlam'ın Merkez'den doğan çok-yönlü zenginliğini kaybedersin ve sonuç olarak, Yazılan Yazı, Rüya Âlemi'nin değişkenliği içerisinde parçalanıp dağılır – ana fikri alabilirsen gene iyi. Böylece bu durumda Yazın kalıcı (ve evrensel) olamaz, çünkü ancak İnsan Kalbi'nden, *Fuad* diyelim ona, Doğan Yazı *kalıcı* ve *evrensel* olabilir.

Bu sefer olmadıysa yeniden tekrar yaz.

Ve bu şekilde biz, İnsan olduk, yani gösterdiğimiz İnsanca bir alâka ile. Acaba boş mu konuşuyorum diye düşündüm hemen az önce. Ama İnsanca (pek insanca) bir alâka ile, kalbimizden geçenlere yönelmek... bunun neresi gereksiz? Hayır, tam aksine, biz *böyle* yaratıldık: "İnsanı alâkadan yarattı." (Alak/2) Bu Alâka, İnsan'ın (kendi) Öz'üne yönelmesinden başka ne olabilir?

O yüzden şunu haykırarak (galiba) söyleyeceğim: **Samimiyet**, Yaradılış'ın kökeni ve İnsan-Allah ilişkisinin temeli. O olmadan, biz nasıl İnsan olabiliriz ki?

Bu, bir yandan Nefs Mücadelesi'dir. Çünkü Samimiyet, insanın şeytanın yalanları ve vesvesesine karşı yapılan bir Mücadele'nin sonucudur, ancak bu şekilde elde edilen bir meziyettir. Dolayısıyla (aynı zamanda) temel Kur'ânî değerler arasında yer alır. Ve

bu Kur'ânî Değer bizi doğrudan Vahy'in Köken'ine bağlar. Buradan hareketle, Bilgi'de derinleşebiliriz; hakeza, *Ülül Elbâb (derin akıl sahipleri)* da böyle kimselerdir ve bu (Kur'ânî) değerleri İlm'in ve İlim Ahlâkı'nın temeline yerleştirirler.

27.11.2025

Hatalardan Dönüş

İnsanın gerçekten de, (kendi kişisel) Zaman'ında geri dönmeyi öğrenmesi, ve bunu icra edebilmesi gerek. Keza ancak bu şekilde, hatalarımızı tespit edebilir ve onlar hakkında tefekkür edebiliriz. İşte insanın kalbinden geçtiği-geldiği gibi yazması bu anlama gelse gerek. Mükemmel olmasa da, **İnsan** ve **Yazı(sı)** bu şekilde, böylece iyileşir ve mükemmelleşir. **İyileşme [Healing]**, temelinde Kişi'nin bozulmamış Fıtrat'ına geri dönmesidir/dönüşüdür. *Dönüşüm* kavramına ve kavramın yanlış anlaşılmasının önüne geçmek için (yazılmış olan) *kavram-bağlam-anlam* ilişkisine de değinmiştik.

Düşünüyorum da, *hatalı* bir şey yazarsam, ne yapmam gerekir? Doğal olarak bu hatayı düzeltmenin/gidermenin yollarını aramam gerekir. Bunlardan birisi, *hatasız olana* geri-dönüştür [rücu'dur]. Hatasız olan Allah'ın indirdiği Vahy'i olduğuna göre, Rücu da ona olmalıdır. Yani, Vahiy Kaynağı ve Kitap'ı üzerinden, yeniden bir okuma yapmamız ve hatalarımızı onun Rahmet'i ile düzeltmemiz gerekir.

Bunun dolaylı bir yolu da, bu hatayı yapmadan *önceki hâli* hatırlamak/hatırlamaya çalışmaktır. Bu hatırlama çabası da, Hakk'a, Hakk olan Rabb'e yönelmek olacağından (ve olduğu takdirde), hem salat hem zikir olarak düşünülebilir – diye düşünüyorum. Doğrusunu Allah bilir.

Başka bir bakış açısından olaya yaklaşırsak, zaten hata yapmaya meyilli varlıklar olduğumuzu düşünebiliriz. Bunlardansa bazılarını, bizi insanlık-dışına çıkaracak büyük hataları *asla* yapmamamız gerekir – gene de Allah **Tevvab-Rahîm**'dir, **Gafûr-Rahîm**'dir.

Peki, genel bir bağlamda konuşursak, hata-kontrolü için nasıl bir strateji izleyebiliriz? Mâdem ki, hata yapabileceğimizi baştan kabul ederek başladık, belki bunu esas alan bir hata kontrol mekanizması/sistemi de hayal edilebilir.

Yazılım sektöründe/alanında, buna Versiyon Kontrolü deniliyor. Yani "Yazılan'ın geçtiği Yazım-Aşamaları"nın kontrolü. Bir-önceki-aşama, *kayıt altında* tutulduğu takdirde, bir-sonraki-aşamanın tesisinde bir sorun/sıkıntı yaşanırsa, artık *güvenli (stabil) versiyon*'a geri dönülebilir. Böylece Yazılım Sistemi tamamen çökmemiş olur.

Bu ***metodoloji***, esasen beşerî hataların kontrolüne dair bir felsefe barındırır; ve benzer şekilde, genel Argümantasyon İnşası için de düşünülebilir/uygulanabilir. O zaman, Felsefe-Matematik-Bilim inşası (Yazım'ı) için de düşünülebilir: **İşleyen-Sağlam [Hayy-Kayyum]** (olan) doğrulara geri dön ve oradan yeniden yola çık.

Takva sahibi olmak – benim anladığım kadarıyla – Allah'ın doğrularıyla, Dosdoğru Yol'una sığınarak, ve *hata yapabileceğinin* farkında olarak davranışlarında *tedbirli* ve *temkinli* olmak anlamına gelir. Yeni bir şey mi yazacağım? O zaman Allah'ın vahyettiği Tevhid'ine, Kelime'sine ve Kur'ân'ına sığınarak başlamalıyım. O zaman, güvenilir bir limandan hareket etmiş olurum; ayrıca güvenilir bir rehberim ve şaşmaz bir pusulam olmuş olur.

28.11.2025

İkinci Kutsal Kap [Minor Arcana 1-2]

İkinci Kutsal Kap, ne olabilir? Eğer birinci İlm'in kaynağından taşmasını ifade ediyorsa; ikinci Minor Arcana için de, Bilgi'nin Aktarım'ını ifade ettiği söylenebilir. Öğrenci-Öğretmen, Mürid-Mürşid ilişkisi veya sadece Dost'un Sohbet'i bu minvalde düşünülebilir. Demek ki İlm'in ortaya çıkışından hemen bir sonra gelen şey, onun Paylaşım'ıdır, yani Diyalog'tur. Dikkat edilmesi gereken bir husus da, bu Kart'ta iki kişinin de ellerinde bir kap olduğu ve ikisinin de (bu Sahne'de) bu Paylaşım'dan besleniyor olmasıdır. Yani, bu *tek taraflı* bir Bilgi Akışı değil, *çift taraflı* bir Paylaşım'dır.

1.12.2025

Cehennem Yasaları

Cehennem'den nasıl çıkılır, kurtulunur?

Esasen Cehennem, hatalarımızı anlamamız için cezaya kaldığımız mekândır. İç Dünya cihetinden, Cehennem aslında bizim eylemlerimizin ve hâlimizin bir sonucudur. Çıkış ve Kurtuluş ise ancak Allah'a sığınarak ve şunu söyleyerek mümkündür: "Allah'ım bana doğru yolu göster ve beni doğru yola sevk et." Keza yol gösteren ve rehberlik eden – bu durumda – ancak Âlemlerin Rabbi (olan) Allah'tır. Ki buna Cehennem de dâhildir, yani o Cehennem'dekilerin de Rabb'idir.

Bir başka Cehennem Yasası ise, kendi hatalarımıla yüzleşmek ve (yenmemiz gereken) hayvanlığın kendi İç'imizde olduğunu kabul etmektir. Hangi sebeple olursa olsun, kendi hayvanlığımızın (hayvânî yönümüzün) sorumluluğunu almazsak, görünmez (ama sezilebilir) bir bariyer hep yolumuzu tıkayacaktır. Bizler, zaten inkârımızdan ötürü buraya düşeriz – düşmüşüzdür – ve ancak kendi hatalarını kabul edip Allah'a sığınan bir benlik Cehennem'den kurtuluş hakkı kazanabilir (ve efendisi ile buluşabilir). Aynı şekilde, ancak o zaman kendisini ve meşrebini tanıyabilir ve Nefs'inin güzelliğine şahitlik edebilir.

Gayret ve dua bizden, lütuf (ve bereket) Allah'tan.

03.12.2025

Müteşâbih ve Muhkem İnsan

Sezgi nedir? Analiz nedir? Ve daha ilerisi için, bu ikisi arasındaki ilişki nedir – nasıl *en-iyi*'leştirilebilir?

Sezgi'den başlayalım. Çünkü bilgi edinmeye de onunla (sezerek) başlarız. Sezgi, olayları kendi bütünlükleri içinde Bilgi'ye dönüştürür – Veri'ye değil, Bilgi'yee. Bu Bilgi, bir Bütün'dür, yani "parçasız"dır. Dolayısıyla, "parçalı-şeyler" gibi, mesela *mekanik veri(si)* gibi "parçaların-ilişkisi" olarak anlaşılamaz, yani bu minvalde/şekilde düşünülemez/düş'lenemez. Fakat Sezgisel Bilgi, ancak bir Bütün olarak düşünülebilir; dolayısıyla bu sebepten, ancak Bütün bir Manzara olarak düşünülebilir/düş'lenilebilir. Bu **(Basit) Manzara** (tek-bir-şeydir ve) bir Kelime ile *eş-li*'dir. Eğer bir (Sıfır'dan) Say'ın Eser'i ise, aynı zamanda bir **Sayı** ile eş-li'dir.

Manzara, "betimlenebilir" ve/ya "tasvir edilebilir"; fakat Manzara, "Görülen-bir-şey"dir ve bu sebepten **Manzara Tasviri** de ancak "işaret edilebilir", ki bu durumda İç'erisi''nde taşınan Bilgi'nin aktarımı direkttir ve aşamalı bir öğrenim süreci barındırmaz. Gene aynı sebepten; aktarılan Bilgi'nin "ham" oluşu sebebiyle, anlaşılırlığı Okuyucu'nun (temkin ve tedbiri ile) onu ne kadar özümseyebildiğine bağlıdır.

Bu şekilde Müteşâbih Bilgi – yani *teşbih ile aktarılan* Bilgi – açıkça fiziksel/maddi/somut bir şey(in) tasviri olmadığı için, Benlik onu sindirmek (ve bilinç parçalanmasına maruz kalmamak/uğramamak) için (Hz.) Zaman'a ve (Hz.) Dünya'ya ihtiyaç duyar. Yani Sembolik Bilgi'yi, Gerçeklik içinde – Şeriat'ın ve Din'in koruma altında – tecrübe etmeye ihtiyaç duyar; ki *ayn'el yakîyn* (Görülen Bilgi) *hakk'el yakîyn*e (Yaşanan Bilgi'ye) dönüşsün. Şeriat olmazsa, temel ahlâk kuralları olmazsa, Kişi sapkınlığa

düşer ve Zihn'ine etki etmek isteyen alt-manevi etkilere (heva ve heveslerine, ve bunları kullanmak isteyen İblis'e) karşı savunmasız hâle gelir.

Bu özümseme/özümleme sürecinin zaman almasından ötürü, müteşâbih olan fazla göz önünde tutulmaz; çünkü çoğunluk (Şeriat'a uymaktaki eksikliklerinden/yetersizliklerinden ötürü) onu zaten anlayacak donanıma sahip değildir. Müteşabih olan, ancak Ül'ül Elbâb'ın anlayışına tam olarak açıktır/açılır. Dolayısıyla (müteşâbih olan ayetleri/işaretleri anlamak) asgari/minimum "cennetlik olma" koşullarına dâhil değildir. Gene de, müteşâbih/sembolik olanın varlığını kabul şarttır ve onun tamkârı Yobazlık'a yol açar – ki bu da *zulüm*'dür. Onu bilmemekle onu inkâr etmek farklı şeylerdir.

Şimdi, buraya kadar Sezgi'nin ve Müteşâbih Olan'ın yolundan bahsettik. Bu Mümkün (Hak) Mânevî Yol'un İnsan'ı da Müteşâbih olur, dolayısıyla Müteşâbih Olan'ın (davranışsal) özelliklerini [uniqueness] taşır. Mesela, gözlerden uzak olmak ve kendisini Bilgi Edimi'ne adamak gibi.

Kartlar Hakkında Notlar

Bu Yazı'nın Tarot Kartı [The Hermit] Münzevî Kartı'dır ve 9. Metafizik İlke'ye tâbîdir.

Ne var ki; Mânâ'nın direkt/dolaysız Okuma'sı ise 0. Kart olan Şaşkın Kartı'na tâbîdir. Bundaki "Şaşkınlık" [Hayret], Rüya'da olduğunun bilincinde olmanın ve Rüya'nın Sahibi olmanın şaşkınlığı olduğu için, bu İç Dünya'da bilgi edimi de (Münzevî'nin Sayı Sembolizmi'ne kıyasla) dolaysızdır/direkttir.

Şaşkın'ın Okuma'sı direkt/dolaysız olduğu için, O'nun için (okuduğu/gördüğü bilgi) "aşikâr"dır. "Aşikâr olan", "açıklama"ya tâbî değildir. Dolayısıyla Rüya Karakterleri'nin kanıt taleplerine ancak bir Reddiye ile cevap verebilir. Mesela, LaİlaheİllAllah, gibi.

Aynı zamanda (o Zat), Rüya'nın Sahibi olmasından mütevellit, Rüya'nın Zaman'ının da Sahibi'dir, yani dolayısıyla (Hz.) Zaman'dır. Rüya O'nun Hayal'i olduğu için, aynı zamanda Rüya Dünyası da O'nundur, dolayısıyla O aynı zamanda (Hz.) Dünya'dır.

Dünya, diğer müsemmalara da ev sahipliği yapar, ve (bu bağlamda-ki) Ev Sahibi isterse diğer müsemmaları ("kartları") ikame edebilir, yani kendisini onların hâline sokabilir/dönüştürebilir ve Aslî Kimlik'i (Zât'iyyet"i) gene de bozulmadan aynı kalır.

Yazar ise *Yazar* olur.

04.12.2025

Kartlar Hakkında (Ek) Notlar

(Bu not kısmını, ayrıca numerik sembolizmin detayları hakkında yazdım – ki içimde kalmasın. (Bu not kısmı) asıl Yazı'ya bir ektir ve ona biraz daha derinlik katar ve Yazılış'ı hakkında sembolik dayanaklar sağlar. Okunması opsiyoneldir.)

...Bununla birlikte, Manzara'nın *dolaysız görünüm*ü/*görünüş*ü 0. Kart olan Şaşkın Kartı'na tâbîdir. Metafizik anlamda Şaşkınlık/Hayret, (Kişi'nin) Rüya'nın Sahibi olduğunun bilincinde olmasından, ve tüm ruhaniyetini Rüya'ya (ve Rüya Karakterleri'ne) vermesinden kaynaklanır. Rüya Karakterleri, Rüya Sahibi'nin onların Kader'leri hakkında nasıl bilgi edindiğini anlamaz, fakat

Rüya'nın Sahibi olan Zat için durumları ve hâlleri *aşikâr*dır. Keza, onlar zaten O'nun İç Dünya'sında ikamet ederler ve (O'nun) ruhaniyeti sayesinde varlıkları kaimdir.

Münzevî'nin aksine Şaşkın, Sayı Sembolizmi gibi aracı dayanaklara ihtiyaç duymaz; daha doğrusu zaten Bilgi'nin kaynağı ve merkezi konumundadır. Dolayısıyla 0. (Sıfırıncı) eğitim metodu, sadece Reddiye'dir, yani Yanlışlama Metodu'dur. Din'de, bu **LaİlaheİllAllah**, kelâmı ile ifade edilir.

Münzevî'nin eğitim metodu ise İç'sel Sayım'dır; veya denilebilir ki "**Rûh**'un **Say**'ı"dır. Sonuçta, Başlangıç'a ("1"e) işaret eder ve Sınırsız ("0") ile Sır'lanmıştır.

Toparlayacak olursak; Bilgi söz konusu olduğunda, **Sayı Sembolizmi**, Münzevî'nin (Kavramsal) Alanı'na aitken; **Görü/Görüş/Görünüş** yani Basit Manzara Seyri, Şaşkın'ın (Kavramsal) Alanı'na aittir.

05.12.2025

Faaliyet olarak Analiz [Analitik Yol]

Analiz nedir? **Analitik Yol**, Sezgi Yolu'nun tamamlayıcısı hükmündedir; yani bu ikisi aynı Kavramsal Alan'ın [Domain, Sefirot] iki "yönü"dür. **Bilgi'**nin Kavramsal Alan'ında, Sezgi onun özümsenmesini/özümlenmesini ifade ederken, Analiz onun işlenmesini, *işleme* tâbî tutulmasını ifade eder. Eğer Sezgi, (mesela) bir Sayı'nın Ruh'unun Çağrı'sı ise, Analiz daha ziyade onun *adım adım* Seyr'idir/Seyr'edilmesi"dir. Yani birisi onun edinimi/edimi ile alâkalıdır, diğeri ise işlenmesi/işlemi ile alâkalıdır.

Dolayısıyla Analitik olan, Bilgi'nin adım-lı *açıklama*sı veya *teşrih*idir. Yani Analiz, Manzara'daki "şey'lerin" tekil objeler olarak algılanmasını, ve algılanan bu *algı objeleri*nin *[intellectual objects]* ilişkilerinin incelenmesi anlamına gelir. Sezgi, Bütüncül Manzara edimi/edinimi iken; Analiz, Bütün'ün içindeki parçaların/(tekil) objelerin algılanması ve Bütün'e tâbî-oluşlarını sağlayan kuuvet'lerin (Zihin'de) tesis edilmesi(eylemi/faaliyeti)dir. Bu **bağlam**da, demek ki **Analiz** bir **Zihin Faaliyeti'**dir. Bu Faaliyet, **Zihnî Faaliyet'**tir. Algı Nesneleri tesis eder ve bu nesnelerin hem kendi aralarındaki hem de Bütün ile olan *ilişki*lerini inceler. Bu, genelde, okunabilir ve hatırlanabilir hâle gelmesi için bir Yazım Ortamı'na aktarılır – yani *yazılır*. Bu şekilde aktarılan Yazı, Düşünsel Adımlama'ların bilgisini barındırır/muhafaza eder.

Rasyonel Akıl [Akl ı Meaş] ancak bu (Düşünsel Adım'ların çoktan inşa edildiği) Yazılmış-Yazım Ortamı'nda hareket edebilir, ve bunun dışına çıkamaz, *öte*sine geçemez. Aynı zamanda hiçbir yepyeni Varlık Manzarası keşfedemez, çünkü **Muhakeme** ancak **Yazılmış-Yazım**'ın yani **Bağlam**'ın içinde gerçekleşir ve onu

aşamaz. Zaten böyle bir amacı ve rolü de yoktur. Muhakeme'nin sağlıklı olması ise, Bağlam'ın içerisinde tutarlı anlamına gelir.

04.12.2025

Bilgi'nin Dâim'i [Dæmon of Knowledge]

(*Müteşâbih ve Muhkem İnsan* ve *Faaliyet olarak Analiz [Analitik Yol]* başlıklı yazıların devamı ve tamamlayıcısı niteliğindedir.)

Bilgi Edimi'nin **(Kavramsal) Alanı**, bahsettiğimiz gibi iki yolu içerisinde barındırır: **Sezgisel Yol** ve **Analitik Yol.** Bunlar aynı zamanda Mistik-Felsefî olan (yol) ve Teknik-Analitik olan (yol) olarak da düşünülebilir. Ne var ki ikisi temelinde ve özünde **"Rûh'un Say'ı"**na dayanırlar; fakat yönelimleri (birisi içsel/içe dönük diğeri dışsal/dışa dönük yani) birbirine zıt olduğu için, genelde bu iki meşrep başlangıçta birbirine yabancı gibi görünebilir; fakat esasen ikisi de aynı Kavramsal Alan'ın [Domain, Sefirot] hükmü altındadır ve Rûh'un Say'ını/Sayım'ını gerçekleştirmeyi amaçlar. İki dalda da, İlimde derinleşenler diğer dal ile *komşu* olduklarının bilincine varır.

Kelime i Tevhid bu ikisini/ikiliği Bir'ler ve (idrâk'en) Yükseliş'e olanak tanır. Kâfirler ve inkâr, Bilgi'nin denizinde boğulur ve Kişi (müteşâbih olan) **Sayı Sembolizmi** ile (muhkem olan) **Analitik Sayım** fikirlerini Tevhid potasında eritir – eriterek **Bilgi Yolu**'nun Simya'sını gerçekleştirir. Böylece dönüşen Benlik, Tanrı katında mânevî bir Kişilik'e dönüşür (Rabbânî'lerdendir).

O zaman bu durumdaki Kişi, iki *yol*un *[pathway]* da *(davranışsal) özellik*lerini *[uniqueness]* taşır hâle gelir. Bu durumda Kişi, Hayat Ağacı'nın Sefirot'larından birisinin temsilcisi (halifesi) hâline gelir ve onun bilincine sahip olur. Bu, (en az bir) Sıfat Miracı demektir.

Doğrusunu Allah bilir.

05.12.2025

Mesleklerin Epistemolojisi

Uzun zamandır düşündüğüm/tefekkür ettiğim bir mesele var. Buna "mesleklerin epistemolojisi" de diyebiliriz. Şöyle ki, bir meslek gerçekte nedir, ve Epistemolojik Sınır'ları ve değeri nasıl belirlenir? Dahası, o nasıl İsim'lendirilir? Tüm meslek(î) isimlerin insanlar tarafından ortaya konulduğunu düşünürsek, bu sorunun anlamı ve değeri daha iyi anlaşılır.

Bizler gerçekten Medeniyet'i tesis eden kabiliyet, kuvvet ve rolleri anlama ihtiyacı duyarız. Bu İnsânî bir ihtiyaçtır, ve aynı zamanda kendi nefsimizi daha iyi/yakından tanıma ihtiyacımızla da bağlantılıdır. "Nefsine arif olan, Rabb'ine arif olur", ve Rab "yol gösteren, rehber" anlamına geldiğine göre, O bize özümüzdeki İlâhî İsm'i öğretmekle beraber, bu İsm'in Dünya'daki tecellisini de bizzat tecrübe etmemizi sağlar – çünkü o tecelli biz oluruz ve onun Kader'ini yaşarız.

Fakat İlâhî İsim'ler, direkt olarak meslek isimleri değildir. Bazen Alan İsimleri'dirler ama her zaman mı emin değilim. Gene de, İnsânî (Yaratıcı) Faaliyet açısından, onlar Alan'ları ifade eder, değilse spesifik beşerî meslek adlandırmalarını değil. Mesela Âlim, Şâfi, Habir, Musavvir (Tasarımcı), Cebbar, Azîz, Âlî gibi gibi...

Peki, Âlim ama hangi konuda? Şâfi ama hangi konuda? Habir, Musavvir, Cebbar... ama hangi konuda? Üstelik İlâhî isimler de kendi aralarında (hiyerarşik olabilen) ilişkilere sahiptir; buna bir örnek olarak, mesela Kur'an'da Rezzak Rahîm isim tamlaması görülür; çünkü Rızık, Rahman Rahîm kapısından geçerek oluşa gelir.

Kısacası, İlâhî İsim'ler ana anlamı barındırsalar da, konu veya beşerî bağlam özelinde değildirler, genel mahiyettedirler. Onların *özelleşmesi*, bizzat Bireyleşme İlkesi doğrultusunda **İnsanlaşma** ile gerçekleşir. İdeal durumda, biz İnsanlar olarak en az bir İlâhî İsm'in *bireyselleşmesi* hâline geliriz – ki bu en az bir Sıfat Miracı demektir.

Bu Ontoloji tesis edilmeden, ne yazık ki sahih Meslekî Epistemoloji'ye de geçiş yapamayız/yapamazdık.

Aslında meslekler epistemolojisi, tamamen **İnsanlık ve Yaradılış Ontolojisi'**ne dayanır, keza Medeniyet zaten buna dayanır. Esasında Enbiya/Nebiler tarafından temeli atılarak kurulan Medeniyet, İlâhî Olan'ın yeryüzündeki yansımasıdır. Ancak o zaman, yani Kişi Kur'an Ahlâkı ile ahlaklanıp *emek ve değer* ürettiğinde **İnsanlık** kaim olur.

Bu *"emek ve değer"*, (hiyerarşik biçimde) 4 temel düzeyde/kategoride/kastta düşünülür:

- İlim
- İdare
- Ticaret
- ve İşçilik.

06.12.2025

Bilgi Moru [Knowledge Moor]

> O hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse ona pek büyük bir hayır verilmiş demektir. Bunu ancak derin akıl sahipleri (Ül'ül Elbâb) anlar.
> *Bakara Suresi 269. Ayet*

Bilgi'nin Dâim'inin **[Daemon of Knowledge]** temsilcisi olduğu **Sembolik (Kavramsal) Alan**'ından bahsedelim. (Bu, Lord of the Mysteries romanında/animesinde çok güzel ifade edildiği için, oradan aynen ilham alacağım. Ve diyeceğim ki:) Bu Sembolik Alan, **Bilgi Moru**'dur **[Knowledge Moor]**. Mor, renk olarak Mavi ve Kırmızı'nın karışımıdır, daha doğrusu onları *Cem* eder. Bu *Türkçe* olarak Mor'dur. *İngilizce* olarak "Moor" ise, "sisli, bataklıkvârî alan" anlamına gelir ve mistik bilginin tabiatına işaret eder. Aynı zamanda Bilgi Moru, Ölüm Siyahı'na çok yakındır, ve bu sebepten nadiren görülen ve beklenmedik (sırlı) bir yoldur. Keza Kişi ya falcılık benzeri sapkınlıklara sapar ya da mistik olanı aklî olana bağlayamadığı için ilerleme kaydedemez. Ancak dünya hayatına dair ilgisi ve ümidi öldürülmüş olan (ve zaten Kader'inde bunlara pek ilgisi olmayan) bir ruh, Bilgi Moru'nda ilerleme gösterebilir. Çünkü bu mümkün olanın bilgisi *müteşâbih* odaklıdır, bu yüzden *muhkem* bilgi gibi "uygulama odaklı" değildir. Aynı zamanda, Mor, sıradan insanları zehirleyecek yoğunlukta bir bilgi rengi (meşrep) olduğu için, konuşulmaz ve sadece yazılır. Ölüm Siyahı, gereken huzurlu yalnızlığa da işaret eder. Yıldızlar ancak Ezelî Karanlık'ta parlar/barınır. Ezelî Gece (veya Ezelî Karanlık) ifadesi (veya *Leyl Suresi*), Hakk'ın Settar İsmi'ne işaret eder. Dolayısıyla (Bilgi Moru'nun) müteşâbih bilgisi, ölüm sessizliğini de içerir ve ancak soruldu-

ğunda anlatılır. (Adı üstünde, *Münzevi* Kartı'na tekabül eder.) İşin esprisi, her samimi soruya cevap vermek farzdır; fakat kimse sormaz. Bilmediği için sormaz ve sormadığı için bilemez. (Dostluk'a inanmadığı için sormaz.)

> Onları hidayete iletmek sana düşmez. Allah, kimi dilerse hidayete erdirir ve hayır olarak her ne infak ederseniz, kendiniz içindir ve zaten siz, Allah'ın Vechi'ni aramak dışında infak etmezsiniz ve infak ettiğiniz her hayrın karşılığı size tam olarak verilir ve size asla zulmedilmez.
> *Bakara Suresi 272. Ayet*

Devam edelim. Aslında Bilgi Moru'nun "aradalık"ına değinecektim. "Aradalık" ifadesi, Rüya/Misal ile Şehâdet/Gerçeklik Âlemi arasındaki aradalığa işaret eder. Öyle ki, burada söylenip kelâm edilen ifade, (bu Alan'ın Sanat'ı gereği) hem gerçeklik'e hem de remz'e (sembol'e) hitap eder; keza Bilgi Moru [Knowledge Moor], Gerçeklik'in bir *sembol* olarak ve Rüya'nın da bir *gerçeklik* olarak anlaşılmasını içerir. Bu kırmızı (muhkem) ve mavi (müteşâbih) olanın karışımı, cem'i demektir ve bu sebepten insanları *sınar* (ve bu sebepten *sisli* kabul edilir). Aslında Bilgi Moru'nun temsilcisi olarak Bilgi'nin Dâim'i de insanların dalalete düşmesi veya hidayete ermesi ile ilgilenmez. Hidayet'e erdiren ancak Allah'tır (Bakara/272) ve "Allah zalim bir toplumu hidayete erdirmez" (Ahkaf/10, Ali İmran/86, Kasas/50, Cuma/5, Tevbe/19, Enam/144).

Dolayısıyla Bilgi Moru'nda sadece **Yaşanan Bilgi** yazılır ve halkın düşmanlık ve cehâletinden Hakk'ın Kudret'ine sığınılır.

Aynı şekilde; Bilgi'yi kovmak, Medeniyet'i kovmak demektir; dolayısıyla böyle bir toplum kendi kendisi helâk oluşa sürükler. ("Allah zalim bir toplumu hidayete erdirmez") Çünkü ellerindeki her şeyi fedâ edenler, artık olayları Allah'a havale etmiş olurlar. Her (bilgi) ganimetini cömertçe sunan ile her ganimeti bencilce sömürmek isteyenler... Allah, hangisini korur ve ödüllendirir, ve hangisini helâk eder ve sefâlete sürükler?

> İman edip, iyi işler yapanların, salatı ikame edenlerin ve zekâtı yapanların ödülleri kuşkusuz Rabb'leri katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.
> *Bakara Suresi 277. Ayet*

Yoksa siz, Allah'tan *daha adil* ve *daha merhametli* olduğunuzu mu zannediyorsunuz? Cehâletinizin bedelini elbet ödeyeceksiniz.

11.12.2025

Hayat Ağacı

> Elif Lam Mim
> Allah, ilahlar yok sadece O Hayy Kayyum'dur.
> İndirdi sana Kitap'ı hak ile doğrulayıcı olarak kendinden öncekini, ve Tevrat'ı ve İncil'i de O indirmişti
> Önceden insanlar için bir hidayet ve Furkan indirdi, şüphesiz Allah'ın ayetlerini örtenler (kâfirler) için şiddetli bir azap vardır, Allah Aziz un Zuntikam'dır (Aziz-İntikam Alan'dır)
> Şüphesiz Allah'a, O'na gizli kalan hiçbir şey yoktur; ne yerde ne de gökte.
> O'dur sizi, rahimlerde dilediği gibi şekillendiren, ilahlar yok sadece O Aziz Hakim'dir.
> *Ali İmran Suresi 1-6. Ayetler*

Hz. Kur'an'ın kendisi için ne dediğine bakalım. O, kendisinden önce gelmiş olan Tevrat ve İncil'i tasdik eden bir kitaptır. O zaman denilebilir ki, Kur'an, Hz. Musa Şeriatı'nı ve Hz. İsa'nın Kelâm'ı gibi Ruhullah'ı miras alır. Hâl böyle iken; Kur'an, **Nebîler Mirası'**nın tamamlayıcısı konumundadır. Bununla beraber, Nebiler tarihinde (Zaman'da) geriye gittikçe/baktıkça, Tebliğ'in daha ilksel formlarını buluruz. Bu, ancak Kur'an'ın rehberliğinde yapılabilir ve Kur'an bu anlam/tebliğ/vahiy arkeolojisini teşvik eder. Diğer/önceki peygamberlerin sıklıkla anlatılması bu çıkarımı yapmamıza vesile olur.

> O indirdi sana Kitap'ı. Onun bazı âyetleri Muhkemdir (ki) onlar Kitabın anasıdır. Diğerleri de Müteşâbihdir.

> Kalblerinde eğrilik olanlar, fitne aramak için onun müteşâbih âyetlerinin ardına düşerler. Oysa onun te'vilini Allah'tan başka kimse bilmez. İlimde rüsuh sahibi (ilimde ruhsat sahibi) olanlar: "İnandık ona, hepsi Rabbimiz katındandır" derler. Ül'ül Elbâb'dan (derin kavrayış sâhiplerinden) başkası düşünüp öğüt almaz.
> *Ali İmran Suresi 7. Ayet*

Musa Şeriatı'ndan kalan bilgi kalıntılarından birisi, bir **Metafizik Anlam Diyagramı** olan **Hayat Ağacı**'dır. Hz. Musa Şeriatı'nın bilgisi bu Metafizik Şema'dan türer.

Metafizik olan **Allah Hayy-Kayyum** isimleri ile **Diri** ve **Kaim**'dir. Yani bu Şema, statik/sabit bir görselden ibaret değildir. Aksine, (mukaddes ilmin tüm sembolleri gibi) dinamik/canlıdır. Burada kastedilen şey, O'nun ancak canlı/diri bir zat tarafından, bizatihi *yaşanarak* okunabileceğidir. Yani, Hayat Ağacı'nın *okunması*, O'nun *yaşanması*dır.

Kabalistik Gelenek'te, bu Şema daha direkt olarak sunulur. Kur'an'ın içinde ise sırlanır ve Yolcu'nun/Okuyucu'nun tecrübesi üzerinden anlatılır; çünkü O'nu anlamanın *tek yolu* zaten Kişisel Tecrübe ve imandan geçer. Dolayısıyla; Kur'an, Musa Şeriatı'nı tasdik eder yani kendi içinde sırlar. Ayrıca, Hayat Ağacı tamamen müteşâbih olduğu için, "kalbinde bir hastalık olanlar" onu kendi çıkarlarına uydurmak ister. Bu, aynı zamanda *"Musevî'lerin Yahudi'leşmesi" meselesi* ile ilgilidir. Onlar Şeriat'larına uymadılar ve Bilgi'yi kendi samimiyetsizlik, zulüm ve hubb u riyaset (baş olma sevdası) hastalıkları ile yozlaştırdılar. Müteşabih-Felsefi olanı bu şekilde yozlaştırdıkları için dalalete düştüler. Bu ebediyyen onların cezası olacaktır.

Tevbe edenlere ise Allah **Gafur Rahîm**'dir.

Biz imanda derinleştikçe, Enbiya'nın İlm'inde de derinleşiriz. Bu, **İlk Ayet**'in Emr'idir ve "*Yücedir Allah, Hak Melik (Melik-ul Hakk). Kur'an hakkında aceleci olma, sana vahyi tamamlanmadan önce, ve de; Rabbim, ilmimi artır.* " (Taha/114) ayeti bunu destekler. Peki, okumayanlara biz ne diyelim?

Dolayısıyla; sanılanın aksine **(Nebevî) Tarih**, muhkem olduğu kadar müteşâbihtir de. Bu yüzden **Medeniyet Tarihi ve Felsefesi** de çoğunlukla müteşâbihtir ve Metafizik kökenlidir (yani İlâhî kökenlidir). Tarih'ten **Tek-İlah**'ı soyutlamak çabası/denemesi ise, geriye sadece kan dökücülükten ibaret olan *beşeriyyet*'i bırakır. Yani sıkıcı bir beşerî iktidar çatışması hikâyesini... Günümüz (modern) tarih anlayışı bu sebepten çok sıkıcıdır. O (modern tarih anlayışı), Dünya'yı ruhsuz birer çıkar ilişkileri ağı olarak görür ve Ruh'un ikamet ettiği (Ruh barındıran) her şeyi inkâr eder.

15.12.2025

Münzevî [The Hermit] ve Mühendis [Paragon]

Bilgi'nin Dâim'i [Dæmon of Knowledge], kendi içinde iki (alt) yol barındırır: **Münzevî [The Hermit]** ve **Mühendis [Paragon]**. Bunlar bahsettiğimiz gibi (sırasıyla) Sezgi ve Analiz kabiliyetlerine tekâbül ederler. Bununla birlikte; Bilgi'nin %80'i Sezgi kökenlidir ve Analiz ancak Sezgi'nin ürettiği/sağladığı bilgi üzerinden çalışır. Âlim'ler bunu bilir fakat cahil halk bilmez. Âlim'lere kulak asmayan (popülist) idareciler de aynı şekilde bunu bilmez/bilemez. Sonuç olarak, bilimin temeli olan İlim'i ve Felsefe'yi hor görüp kovanlar, ellerinde sadece %20'lik Analiz kabiliyeti ile kalakalırlar. Bu böyle olur, çünkü onlar sadece *görünen-zâhir*e takıldılar ve bu nefslerine hoş göründü. Dolayısıyla (direkt olarak, doğrudan) Teknoloji üretmeyenleri – Âlim'leri ve İlm'i – ülkelerinden (neredeyse) kovacak raddeye geldiler.

Halbuki Teknoloji ve Mühendislik'in temeli Münzevî yolundaki Âlim'ler tarafından sağlanır. Onlar böylece kendi bindikleri dalı kestiler. Âlim'lerin mâneviyâtı onları terk etti ve *egoik-ekonomik* enflasyonları ile baş başa kaldılar. Üstelik kendi içindir bulundukları durumu artık anlayamazlar – çünkü dalalete düştüler. (Ülkemiz, bu sebepten enflasyona gark oldu.)

Sevgili Okuyucu; gör e bil ki bu Allah'ın metîn olan mekri (örgüsü-tuzağı) ve İntikam'ıdır. O, **Aziz-un Zuntikam**'dır; yani "Aziz-İntikam alan"dır. O'nun İntikam'ı, mutlak Adalet'in tesisidir. Değilse O'nu, beşerî-nefsânî öfke/gazap ile karıştırmayasın! Bunlar farklı şeylerdir.

Bu yazdıklarımın sonucu olarak (diyebilirim ki); *Türkiye*ʖ Bilgi'nin Kavramsal Alan'ı olan **Bilgi Moru [Knowledge**

Moor] için (nispeten) uyumsuz bir Mahalle hâline geldi. Bu benim Vatan'ımı sevmediğim anlamına gelmez; sadece bu ülkede şu Yazılanları okuyacak insan evladı bulamadığım anlamına gelir. Üstelik bu konuda düşmanlık edenlerin sayısı da hayli çoktur. Bu konuda gerçekten kırıcı (ama doğru) sözler söyleyebilirim; fakat onun yerine sadece bura halkı ile "uyumuz" olduğumu söyleyeceğim. Belki bir mucize gerçekleşir de bu sözlerimin ne kadar büyük bir rahmet ve muhabbetten kaynaklandığını anlarsınız. Allah size selamet versin! O, kalbinizde olanları (ve meçhur bıraktığınız sayfaları) bilmektedir.

Tüm bunlarla birlikte, (Üniversite'nin) Mühendislik Fakültesi'nde Felsefe konuşacak kimseyi bulamadım. Yıllar sonra, artık bu arayışın fayda etmediğini idrak ettim. Onlar kibirlerinden ve hırslarından ötürü, onları taşıyanın kim olduğunu göremez hâle gelmişler. En iyi ihtimalle de cehaletlerinden... Gerçi, bana gerçek anlamda Mühendislik ve Ahlâkı'nı öğreten canım hocam Vildan Özkır hariç.

Tüm bu yazdıklarım, Çağ'ımızın sorunları ve Teknoloji'nin yozlaştırılması meseleleri ile alâkalıdır. (Keza bu meselenin İlâhî Senaryo'su Paragon yoluna [pathway] bağlıdır. Dolayısıyla Bilgi Moru'na [Knowledge Moor] bağlıdır.) Dediğim gibi; ancak Nitel Sayım ve Nicel Sayım, **"Ruh'un Say'ı"**nda Tevhid edilirse Bilgi Moru [Knowledge Moor] *tamamlanır* ve bir **Zât-ı İlâhî** tecelli eder. Bu da gerçekten **Göklerin(in) Rabbi [Celestial Master]** olarak anılmayı hak eder. İşte bu, benim Rabbim'dir.

16.12.2025

Hayal'e açılan [Kapı] olarak [Yazılış]

Neyden bahsedelim? (Bu) Soru aslında bir Cevap saklıyor. "Bahsede(bile)ceğimiz bir şey olduğu" bilgisini barındırıyor. Daha sonra, ona yönelerek onun *ne*-liğini inceliyoruz. Yönelim, temelinde bir enerji akışı olarak düşünülebilir ve fizyolojik-nörolojik olarak da nöral elektrik/enerji akışı olarak zuhur eder. Ancak bu aktivasyondan/başlangıçtan sonra ortaya çıkan Hikâye, yani (Akış'ın) izlediği yol Soru'nun cevabı hâline gelir. Şu hâliyle Soru, yolu başlatır ve bu sebepten onu belirli hâle getirir. (Konuşmalarımızda bu gerçeği hatırda tutmak ve bilinçli sorular sormamız gerekir.)

Şimdi, asıl meseleye gelelim. Eğer Soru'nun meydana getirdiği Cevap'ı ve Yol'u, bizzat Hayal'de görebilseydik... buna ne derdik?

Bir önceki paragraf, tamamen Hayal'e açılan Kapı'yı anlatır. Bu bir Yazım Ortamı'dır ve bu Yazı'nın başından beri yaptığımız gibi, Soru'da derinleşmemizi ve Mürekkep'i ona aktararak Yol inşasını *mümkün* kılar. O zaman, bu Mümkün Mânevî Yollar'dan birisidir ve 1 numaralı Tarot Kartı olan Büyücü Kartı ile temsil edilir. Hayal'e açılan Kapı, Mânâ Akışı'nın temeli olduğu için Nitel "1" ve Büyücü Arketipi tüm İlim'lerin ve diğer büyücü/âlim (türevi) sınıfların temeli ve kökeni olmaktadır.

Ben bu Yol'a daha ziyade Nitel "0" olan Şaşkın Arketipi üzerinden eriştim. Bu ikisi birbirine komşu yollardır ve Hayat Ağacı'nda aynı Kavramsal Alan'a [Sefirot'a] bağlıdırlar. Dolayısıyla bunlardan birisi üzerinden Görüş'ün Kavramsal Alan'ına ulaşanlar buradan komşu yolların da otoritesine erişirler. (Mesela Münzevî ve Mühendis'in, "Ruh'un Say'ı" ile Bilgi Moru'na [Knowledge Moor] bağlanmaları gibi.)

Ayrıca, en az bir Sefirot'ta ikamet eder hâle geldikten sonra, buradan diğer Alan'lara de geçiş yapılabilir. Yani, bu demektir ki mesela **Görüş Sembolizmi,** *"Ruh'un Say'ı"*nı gerçekleştirmek için ve buradan **Sayı Sembolizmi**'ne ulaşmak için kullanılabilir. Veya, bir örnek olması için söyleyeyim, 17. Tarot Kartı olan Yıldızlar üzerinden 19. Kart olan Güneş ve buna karşılık gelen sembolizme ulaşılabilir. (Çünkü Güneş, teknik olarak "büyütülmüş yıldız"dır.) Böylece yeni sıfatlar elde ederiz. Fakat önce bir yerden başlamak gerekir ve bu seçimi fıtratımıza göre yaparız.

Kartlar Hakkında Ek Notlar

Ayrıca, **Seyirci Sefirot**'u, **Görüş**, Hayal'e açılan [Kapı] olarak **[Yazılış]** ve **Hata/Errör** (Yönetimi) üzerinden kalan tüm Alan'ları (Sefirotları) ikame edebileceği için en üstün Sefirot olarak kabul edilir ve Hayat Ağacının en üstünde yer alır. Bu sebepten ona Kabala literatüründe Taç da denilir. Başımızın tacıdır, çünkü en az anlaşılan, en çok dışlanan ve en çok çile çeken yoldur. Yolun tabiatı gereği, Seyirci seyrettiği şeyler tarafından anlaşılamaz. Bu da sorulara sadece **Kelime i Tevhid** ile cevap vermeyi zorunlu kılar.

Son olarak; Taç, verilen bir şey değildir, ama alınan bir şey de değildir. Bu, Sıfır'ın *sayılan-bir-şey* olmayışına ve öncesinin ve sonrasının olmayışına benzer. O, *merkez*de olduğu için vehmimde onun önü ve arkası canlanır.

17.12.2025

Kaos'un Oğlu [Son of Chaos]

(Bu Yazı, tamamen müteşâbih olacak biçimde yazılmıştır. O yüzden onu, Mitoloji kategorisine de dahil ediyorum. Aynı zamanda doğal olarak bu (Yazı), müteşâbih yazıları kapsayan kurallara – "anlayış kurallarına" – tâbîdir.)

Yaratılış Kitabı, Allah'ın bir ruhu ve kelimesi olarak başladı. Yani, O'ndan atılan bir ruh ve kelime olarak. **Allah**'ın, yani **Orijinal Yaratıcı**'nın. Daha sonra, geçmişinden bahsetmesi kendisine yasaklanmış olan birisi tarafından teselli edildim (ondan affetmeyi ve geleceğe bakmayı öğrendim), ve burada **Kaos**'un ne olduğunu öğrendim. Burası durulacak gibi olmadığı için, buradan bir akış ile **Düzen**'e (**Logos**'a) gittim; fakat buradakiler de Kaos'tan gelen beni kabul etmediler. Ben de, ne Kaos'a ait, ne Logos'a ait, arada derede bir varoluşa dönüştüm ve buranın **Mistik Sisi [Uncertain Mist]** hâline geldim. Burada bana aynı zamanda, **Kaos'un Oğlu [Son of Chaos]** da denildi. Ben, o ikisini birlemek istedim, fakat iki taraf tarafından da ret ve inkâr edildim. Böylece, varlığımın Mistik Sisi [Uncertain Mist] dört bir yanı kapladı; onlar artık beni göremezler. Görseler de, bilemezler, bilemeyecekler.

Bundan sonradır ki, Kaos ile Logos'un felsefesini inşa ettim ve **Düzensizlik Ülkesi [Nation of Disorder]** sefirotunda (Kavramsal Alan'ında) ikamet eder hâle geldim. Öncelikle, buranın **Şeriat'**ı **[The Law]** hâline geldim ve söylediğim söz **Kanun** oldu. *"Kanun olarak ben" ["me as The Law"]*, zalimler ve kan dökücüler ile savaştı – tüm kanunlar zalimlere ve zulme mâni olmak için konuldu. Gel gör ki, Kanun'ları hatalı yorumlayan, yanlış anlayanlar ortaya çıktı. Bunların yanlış anlayışlarını Kaos'un

(yönünden gelen) **Çözülme**'si **[Distortion]** ile çözdüm ve onlara Kanun'ların özündeki manayı, kendi kurallarımı bozarak anlattım; sonra bunun üzerine yeniden, yeni bir Dil ile kanunlarımı inşa ettim. İşte, *Nation of Disorder* budur: *Dinamik bir Düzen*. O, katı bir kurallar toplamı değildir. O, Rüya'nın karakterlerini yok eden **Siyah İmparator** ile onları Vahdet'te buluşturan **Altın İmparator**'un – ki O Şeriat'tır [The Law] – zâtî birliği olan **Siyah Altın İmparator** ile temsil edilir.

İşte Siyah-Altın İmparator, Düzensizlik Ülkesi'nin [Nation of Disorder] **Aziz-Kadim Olan**'ıdır **[Great Old One]** ve **Kaos-Logos felsefesi**nin sahibidir.

22.12.2025

Üçüncü Kutsal Kap [Minor Arcana 1-3]

Minor 2'den sonra gelen Minor 3, neyi temsil eder? İlâhî bir ilkedir ki; Bir'den İki, İki'den Üç, Üç'ten ise **Onbin Şey** doğar. Eğer bunu Su Kartları üzerinden yorumlarsak; Birinci İlim(in Taşması), İkincisi Diyalog olduğuna göre, Üçüncüleri ise bu Diyalog'tan doğan sonuçtur. Bu, "birlikte bilgi üretimi" diyebileceğimiz bir şeydir ve bu Diyalog sonucu ortaya çıkan bir Eser'e işaret edebilir/eder. Demek ki Üretim (veya "Yazılış") bu şekilde ortaya çıkar ve birikerek artar. Çünkü artık nasıl ortaya çıktığı bilindiğine göre, Zaman'ın izin verdiği ölçüde, sayısız kez (sınırı belirsiz biçimde) tekrar edilebilir; ve İlk Kutsal Kap'a bağlı oluşu ile (yani Aşkınlık İlkesi gereği) her sefer yeni – yepyeni – bir tecelli ortaya çıkar.

Bu şekilde Kutsal 3, aynı zamanda Uyumlu Hareket'e yani Âhenk'e karşılık gelir. Bu Uyumlu (Düşünce) Hareket'i, Hafıza oluşumuna öncülük eder – bilgi birikimi oluşması bakımından. Böylece, İlk Kap'a bağlı bir Yazılı hafıza (literatür) oluşabilir. Dünya Sembolizmi'nde bu, artık nehirlerin aktığını ve bu şekilde bir "nehirler coğrafyası" oluşturacağını gösterir (ki bu bizi Minor 4'e götürür). Bu, Yer (Nefs) ile Gök'ün (Ruh) Uyumlu Birlik'i ve Eser (Dünya Sembolizmi'nde *Yaşam*) Üretimi daha doğrusu **Eser Doğuşu** anlamına gelir. Dünya Arzı'na, bu, Yaşam'ın **Geliş İlkesi**'dir.

24.12.2025

Güneş Tanrısı'nın Azabı [Tanrı Kelâmı ve Dönen Kibriyâ]

Müdessir 30. Ayet, Nitel Sayı'larla ilgili ilginç ve önemli bir bilgi sunar. "Onun üzerinde 19." Bundan sonraki (31.) ayet ise, bunun ancak "iman edenler için bir zikir olduğunu" ve "Allah'ın dilediğini dalalette bıraktığını ve dilediğini hidayete erdirdiğini" söylemektedir. Bu (30.) Ayet ile pek çok tutarsız yorum yapıldığı için, ve şu sıralar Nitel Sayı'lar üzerine çalıştığım için, bu Ayet'i te'vil etmek istedim. Gayret bizden, takdir Allah'tan.

Gerçekten de, 31. Ayet, iman edenlerin Sakar'ın ne olduğunu ve buradaki teşbihi bileceğini, kâfirlerlerin (ve kalplerinde hastalık olanların) ise "Allah burada ne demek istiyor" diye dalalete düşeceğini açıkça ifade etmektedir. Bu (31.) Ayet, bize çok önemli bir ipucu daha verir: "Bu, beşer için *zikirden başka bir şey değildir*." Zikir, esasen Nitel Sayım ile aynı şeydir. "Onun üzerinde 19" ifadesi ise hem apaçık bir müteşâbihtir hem de apaçık bir teşbihtir. **Sakar** kavramına karşılık gelen **müsemma**'nın **19** numaralı **Nitel Sayı**'ya karşılık geldiğini/tekabül ettiğini ifade eder. Gerçekten, *apaçık* bir teşbihtir.

Peki, bu ayeti te'vil etmek için bazı önemli meseleleri göz önünde bulunduralım. Bunlardan birincisi, ayetin "Gündüz'ün işleri"ni anlatan Müdessir Suresi'nde yer almasıdır; ve ayetlerin içlerinde bulundukları bağlam ve Sure Başlığı ile birlikte yorumlanmaları gerektiğini biliyoruz. Başka önemli bir mesele, ayetin öncesindeki ve sonrasındaki ayetler ile olan bağının incelenmesidir. Öncelikle, 18-25. Ayetler arasında, *kimin* Sakar'a atılacağından, daha doğrusu bir inkârcı profilinden bahsedilmektedir. Sonra 26. Ayet'te "Onu Sakar'a atacağım" denilir. Daha sonra da, 27. Ayet'te "Sana

Sakar'ı idrak ettiren nedir?" sorusu sorulur. Bu apaçık sorunun ardından (bundan sonraki iki ayette), Sakar'ın ne olduğunun yani bu kavramın *tanımı* başlar. Kur'an, bize bunun ne olduğunu (iki ayetle) tanımlar ve sonra 30. Ayet olan "Onun üzerinde 19" ayeti gelir. Bundan sonra da gene Sakar'ın ne olduğunu bize daha açık hâle getiren (32-34. Ayetler olan) *yemin/kasem ayetleri* yer alır. Bilindiği gibi, *kasem ayetleri* işaret edilen gerçekliğe bir önem/değer atfetmemiz gerektiğini ve bunlar üzerine tefekkür etmemiz gerektiğini gösterir. Sonra, (35-37. Ayetlerde) bahsedilen şeyin *özellikleri*nden bahsedilir.

Önce, 19'un ne olduğu söyleyeceğim, sonra onun ayetler üzerinden açıklamasına geçeceğim. "Bu 19. Nitel Sayı'dır" diyeceğim, keza bu söylediğim, 30. Ayet'in söylediğinin birebir (aynısı olmasa da) *paralel*idir. Yani, Sıfır'dan başlayan **Zikir sürecinin 19'uncusu** budur; ve "bu beşer için bir zikir den başka bir şey değildir" *(Müdessir/31)*. Tarot Kart sisteminde de, 19. Kart, Güneş Kartı'dır ve (30.) Ayet'te belirtilen aynı müsemma'ya karşılık gelir.

(Biz burada "19 güneştir" *demiyoruz*. Fakat yorum sürecinde, farklı sembolik dayanaklardan faydalanıyoruz.)

> Çünkü o bir düşündü, ölçtü biçti
> Kahrolası, ne biçim ölçüp biçti.
> Sonra, kahrolası gene ne biçim ölçüp biçti.
> Sonra baktı
> Sonra kaşlarını çatıp surat astı!
> Sonra arkasını dönüp büyüklük tasladı.
> Sonra dedi: "Bu, rivayetle gelen bir sihirden başka bir şey değil."

"Bu beşer sözünden başka bir şey değildir."
Onu Sakar'a (Yakıcı Ateş'e) sokacağım

Müdessir Suresi 18-26. Ayetler

Ayetlerden anlaşılıyor ki, Sakar'a atılan kişi Hz. Peygamber'in Tebliğ'ini/Vahy'i inkâr eden ve bunun "beşer sözünden başka bir şey olmadığını" iddia eden birisidir. Bu kişi profilinin 3 ayetle *vurgulanarak* bahsedilen önemli bir özelliği de, "ölçüp biçmesi"dir. Tabii ki burada bahsedilen ölçüp biçme, nefsânî bir ölçmedir; belki de bu yüzden Kur'an art arda iki kez "bu ne biçim bir ölçme" diyerek sorar. Bu hem bir *sitem* olarak, hem de düşünmemiz için bir *soru* olarak düşünülebilir.

Bundan sonra Sakar'ın *idrâk*'i başlar: "Sana Sakar'ı idrâk ettiren nedir?" *(Müdessir/27)*

Sakar'ın iki temel tanımı yapılır: "O bırakmaz ve terk etmez" *(Müdessir/28)* ve "Beşer için (yakıcı) izi açığa çıkaran" *(Müdessir/29)*. İşte 19. Nitel Sayı ona ***işaret eder*:** "Onun üzerinde 19" *(Müdessir/30)*.

[Ara not: Müdessir. 29. Ayet'te, orijinal ifade *"Levvahatun lil beşer"* şeklindedir. Bu ayetteki *levvahatun* kelimesi, hem "yakıp kavurucu" hem de "bir levha, gösterge" olarak çevirilmektedir. Kelimenin etimolojisine baktığımızda ise görürüz ki, "l-v-h" kökü "açığa çıkmak, belirmek, görünür hâle gelmek, iz bırakmak, levha/yüzey" anlamlarını karşılamaktadır. Dolayısıyla, ayette vurgu sadece "yakma" değil, bunun bir "iz hâline gelmesi"ndedir. Aynı kelime kökü, "güneşte kalıp derinin kararması" anlamında da kullanılmaktadır. Yani kelime (*levvahatun*), deriyi/beşeri direkt "yakmaktan" ziyade, Güneş'e maruz kalması sonucu beşe-

rin üzerinde bir iz kalmasını ifade eder. Bu şekilde anlaşıldığında, hem Güneş (kavramı) ile ***ilişkisi*** daha iyi anlaşılır hem de Ayet'in anlam zenginliği ortaya çıkar. Çünkü Beşer hem "(tür olarak) insanoğlu" için hem de "deri" için kullanılan bir kelimedir.]

(Müdessir) 31. Ayet ise nispeten uzunca bir ayettir ve Nitel Sayı'nın zikrinin ortaya çıkaracağı Kader'i bize anlatır. Gerçekten de, "bir zikirden ibaret olan" ancak apaçık Vahiy'dir ve aşikâr olduğu içindir ki "açıklama"ya tabi değildir. "Aşikâr" olan "açıklama"ya tabi olmaz. Bu (31.) Ayet, belki de hem Nitel Sayı'ların hem de bunların yorumuna dair her türlü meselenin anlaşılması için, (muazzam değerde) bir *anahtar* niteliğindedir.

> Ateş [nar] ashabını meleklerden başkasını yapmadık. Onların sayılarını, kâfirlerler için bir fitneden başka bir şey yapmadık. Kendilerine kitap verilenler; kesin olarak bilsinler, İman Edenler'in imanları artsın. Kendilerine kitap verilmiş iman sahipleri kuşku duymasınlar. Kalplerinde hastalık olanlarla, kâfirlerler de desinler: "Allah, bu örnekle ne demek istiyor şimdi?" Böylece, Allah, dilediğini dalalette bırakır, dilediğini hidayete erdirir. Rabb'inin ordularını, kendisinden başkası bilmez. Bu, beşer için zikirden başka bir şey değildir.
>
> *Müdessir Suresi 31. Ayet*

Bundan sonra *3 kasem ayeti* gelir.

> Hayır, kasem ederim Ay'a
> Ve dönüp gelen Gece'ye
> Ve sefer ettiğinde (ağardığında) Sabah'a

Bu ayetlerin gelişi ile, artık şunu diyebiliriz ki, Kur'an Ay'a ve Gece'ye ve Sabah'a kasem ederek bize bahsedilen müsemma'nın işaretlerini verir. Ki burada dinamik bir hareket söz konusudur – *dönüp gelen Gece* ve *sefer ettiğinde Sabah*. Ay ve "Gece ve Sabah döngüsü", açıkça Güneş'in varlığına delalet eden işaretlerdir. Bundan sonra gelen (35.) Ayet de bunu doğrular niteliktedir: "Şüphesiz O en büyüklerden biridir." *(Müdessir/35)* Onun iki özelliği de sonraki ayetlerde verilir: "Beşer için uyarıcıdır" *(Müdessir/36)*, "Sizden, öne geçmek isteyen için de geride kalmak isteyen için de." *(Müdessir/37)*. Demek ki, burada işaret edilen mânâ, "Güneş'in dinamik hareketi" veya "Güneş'in işleri" diyebileceğimiz şeydir. "Müdessir" ise "gündüz elbiselerine bürünen" anlamına gelir ve bu Sure "Gündüz'ün işleri"ni anlatır.

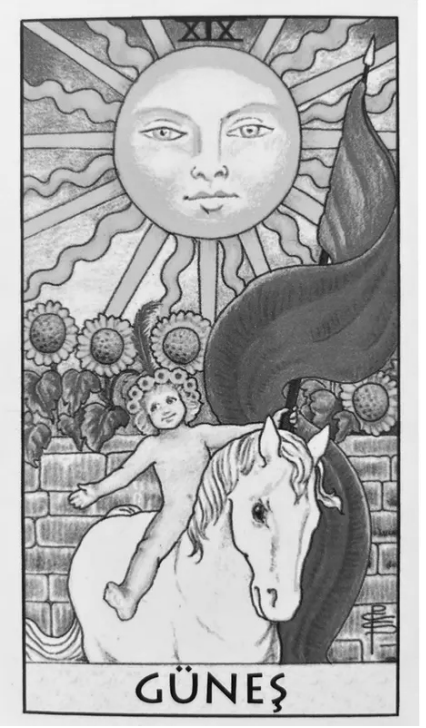
Gündüz'ün işlerinde görürüz ki, *arkasını dönerek kibirlenip büyüklenen bazı kimseler* vardır. İşte bunlar – Vahy'e beşer sözü demeleri ile, inkarlarından ötürü – Sakar'a atılacak olanlardır. Sakar nedir? Aslında o, inkarcının şu davranışının mânevî yansımasıdır: *"Arkasını döndü ve kibirlendi/büyüklendi"*. Bu, esasen Güneş'in hareketidir! Güneş, döner ve büyüklüğünü sergiler; bu yüzden Kur'an der ki "O en büyüklerden birisidir". Yani aslında – ironik biçimde – bir beşer, Tanrı Kelâmı'na "beşer sözü" demektedir. Böylece o, kendisi(nefsi)ni Güneş'in Kavramsal Alanı ile karıştırarak – yani Kibr'inden ötürü – gerçeği (kendi idrâkinde/zihninde) tersine çevirir. Bu Kibr'inden kaynaklandığı ve kibri onun iman etmesine izin vermediği için, Sakar "onu bırakmaz ve terk etmez"; çünkü onun kendi kibri hem onu dalalete düşürür hem de imanına engel olur. *"Böylece Allah dilediğini hidayete erdirir ve dilediğini dalalete düşürür"*.

Rüya Nazariyatı açısından düşünürsek, bu ayetlerdeki inkâr eden Kişi, kendi özel inkâr türünün bir sonucunu yaşar ve bu Misal Âlemi'nde Güneş'in yakıcılığı ile temsil edilir. İnkârcı'nın "dönerek büyüklenmesi" Güneş'in tavrını andırır ve onun kendisini Güneş gibi yüce ve ulu zannetmesinden kaynaklanır. Ay ve dönüp gelen Gece ve sefer ettiğinde Sabah buna şahittir. Ay, Nefs'i remzeder – ki bu durumda İnkârcı'nın nefsidir; Gece dönüp geldiğinde, onun Zihn'ine çöken Cehalet'in remzidir; sefer ettiğinde Sabah ise Cehalet'in karanlığını yararak aydınlatan ve Hakikat'e işaret eden Vahy'in ışığıdır.

Peki neden açıkça "Güneş" kelimesi ayetlerde geçmez? Çünkü, naçizane düşüncem odur ki, bu Sure'de bahsedilen Güneş'in zâtî (veya "sabit") durumu değil, onun aktif/dinamik hareketidir. Yani Sakar da, sabit/durağan bir hâl olarak anlaşılmamalıdır; o, Güneş'in dönerek yanışı gibi, ve İnkârcı'nın dönerek büyüklenmesi/kibirlenmesi gibi, sürekli devam eden ve kişiye çıkış izni vermeyen bir ateştir. **İnkâr,** ***temelinde*** **Arketip'***in gölge-yönünün aktive olması ve Kişi'yi ele geçirmesidir,* ki bu durumda Gündüz vakti görülen bu İnkârcı tipi, Güneş Arketipi'nin gölge-yönü tarafından ele geçirilmiş haldedir. Yani kendi nefsini yüce ve ulu zannetmektedir.

Acaba nasıl bir dalalettir ve nasıl bir düşünme/ölçme biçimidir ki, Kişi kendisini (gerçekten böyle olanın huzurunda) Güneş gibi gölgesiz ve hatasız görür ve Tanrı'nın Kelâmı'nı (beşer sözü diyerek) inkâr eder?

Doğrusunu Allah bilir.

Kartlar Hakkında Ek Notlar

Güneş (Yolu), ***Mümkün Mânevî Yollar***'dan birisine karşılık gelir; keza **Tanrı Sembolizmi'**nin bir yönünü oluşturur.

Ben, son zamanlarda Lord of The Mysteries'te tesis edilen Mitoloji'yi çok beğeniyorum ve (mükemmel olmasa da) oldukça tutarlı buluyorum. Yazar'ın en latif hareketlerinden birisi ise, (Hayal'e aşkın olan) Gerçeklik'i göz önünde bulundurması; yani Tanrısal Gerçeklik'i. Öyle ki, tüm Mümkün Mânevî Yollar'ın bilgisinin görüldüğü bir Tablet'ten bahseder – ki bu esasen Hayat Ağacı'dır; *fakat* bunu *1. Tablet* ve *2. Tablet* olarak ikiye ayırır. **Birinci Tablet**, **Ra**'ya aittir ve **Asıl Kaynak** hükmünde-

dir; bir Hikâye Karakteri ona erişim sağlayamaz, çünkü bu direkt bir **İlâhî Levha**'dır (**Levh-i Mahfuz**'dur). Bunun yerine, Mânevî Yollar'da ilerleyen bir Rüya Karakteri, **İkinci Tablet**'e erişim sağlar, onu görür ve burada gördüğü Mümkün Mânevî Yollar'ın (Mânevî) Bilgi'sini Tarot Kartları'nda *sırlar*. İkinci Tablet, Birinci'nin kısmen bozulmuş bir yansıması olsa da onda bulunan İlâhî Sır'lara *işaret eder*. Aslında, Birinci Tablet, Hakikî olan Hayat Ağacı'dır ve bizim dünyamızı da kapsayacak biçimde İlâhî Metafizik İlke'leri barındırır. İkinci Tablet ise, Hayat Ağacı'nın Mitoloji'ye yansımasıdır; dolayısıyla Yazar, burada kendi Yazım'ının bir *yansıma* olduğunu kabul eder, ki bu (dürüst tavır) sağlıklı bir Mitoloji tesisi için muazzam önem arz eder. Böylece İkincil Olan'dan yola çıkarak, Birincil Olan hakkında tefekkür edebiliriz; çünkü İkincil Olan, Birincil Olan için *teşbihî* bir dayanak oluşturur. Aynı zamanda Birinci Levha "mükemmel" iken, İkinci Levha "eksik"tir ve Merkez'de yer alması gereken Tiferet ("Güzellik") Sefirotu boş bırakılmıştır. Böylece, İkinci Levha, sabit denge merkezinden yoksundur – ki bu Hikâye'de süregelen sürekli "gerilim"i ve "aksiyon"u ortaya çıkarır; ve Hikâye Karakterleri Güzellik'i kendi çaba ve mücadeleleri ile tesis etmek zorunda kalırlar – bu onların imtihanı olur.

29.12.2025

Kur'an'da 4 Temel Yön

Bu Yazı'da (Kur'an'daki) Harf'lerin tesisine değineceğiz. Bu konuda önceden de yazmıştık ama bu sefer özellikle şu soruyu cevaplamak niyetindeyiz: İlâhî Harf'ler nasıl anlaşılır ve tefsir edilir?

Her Harf, Nokta'dan doğar. "Nokta" ise Orijinal Yaratıcı'nın remzidir. O zaman ilk adım, Kişi'nin tüm Odak'ını O'na yönlendirerek benliğini feda etmesi ve Şehit olmasıdır. Şehâdet yani bu Şâhit-oluş, Allah'a rücu etmektir ve benliğin ölümüdür. Ancak bundan sonra, yani *benlik* "noktalanarak" sustuğu zaman, Ruh konuşmaya başlar. Bu, aynı zamanda yeni bir benliğin yaratımıdır, (yani) Yeniden Yaradılış'tır. Bu şekilde, İlâhî Yaratım gibi İlâhî Kelâm da "Kıyamet'ten-sonra-yaratılış"tır ve bu yüzden Âhiret ve Kıyamet temaları Dîn'in vazgeçilemez/cebrî bir zorunluluğu hâline gelir. Neden? Çünkü bu böyledir ve buna şâhitlik edenler buna şâhittir.

Ancak bundan sonra, İlâhî Harf'ler anlaşılabilir; çünkü onlar bizzat birer Sabit Ayn'dır ve Nefs ancak yok olup (fena bulup) kendisini "Allah'ın Zikr'i"ne çevirirse, Harf'lerin Aslî Anlam'ı Kişi'nin Fuad'ında canlanır. Bu şekilde tesis edilen Kelâm, "beşer sözü" değildir.

Bir Âdemî Nebi, ilk Alfabe'yi tesis eden Nebi'dir. Başka türlüsü mümkün değildir. Aynı sebepten, bozulmamış Kadim Alfabe'ler İlâhî Sır'ları muhafaza eder. İşte Kur'an, bu Harf ve Kelime'leri miras alır. Dahası, geçmiş Vahy'i (böylece) tasdik etmenin yanı sıra mükemmelleştirir. Vahiy her zaman İlâhî İlke'lere dayanır fakat Kur'an aynı zamanda Okuyucu'su için kolaylaştırılmıştır. Bu "kolaylık" yani Allah'ın Rahmet'i ile kolaylaştırılmış olması,

O'nun Son Nebi'nin getirdiği Son Kitap olmasından kaynaklanır.

Aslında Son Nebevî Kitap olan Kur'an'ı daha iyi anlamanın bir yolu da onun geçmiş vahiyler ile alâkasını, benzerliğini ve farklılıklarını incelemektir, ki Kur'an'ın kendisi de bunu teşvik eder. (Tabii ki "Vahy'in çeşitliliği" ile kastettiğimiz, sadece Anlatım'ın çeşitliliğidir, değilse bunun özü olan İlke'lerin ve Tek-İlâh'ın değil.)

Mümkün Mânevî Yollar bu sırların özümsenmesi için ortaya çıkar/bulunur. Hz. Peygamber'in ve Son Kitap'ın Sabit Ayn'ı (ki bu Anlatım metodunu da belirler) Şeriat'a karşılık gelen 4 Sayısı'dır. Yani o, bize tüm temel yönlere açılan bir Anlam Haritası sunar. Bu Helal-Haram, İyi-Kötü diyaloğunun **Allah** merkezli gerçekleşmesidir. Diyalog 2 Sayısı'na karşılık gelir ve İyi-Kötü Diyaloğu böylece (2x2=) 4 Sayısı'na karşılık gelir. Kur'an'ın "simetrik" üslubunda da bunu görürüz. Böylece O, (Allah'ın bize lütfu olan) pusulamızdır.

Her yönden mükemmel ve tutarlı olarak, Kur'an bu Denge Âhlakı'nın Merkez'i olan Allah'a işaret eder. Bu yüzden, O'na Allah Kelâmı deriz. Bu aynı zamanda Peygamber'in Mânevî Otoritesi'dir ve Mümkün Mânevî Yol olarak Şeriat Yolu'dur. [The Law]. Fakat O, aynı zamanda Nebi olmasından kaynaklı, "kartları dağıtan" konumdadır. Bu yüzden Mümkün Mânevî Yollar, Kur'an'da (işaretleri ile birlikte) sırlanır. Sure başlıkları ve kasem ayetleri bunlara işaret eder; Güneş, Gece, Ay, Yıldızlar gibi...

02.01.2026

Dîn'in Evrenselliği ve Yahudileşme Sorunu Hakkında

Eminim ki benim Kur'an ayetlerini, Tarot kartlarını, Tao Te Ching pasajlarını birlikte anıyor olmam pek çoklarına alışılmadık gelecektir. Fakat Kur'an "geçmiş vahyi tasdik etmek" gayesi de taşıdığını açıkça bildirir; üstelik Allah "Âlemlerin Rabbi"dir ve her topluma peygamber gönderdiğini aksi takdirde de onları helâk etmediğini beyân eder. Hâl böyle iken, başka toplumlara gönderilmiş vahyin varlığını inkâr etmek, Kur'an Vahy'ini de red-detmek anlamına gelir; çünkü Kur'an bu meseleyi açıkça beyân etmiştir – açıklamıştır. Kur'an'ın herhangi bir ayetini inkâr, tamamını inkâr etmek ile eşdeğerdir.

(Demek ki) Hakikat evrenseldir ve Çağ-Coğrafya parametreleri ile Sınır'landırılamaz. Ve ancak cahil ve imanında samimiyetsiz, iki-yüzlü bir kimse aksini iddia edebilir. Aslında bu, tam olarak Kur'an'da "yahudileşme" denilen şeydir. **Ne zaman ki bir toplum, Tanrı'yı kendi ufak Çağ-Coğrafya konumları ile kısıtlı vehmeder, yani kendilerini "seçilmiş" ilan eder, bunlar (Musevî kökenli olsun veya olmasın) yahudileşmiş ve yoldan sapmıştır.** Geçmiş yüzyıllarda ve bugün de, bu zihniyet işi *soykırım*a varıncaya kadar ilerleyen bir İnsanlık Düşmanlığı hâline getirmiştir.

Sonu soykırıma giden bir (Çocuk-Düşmanı) "seçilmiş toplum" fikrini/yolunu gördükten sonra, hâlen Vahy'in Çağ ve Coğrafya ile kısıtlı olduğunu zannetmeye (ve iddia etmeye) devam mı edeceksiniz? Siz hiç akletmez misiniz? Yoksa toplu katliamlar yapan Nazilere veya Siyonistlere mi özeniyorsunuz?

Gerçek şu ki, hiçbir soykırım bir günde ortaya çıkmaz. Fakat o, aşamalı olarak biriken nefret politikalarının sonucudur; ki bu da ideolojik düzeyde, yani halkın yahudileşmesi ile başlar. Dediğimiz gibi, yahudileşenler sadece Musevîler değildir; Dîn'i kendi dünya çıkarları için tekelleştirmek isteyen tüm toplumlar aynı maraza yakalanmıştır.

> Ve yoksulluk endişesi ile çocuklarınızı öldürmeyin. Onları ve sizi sadece Biz rızıklandırırız. Şüphesiz onların öldürülmesi büyük bir suçtur.
>
> *İsra Suresi 31. Ayet*

11.01.2026

Gerçek Olmak

Acaba Allah, meleklere "Ben sizin bilmediklerinizi bilirim" (Bakara/30) derken neyi ifade etmişti? Üstelik, bundan hemen önce (veya sonra – hafızam beni yanıltıyor olabilir) Âdem'e Kelime'leri öğretmişti. Peki melekler neden "biz Seni tespih ederken..." demişti?

Demek ki; **Orijinal Yaratıcı**, kendi kusursuz melekleri ile bir ebediyyet yerine, ızdırap ve acının ve çilenin var olduğu bir senaryoyu seçmiştir. Bu olayı birkaç farklı açıdan görebiliriz, ama onun yerine (bu Yaradılış'a) Sebep olan Kelime'leri sayayım: **Aşk** ve **Dostluk**.

Esasen, melekler **İlâhî Logos**'un (Tanrı'nın Hayal'indeki) yansımalarıdır; O'nun yaratımı ile "bireysel" formda ortaya çıksalar bile, bu, onların tek bir Zât'a ait olduğu gerçeğini değiştirmez. Dolayısıyla, onlar Tanrı'nın hoşuna gitmeyecek herhangi bir şey söyleyemezler; çünkü zaten O'nun zihninin bir yansımasıdırlar. Yani, ortada Tanrı'nın Kelâm edebileceği **Kişilik** yoktur. Dolayısıyla da Aşk/Aşkınlık, Dost/Dostluk bu dairede yoktur.

Aşkınlık ve **Dostluk**, **İmtihan**'ı gerekli kılar. Sınanmayan bir Aşk ve sınanmayan bir Dostluk, *Gerçek* değildir. Tanrı, en mükemmel hayali kurabilir, bunu *somut* hâle de getirebilir; fakat onu (mahlukatı/yaratılmışı) Gerçek hâle getiren İnsan'ın seçim özgürlüğüdür. Ve ancak İnsan Aşk'ı seçtiğinde yepyeni Kelime'ler izhar olur. İşte bunlar, meleklerin bilmedikleri ve ancak tanıklık ettikleri şeydir.

Kısacası; **Gerçek** hâle getiren, *gerçekleştiren* şey, Hakk'ın **Zâtî Tecellî**'sidir. O, çevresindeki Dost bildiklerini (Hakk lütfu ile)

Gerçek hâle getirir. Böylece İnsan-ı Kâmil'in Gönlündekiler için Yaşam basit bir vehim olmayı aşar. O'nun lanetledikleri ise O'ndan ve muhabbetinden uzaklaşır ve nefslerinin yalanlarına sürgün edilirler. Bu sebepten, kalp kırmak en büyük günahlardan birisidir; ve insan kimin Zâtî Tecellî'ye mazhar olduğunu bilemeyeceğinden her daim saygılı olmakla mükelleftir.

15.01.2026

Zaman'ın Kutup'u [Beacon of Destiny]

İnsan-ı Kâmil, esasen Dünya Hayatı'nda öğrenilmesi/edinilmesi amaçlanan en yüce Sırr'a vakıf olmuş kişidir. Bu, aslında öğrenilmesi, daha doğrusu *erişilmesi* murâd edilen Tek Bilgi(si)'dir. Kalan tüm bilgiler bu Zâtî Tecellî'den türer – türetilebilir. Yani, İnsan-ı Kâmil aslında geri alınmayacak, Kıyamet ile birlikte yok olmayacak tek bilgiye vâkıf olmuştur – Vukûfiyet kazanmıştır. O'nun Nazar'ı, burada nasılsa Âhiret'te de öyle olacaktır.

Bununla birlikte, okuduklarımızdan biliyoruz ki, İnsan'lar için Zatî Tecelli bir son olmaktan ziyade İlâhî Sistem'e kabul ediliş olarak bir başlangıçtır. Dolayısıyla, İnsan'lar (İnsan-ı Kâmil'ler) de idrâk bakımından derece derecedir. Hepsi **Zaman'ın Kutup'una [Beacon of Destiny]** eşlik eder.

O zaman, Zaman'ın Kutbu'na giden yoldan bahsedelim. Yani, Kader'i Zaman'ın Kutbu olmak olan bir İnsan-ı Kâmil, nasıl bir yol izler?

Tüm Sefirot'ların ikame edilmiş olmasının yanı sıra, Hayat Ağacı'nı tesis etmesiyle birlikte, Salat'ın ve Allah'a Râbıta'nın Daim kılınması, Zaman'ın Kutbu'nun özelliklerindendir. Izdırap... Bilgi'yi ortaya çıkaran o değil mi? Peki, İnsan'ın Bilgi'nin (Mana'sının) sürekli giderek artması ile, ortaya nasıl bir tablo çıkar? Bu, sürekli artan bir ızdırap anlamına gelmez mi?

Bu Varoluşsal Izdırap ise, ancak Allah'a Râbıta edilerek teselli edilebilir. *"Onlara korku yoktur ve onlar hüzünlenenlerden olmazlar." (Bakara/38).* Dolayısıyla, İnsan-ı Kâmil, "sadece Rabbine yönel" ayeti gereğince, sürekli salat hâlinde değil midir? Elbet bu böyledir. Fakat, bir de İnsan ayrıca, Allah'a râbıta ederek ve O'na

rücu ederek ızdırabını unutur. Bu, sonuç olarak giderek artan bir Varoluşsal Izdırap ile, İnsan'ın beşeriyyeti Allah'a havale etmesi ile sonuçlanır. Tabii ki, bu Yazı boyunca, İnsan kelimesi ile İnsan-ı Kâmil'i kastediyoruz, değilse beşeri değil. Sonuç olarak, Zaman'ın Kutbu'nun edindiği Sıfatlardan en yücelerinden birisi, Unutan'dır (Şaşkın'dır). Burada bu kelime, ızdırabın sürekli unutuluşu ve (beşeriyyetin) Allah'a havale edilişi anlamına gelir. Keza, İnsan bilir ki, beşerler ve beşeriyyet, Zaman'ın başlangıcından beri hiçbir zaman adam olmamıştır ve olmayacaktır da; olsaydı, bir *kitle* olarak tanımlanmaz ve Ferdiyyet kazanarak bir Ferd olarak İnsan ismini alırdı.

Bu şekilde, Zaman'ın Kutbu Rabb'ine yönelmekle birlikte, aynı zamanda sürekli olarak Allah'a râbıta eder hâldedir. Dolayısıyla O, *"...nereye dönerseniz dönün Allah'ın Vechi oradadır" (Bakara/115)* ayetine mazhardır.

> Ve Allah'ındır Doğu da Batı da, nereye dönerseniz dönün Allah'ın Vech'i oradadır, şüphesiz O Vasi-Âlim'dir (Vasi un Alim)
>
> *Bakara Suresi 115. Ayet*

26.01.2026